

NOTULEN OPENBARE BESLUITVORMENDE VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD VAN SLIEDRECHT, GEHOUDEN OP MAANDAG 8 JULI 2024

Voorzitter: de heer J.M. de Vries

Griffier: de heer R.P.A. van Aalst

Verslag: mevrouw E. Verveer, bureau Getikt! (af audio)

Aanwezige raadsleden: (20): C. Ippel; S.C.M. Ippel; A.W. de Mul-Donker; F.A. Mulder (tot 14:44 uur); A.E. Schild-de Jong (later); B.G. van Urk; J.P. Verweij (vertrekt tijdens agpt 5); T.W. Pauw; C. Van Maaren-Verheul; M. Verheul; G.J. Visser-Schlieker; M.T. Stam-Smeets; B. van der Plas; A. Dubbeldam-van Beest; F.J. Dunsbergen; P.S. Kraaijeveld-Le Pair (v.a. 13:54 uur); V.E. Prins (v.a. 14:54 uur); S. van Wijngaarden; B. Brandwijk; M.J.H. Jongeneel (v.a. 14:33 uur)

Afwezig: J.T.H. van Rossum

Namens het college: J.M. de Vries, T.A. Spek, R. Bijderwieden, J.C. Paas

1. OPENING EN LOTING SPREKERSVOLGORDE

De **voorzitter** De vergadering is geopend. Hartelijk welkom in deze bijzondere besluitvormende vergadering van de raad van de gemeente Sliedrecht. Hartelijk welkom aan de leden van de raad. Uw collega raadslid Prins heeft aangegeven dat hij later vanmiddag aanwezig zal zijn. Dat geldt ook voor de leden Schild en Jongeneel, zij het dat die maar een beperkte tijd later aanwezig zullen zijn. De heer Van Rossum heeft zich voor deze vergadering afgemeld. Een aantal leden zal tussentijds de vergadering enige tijd verlaten vanwege verplichtingen elders en later weer terugkomen in de vergadering. Ik hoop dat we met elkaar een goede vergadering hebben. We hebben een overzichtelijke agenda, zou u zeggen, 6 agendapunten en we beginnen vanmiddag al om half twee, maar we hebben ruim de tijd ingeboekt om alle onderwerpen, waaronder de jaarrekening en de Kadernota, zorgvuldig te kunnen behandelen. Ook een hartelijk welkom aan de inwoners op de publieke tribune - of de inwoner, moet ik eigenlijk zeggen - en ook onze medewerkers die vanmiddag aanwezig zijn om ons te adviseren en te ondersteunen. Ik wens u allemaal een goede vergadering. Voor deze vergadering hebben we het lot getrokken en het lot is gevallen op nummer 17. Mevrouw Stam, u mag wanneer het nodig is als eerste het woord voeren of stemmen; alleen maar wanneer we hoofdelijk stemmen en niet elektronisch stemmen. Deze vergadering wordt vanzelfsprekend ook uitgezonden, dus degenen die thuis met ons meekijken, ook hartelijk welkom. Alles is te vinden op raad.sliedrecht.nl. Dat geldt ook voor eventuele moties en amendementen die worden ingediend, zodat iedereen de actuele stand van zaken tot zich kan nemen.

2. SPREEKRECHT BURGERS OVER GEAGENDEERDE ONDERWERPEN

De **voorzitter** Ik stel u voor over te gaan naar agendapunt 2. Dat is het spreekrecht van burgers over geagendeerde onderwerpen. Die zijn er vanmiddag niet.

3. VASTSTELLEN AGENDA

De **voorzitter** Daarom stel ik u voor naar agendapunt 3 over te gaan. Dat is het vaststellen van de agenda. De heer Pauw heeft namens de fractie van PRO Sliedrecht een verzoek gedaan om het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2024-2025 op te waarderen tot een debatstuk. Kan dat uw instemming hebben? Aldus besloten. Overigens, zoals al eerder met u gedeeld wordt dit onderwerp toegevoegd aan de Algemene Beschouwingen die ook gaan over de Kadernota en het Ravijnjaar. Dat is agendapunt 3. Geen andere opmerkingen daarbij? Dan is de agenda vastgesteld.

4. BES – JAARREKENING 2023

De **voorzitter** Dan gaan we over tot agendapunt 4, de jaarrekening over het jaar 2023. Daar hebben

wij als raad al over gesproken, oordeelsvormend, op 18 juni jongstleden. Er zijn ook nieuwe stukken met u als raad gedeeld. Op 4 juli zijn het gewijzigde raadsvoorstel, het gewijzigde raadsbesluit en de overige gewijzigde documenten gepubliceerd en op 5 juli jongstleden heeft u allemaal het concept accountantsverslag ontvangen en is het ook gepubliceerd bij de agendastukken. Op diezelfde datum zijn de gewijzigde stukken rond de jaarrekening opnieuw gepubliceerd. Alvorens wij overgaan tot de beraadslaging daarover wil ik graag de voorzitter van de Auditcommissie, de heer Cees Ippel, het woord geven om namens de Auditcommissie verslag uit te brengen van de werkzaamheden van deze commissie. Gaat uw gang.

De heer **Cees Ippel** Dank u, voorzitter. Vandaag in deze raad de bespreking en de besluitvorming van de jaarrekening 2023. De weg hier naartoe is helaas niet zonder obstakels gegaan. Als raad bereidt u zich natuurlijk graag tijdig en gedegen voor. Uw geduld, maar ook dat van ons als Auditcommissie is wat dat betreft wederom behoorlijk op de proef gesteld. Op 17 juni hadden wij een eerste gesprek met de accountant, zonder accountantsverslag. Op 2 juli hebben wij een eerste concept ontvangen en uiteindelijk hebben wij tijdens een extra ingelaste auditcommissie met de accountant op 5 juli duidelijkheid gekregen over de inhoud van het accountantsverslag en de zekerheid van een goedkeurende controleverklaring. Hiermee doen wij overigens absoluut niets af aan de goede intenties en inzet van alle actoren in dit proces. De accountant geeft in zijn verslag aan dat het controleren van de jaarrekening en de rechtmatigheidsverantwoording een aanzienlijke inspanning van een ieder heeft gevraagd, maar dat sprake is geweest van een constructieve samenwerking tijdens de controle. Dank daarvoor. Als Auditcommissie spreken wij de hoop en verwachting uit - en eigenlijk verlangen wij ook gewoon dat deze raad volgend jaar de jaarstukken kan vaststellen zonder voorbehoud van een getekende goedkeurende controleverklaring van de accountant en de aanwezigheid van een getekend accountantsverslag. Indien de raad de jaarstukken nu vaststelt onder voorbehoud en de accountant de aangekondigde goedkeurende controleverklaring inclusief een getekend accountantsverslag vóór 15 juli aanlevert en het college levert dat ook vóór 15 juli bij de Provincie aan, dan is volgens de toezichthouder van de Provincie voldaan aan wat van ons als gemeente wettelijk wordt gevraagd, mits deze raad na het zomerreces in zijn eerste reguliere vergadering van 24 september de vaststelling van de jaarstukken nog formeel bekrachtigt. U kunt het uiteraard allemaal zelf nalezen in het verslag van de accountant. Hierbij verwijs ik ook graag naar het overzichtelijke dashboard van de accountantscontrole, maar als Auditcommissie willen wij een paar belangrijke highlights hieruit benoemen. De ambtelijke organisatie laat dit jaar op het financiële deel van het traject goede stappen zien. Daar is echt hard aan gewerkt. Op technisch vlak is op onderdelen nog enige ruimte voor verdere aanscherping. Echter, op het gebied van de verbijzonderde interne controle ligt nog een belangrijke opgave en noodzaak tot verbetering. De verbijzonderde interne controle heeft geen enkele vooruitgang geboekt voor 2023 en dat is een belangrijk knelpunt in het controleproces gebleken. Als Auditcommissie hebben wij het rapporteren over de voortgang van het verbetertraject in de organisatie ook als specifiek speerpunt voor de controle aan de accountant meegegeven. Het juist onderscheiden van uitgaven voor investeringen of groot onderhoud is een belangrijk aandachtspunt. De accountant doet de aanbeveling aan de raad het eigen beleid hierop aan te scherpen. Iets wat ook echt aandacht van de raad vraagt, is het actualiseren van het meerjaren onderhoudsplan van gebouwen, met name in relatie tot het raadhuis, het gemeentekantoor, Elektra en De Lockhorst. Dit jaar was de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. De controle daarvan heeft veel gevraagd. Zoals eerder gezegd moet de verbijzonderde interne controle echt noodzakelijk veel beter. De raad heeft voor zichzelf, net als veel andere gemeenten in het land, de verantwoordingsgrens bepaald op 3% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves en de verantwoordingsgrens is daarmee dus bepaald op € 2.778.000,-. Deze grens is niet overschreden. In totaal is een bedrag van bruto € 1.695.000,- aan afwijkingen gerapporteerd. Als gemeente sluiten we het boekjaar 2023 af met een positief resultaat van 6,8 miljoen euro. Dat is geen reden tot optimisme, want ook Sliedrecht heeft helaas te maken met capaciteitsproblemen en het daardoor moeilijk kunnen wegzetten van investeringen. Uit het meerjarenperspectief blijkt dat ook Sliedrecht te maken heeft met tekorten in de jaren 2026 en verder. Deze lopen op tot 6 miljoen euro per jaar. Ombuigingen in de begroting 2025 vragen de aandacht. De accountant waarschuwt voor begrotingsoptimisme. De realisatie van geraamde ombuigingen valt in de regel tegen. De accountant adviseert daarom een strakkere monitoring op begrotingswijzigingen. Het college komt nog met een schriftelijke reactie op

het accountantsverslag. Tijdens de extra ingelaste Auditcommissie van 5 juli heeft de portefeuillehouder Financiën al toegezegd dat het college de aanbevelingen van de accountant overneemt. In de vergadering van onze commissie in september zal deze reactie worden besproken. Er zal teruggekeken worden op het gelopen proces en het zal ook gaan over hoe nu verder. Dat overwegende en los van politieke afwegingen ziet de Auditcommissie geen formele reden waarom de jaarstukken 2023, onder het in het concept raadsbesluit opgenomen voorbehoud, niet vastgesteld zouden kunnen worden. Dank u, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Cees Ippel. Zijn er vragen aan de voorzitter van de Auditcommissie? Dat is niet het geval. Dan mag u weer gaan zitten. Hartelijk dank. Dank aan u, maar ook aan de hele Auditcommissie voor de verrichte werkzaamheden ter voorbereiding op het debat dat we vandaag hebben over de jaarrekening 2023. Voor dat debat hebben zich 5 leden aangemeld. Allereerst de heer Cees Ippel geef ik het woord, aangezien hij ook een amendement heeft voorgesteld. Vervolgens geef ik graag het woord aan de heer Brandwijk, de heer Dunsbergen, de heer Pauw en de heer Van der Plas. Ik geef in de eerste termijn van de raad daarom opnieuw het woord aan de heer Cees Ippel, maar in dit geval als woordvoerder namens de fractie van de SGP-ChristenUnie. Gaat uw gang.

De heer **Cees Ippel** Dank u, voorzitter. Het was spannend; ook deze keer. Bij de voorbereiding pakte ik de woordvoering van vorig jaar er nog eens bij en een aantal zinnen had ik zo weer kunnen uitspreken. Dat ga ik maar niet doen. De voorzitter van de Auditcommissie heeft zojuist het tijdpad al getekend; dat ga ik ook niet overdoen. Er zijn wel een aantal verschillen ten opzichte van vorig jaar. Toen wisten we bij het besluitvormend behandelen nog niet of er een goedkeurende verklaring kwam. Dat weten we nu wel. Er waren vorig jaar ook weinig positieve woorden van de accountant over het proces; die zijn er nu wel. Er zijn ook wel degelijk forse verbeteringen geboekt, alleen helaas nog niet bij de verbijzonderde interne controle en gezien alle verbeterlagen hadden wij, net als de accountant, bij de verbijzonderde interne controle óók verbeteringen verwacht. Voorzitter, het eindresultaat telt en dat is een goedkeurende verklaring. Ook het feit dat het college heeft aangegeven dat ze de aanbevelingen van de accountant opvolgt. Dat laatste is verstandig en nodig. Als fractie van de SGP-ChristenUnie vinden we het wel belangrijk dat het gelopen proces wordt geëvalueerd in de Auditcommissie. Daar moeten en zullen we alert op blijven.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat: de heer Brandwijk heeft een vraag. Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. De vraag aan de heer Cees Ippel is dat het college eigenlijk al drie jaar aangeeft van 'we nemen alle verbeterlagen vanuit de accountantscontrole over'. Ze nemen alles over. Dat zeggen ze keer op keer. Wat geeft u nu het vertrouwen dat het nu wel echt gaat verbeteren?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Cees Ippel.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, afgelopen jaren zijn er wel degelijk stappen gemaakt. De rechtmatigheidsverantwoording waar het nu op mis gaat, of mis is gegaan, dat de verbijzonderde interne controle echt voor een eigen verklaring nodig is, is wel nieuw voor de gemeente. Dat weet u; dat weten we allemaal. Het is echt jammer en daarom benoemde ik dat ook, dat daar niet de stappen zichtbaar verbeterd zijn ten opzichte van. En dan denk ik: blijkbaar is het verbeterproces in gang gezet, maar zeker niet op alle fronten. Dus er is verbetering; ik denk ook dat dit traject, de accountant heeft dat natuurlijk ook benoemd en opgeschreven, dat dat volgend jaar echt beter moet. Dat vertrouwen geef ik aan het college omdat ze echt wel stappen hebben gemaakt en ik vertrouw daar ook op de inzet en de gesprekken die we natuurlijk als Auditcommissie hebben gevoerd - daar kunnen we inhoudelijk niet op ingaan, maar - ook met de afdeling Financiën en de vertegenwoordigers daarvan, geven mij het vertrouwen dat dat echt kan.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Pauw heeft een vraag. Gaat uw gang, namens de fractie van PRO Sliedrecht.

De heer **Pauw** Voorzitter, even reagerend op het feit dat het resultaat telt. Dan is natuurlijk de vraag aan de SGP-ChristenUnie: wat mag het resultaat kosten aan extra uitgaven voor het voor elkaar krijgen van een jaarrekening? Even in ogenschouw nemend dat de vraag die wij gesteld hebben 'wat heeft het nou gekost?' nog niet beantwoord kon worden.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Pauw. De heer Cees Ippel, gaat uw gang.

De heer **Cees Ippel** Bij de woorden die ik net uitsprak, het eindresultaat telt, heb ik ook benoemd dat dat een goedkeurende verklaring is. Daar moeten we denk ik te allen tijde naar streven. Het is aan de accountant of dat hij hem kan geven, maar wij moeten het proces, of het college en de afdeling Financiën moet dusdanig ingericht zijn dat ze dat ook kunnen faciliteren. Wat mij betreft moeten die hun werk binnen de normale proporties gewoon goed doen en is dat ook ingericht op die wijze dat dat zonder extra kosten van de accountant mogelijk zou moeten zijn in de komende jaren. Dat we daar nu nog niet zijn en dat de accountant daar extra werkzaamheden voor heeft, daar balen wij net zo van als u. U heeft de bedragen opgevraagd en het bedrag nog niet gehoord. Wellicht is dat ook nog niet bekend, want volgens mij zijn ze tot vorige week bezig geweest en accountants factureren meestal achteraf, dus dat zal ongetwijfeld nog komen. Maar het is ons in die zin het geld wel waard dat dit gedaan moest worden, maar het is wel een waarschuwing naar het college. Daarom zeg ik ook net van: daar moeten we echt de vinger aan de pols houden, of op dit traject het proces verbeterd wordt.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Cees Ippel** Afsluitend. Met het besluit dat we straks zullen nemen is er weer een jaargang van de P&C-cyclus afgerond en dan komt het voordelige saldo wat verdeeld moet worden. Oordeelsvormend hebben wij al aangekondigd dat we prima uit de voeten konden met de verdeling, met uitzondering van het aanleggen van een Cruijff Court. Als fractie hebben wij al jaren de lijn dat aan het college kredieten beschikbaar worden gesteld als er een vraag ligt, onderbouwd met een uitgewerkt voorstel. Met enige regelmaat proberen gemeenschappelijke regelingen dit ook. Dit gedrag in de zin van in allerlei verdelingen van overwinsten om daar dingen van voor elkaar te krijgen, en ook dan proberen we dit als raad consequent terug te draaien. College, kom wat ons betreft binnenkort met een plan voor zo'n Cruijff Court en dan kan er dekking gezocht worden in de Reservekoers 2030. Dan zullen we het voorstel ook gewoon beoordelen. De Reservekoers 2030 bestaat uit een groot deel verdeelde middelen en een kleiner deel nog niet verdeelde middelen. Zie daarvoor ook pagina 44 van de Kadernota. Nu al reserveren met een bepaald oogmerk voor wensen is wat ons betreft voorbarig. Daarom, voorzitter, hebben wij het volgende amendement. Dat is dat wij voorstellen om beslispunten 3.j. en 3.k. te laten vervallen en te wijzigen in een nieuw beslispunt 3.j. om het resterende bedrag van € 2.118.198,- toe te voegen aan de Reserve Koers 2030. Voor de verduidelijking, dat is € 175.000,- dan wat er nu staat omdat we het Cruijff Court eruit halen en het bedrag toevoegen aan de Reserve Koers 2030. Tot zover mijn woordvoering.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Cees Ippel. Uw amendement krijgt stuknummer A4.1 en maakt onderdeel van de beraadslaging. Voordat u verder gaat: mevrouw Visser heeft een vraag aan u.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, het standpunt, het voorstel, het amendement van de fractie SGP-ChristenUnie is hartstikke helder. Ik heb ook geluisterd naar de woordvoering van de heer Cees Ippel ten aanzien van het Cruijff Court. Hij zei letterlijk: college, kom gewoon met een ordentelijk voorstel en dan zullen we dat voorstel op zijn merites beoordelen. De vraag is wel even vanuit onze fractie: staat de fractie van de SGP-ChristenUnie wel positief tegenover zo'n voorstel voor een Cruijff Court?

De **voorzitter** Dank u wel. Meneer Cees Ippel, gaat uw gang.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, zonder dat we het debat natuurlijk gaan voeren over dit voorstel: we hebben dit punt binnen de fractie besproken om deze aanpassing te doen, maar zeker ook met het

oogmerk van: alleen omdat het proces ons niet aanstaat. Ik heb geen negatieve geluiden gehoord. Sterker nog, er zijn ook geluiden in onze fractie die zeggen: prima als het er komt. Ik sta er zelf ook zo in. Maar goed, het gaat er niet om wat ik hier vind, maar ik moet namens een fractie spreken. Maar als dat goed voor het dorp en dat is het, dan hebben wij denk ik geen, maar goed, nu praat ik wel even voor mijn beurt, omdat we nog moeten discussiëren in de fractie; dat begrijpt u. Maar er zijn zeker geen argumenten geweest vanuit dat oogpunt om dit voorstel er op deze manier in te zetten. Het gaat ons echt om het proces. Net zoals we dat gezamenlijk opgetrokken ook wel eens bij GR-en gedaan hebben die met allerlei wensen komen: kom met een voorstel en dan gaan we het bespreken en als het voorstel goed is, dan kan het ook gewoon.

De **voorzitter** Dank u wel. Iedereen kijkt met belangstelling naar de mimiek van de leden van de SGP-ChristenUnie-fractie. We gaan het zien.

De heer **Cees Ippel** Ik kijk zelf ook even, voorzitter.

De **voorzitter** Precies. De heer Brandwijk namens de fractie van Slydregt.NU. Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Dan misschien toch nog een ietwat persoonlijkere vraag voor de heer Cees Ippel. We hebben ons accountantsverslag gekregen op vrijdag, iets na 17.00 uur. Dat betekent dat we als Auditcommissie, maar daarnaast ook als gemeenteraad tijd hebben gehad om dat vrijdagavond, zaterdag, zondag en maandagochtend te lezen. Vindt de SGP-ChristenUnie-fractie dat we voldoende tijd gehad hebben om dat te lezen en zo ja, wanneer heeft de SGP-ChristenUnie-fractie het dan helemaal kunnen lezen?

De **voorzitter** Dat laatste is bijna een technische vraag, maar laten we het vooral beperken tot de eerste vraag. De heer Cees Ippel.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, toen ik het verslag kreeg ben ik er echt even voor gaan zitten. Het scheelt met mijn achtergrond dat ik misschien weet waar ik moet kijken en dat soort dingen, maar we hebben allemaal het dashboard en daar staan wel de hoofdzaken in. Dat ging om 3 of 4 pagina's waar we echt alle informatie te pakken hebben. Qua leeswerk is dat te doen; ik heb er ook in mijn fractie geen geluiden over gehoord dat het niet kon. Maar het is wel zo, waar we net als, met mijn andere pet op als voorzitter van de Auditcommissie, al hebben gezegd van: het proces moet echt beter en dan moeten we veel eerder in dit proces ook de stukken hebben, het liefst zoals gebruikelijk dat we dat gewoon meer dan een week van tevoren hebben zodat we het ook rustig kunnen lezen en ook de tijd hebben om het in de fracties te bespreken. Daar vindt u mij volledig aan uw zijde.

De **voorzitter** Dank u wel. Er zijn verder geen vragen aan u. U kunt gaan zitten en dan nodig ik graag de heer Brandwijk uit om zijn inbreng te leveren namens de fractie van Slydregt.NU. Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Beste college en raad. Ik zal eerst eens uitgebreid klappen voor al het goede werk. (klapt drie keer in zijn handen) Zoals u merkt, vind ik eigenlijk helemaal niet dat er zoveel verbeterd is en heeft Slydregt.NU grote zorgen dat we zo maar een artikel 12 gemeente gaan worden. Een artikel 12 gemeente is een gemeente die onder toezicht staat van het Rijk. Als gemeente ga je dan dus niet over je eigen uitgaven. Dit door een disfunctionerend college, waar een stevige cultuurverandering moet plaatsvinden. Waarom heb ik het over een cultuurverandering? Omdat dit nu al het derde jaar op rij is dat er gedoe is rondom de accountantsverklaring en specifiek de handtekening. Waarom is het belangrijk? Want dien je als gemeente te laat je jaarrekening met accountantsverklaring in, dan kan je zo maar een artikel 12 gemeente worden. De deadline hiervoor is dit jaar 15 juli en we gaan nu weer onder voorbehoud als raad iets vaststellen. Ik vind het onbegrijpelijk en snap niet dat de raad hier geen nee tegen zegt. College, we behandelen het pas met een handtekening. College, had eens wat beter je best gedaan. Nog even kort: waarom staan we hier vandaag dit te bespreken en niet vorige week zoals gepland, met als hoofdvraag: waarom communiceert dit college niet eerlijk en tijdig? Afgelopen jaar in de

Auditcommissie heb ik herhaaldelijk aandacht gevraagd voor het verbeterplan - waar heel weinig mee gedaan is, als ik zo kijk. Op 13 mei is er gestart met de controle. Dit is een maand later dan gepland; dit zodat de gemeente Sliedrecht het op orde kon hebben. 4 juni, een fantastische dag: een CIB van het college, alles gaat goed komen. Hoe mooi. Dan 17 juni, de Auditcommissie - dus niet de volledige raad. Toch slecht nieuws: we gaan het niet halen. 18 juni rond 17.30 uur wordt de gemeenteraad pas weer voor het eerst geïnformeerd. 2 juli wordt de gemeenteraad geïnformeerd dat de behandeling op 8 juli door kan gaan, maar zonder handtekening. Vrijdag 5 juli: eindelijk een definitief concept accountantsverslag en dan vandaag, maandag 8 juli de behandeling. Dit kan zo toch niet? We worden als gemeenteraad niet goed en tijdig geïnformeerd en net als nu bij deze behandeling is er nog steeds geen college reactie. Die moet er nog over nadenken. Nou, ik eigenlijk ook als raadslid. Moeten we dit niet pas gaan bespreken als er een handtekening is? Als wij het als raad in het weekend kunnen om nu met een reactie te komen, kan het college dit ook en hadden ze schriftelijk gewoon kunnen reageren. Als het dan beter moet: hoe dan? Beste college, hoeveel tonnen moeten er nog tegenaan? Of wat moet er nu echt anders voor een cultuurverandering? Ik citeer nu even het accountantsverslag. 'De VIC heeft geen enkele vooruitgang geboekt voor 2023, wat in combinatie met de rechtmatigheidsverantwoording een belangrijk knelpunt in het controleproces is gebleken. Het betreft zowel de kwalitatieve diepgang als het begrip van controledoelstellingen, fout-evaluatie en planning. Gemaakte afspraken op door ons gesignaleerde aandachtspunten zijn niet of te laat opgevolgd.' Dit zijn forse punten van kritiek. Er waren dus geen antwoorden, of te laat en de kwaliteit was dramatisch. Het college neemt elk jaar de aanbevelingen over, maar structureel en in de cultuur lijkt er niks te veranderen. Want dit zijn geen lastige punten: afspraken maken en ze nakomen. Graag een reflectie van het college hierop. Er is bij mij op dit moment nul vertrouwen, best wat afkeuring en zeker treurnis en ik ben benieuwd naar de reactie van het college.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Brandwijk. Er is een vraag aan u van de heer Dunsbergen namens de CDA-fractie. Gaat uw gang.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Ik begrijp dat de heer Brandwijk even behoefte had om zijn emoties kwijt te kunnen. Het is mooi dat dat dan hier kan. Dan toch even de vraag, over tot de orde van de dag: heeft de heer Brandwijk dan ook gezien dat, zeg maar ten opzichte van vorig jaar en het jaar daarvoor, dat er wel verbeterstappen zichtbaar zijn? Alleen dat natuurlijk het grootste knelpunt nu ligt bij die verscherpte interne controle, of de verbijzonderde interne controle, de VIC zoals het dan in de volksmond heet en dat dat dus de bottleneck is, maar dat er wel zichtbaar stappen zijn gezet ten opzichte van de voorgaande jaren?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u. Als u vraagt: is er iets verbeterd? Jazeker, maar juist volgens mij structurele dingen zoals afspraken met elkaar nakomen: dat is iets wat je altijd al kan doen. Als deze gemeente een maand extra heeft gekregen om het op orde te krijgen van de accountant, ga je een bepaalde vertrouwensrelatie met elkaar aan om er vervolgens achter te komen dat dat niet lukt, de tussentijdse deadlines niet gehaald worden. Wij als raad niet goed geïnformeerd worden, want op 4 juni was er wel degelijk bekend binnen de gemeentelijke organisatie dat er nog een aantal dingen moesten gebeuren voordat de CIB de deur uit kon. Dat is niet gemeld. Vervolgens zijn we als gemeenteraad 14 dagen later, de 18de pas weer betrokken. Dat heeft niks met de VIC en de rechtmatigheid te maken. Dat heeft gewoon te maken met de cultuur die er blijkbaar is, waardoor processen zo lopen.

De **voorzitter** Dank u wel. Ik zie ook nog een vraag van de heer Cees Ippel namens de SGP-ChristenUnie-fractie. Gaat uw gang.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, een dergelijk betoog kan ik zeker begrijpen, ook vanuit een oppositiepartij. Maar de opmerking dat de accountant een maand langer extra de tijd heeft gegeven, daar ben ik wel even benieuwd naar, hoe de heer Brandwijk daar aan komt. Want het zou ook prima zo kunnen zijn dat de accountant een maand later begint omdat hij het vertrouwen had dat hij dacht

dat het wel goed kwam en vervolgens tot de conclusie komt dat de tijd wat krappert. Kan de heer Brandwijk misschien op die opmerking ook wat reflecteren, of dat hij daar ook wat van vindt?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Zoals ik het begrepen heb, is er een afspraak gemaakt om de gemeente Sliedrecht in het verbeterproces nog wat meer ruimte te geven. Dat er een maand later gestart zou worden. Dat processen intern meer op orde zouden zijn en de controle uiteindelijk soepeler zou verlopen. Blijkbaar was er van beide kanten op dat moment vertrouwen om dat te doen. En toen is er in zeg maar in 3, 4 maanden tijd toch zoveel gebeurd, waar ik me dan enorm over verbaas, is dat we hier nu weer zonder handtekening aan het praten zijn en dat ik dit in mijn weekend heb moeten lezen. Wat ik overigens niet erg vind, hoor, want dat doe ik met heel veel plezier, maar dit kan niet de bedoeling zijn.

De **voorzitter** Hartelijk dank. Er zijn geen andere vragen aan u. U mag gaan zitten. Dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Dunsbergen namens de CDA-fractie. Aan u het woord.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Terugblik op het proces: het is net al uitvoerig gedaan en er zijn harde woorden over gesproken, die ik soms kan onderschrijven en soms ook niet. De voorzitter van de Auditcommissie had het ook mooi verwoord: als we gewoon kijken hoe dat nu gelopen is, verdient het geen schoonheidsprijs. Het is gewoon zeer spijtig dat we nu over een definitief concept gaan besluiten zonder dat er een getekende accountantsverklaring ligt. Ik heb ook begrepen dat dat betekent dat we in september nogmaals moeten bekrachtigen, of in ieder geval nogmaals daar mee moeten instemmen. Dat is natuurlijk gewoon jammer. Dat kost ook weer extra werk. Tegelijkertijd heeft de accountant geconstateerd dat er ook zaken goed zijn gegaan. Zeker als we dan ook kijken naar hoe dat dan vorig jaar ging met de jaarstukken van 2022, dan zijn er dus ook verbeteringen te zien. Volgens mij had de accountant het daar over de zogenaamde SISA-regeling. Vraag me even niet wat dat precies betekent, maar het klinkt heel ingewikkeld. Dus mooi dat dat dan in ieder geval nu goed gaat. Het is gewoon heel spijtig dat juist bij die verbijzonderde interne controle daar ook gewoon het probleem ligt, omdat het ook gevolgen heeft voor de rechtmatigheid. Dat even wat dat betreft. Als we dan vooruitkijken, als ik dan lees wat er dan dus blijkbaar mis is gegaan en ook wat ik dan heb begrepen welke actie er al vanuit het college is ondernomen als het bijvoorbeeld ook gaat over die verbijzonderde interne controle, ja, dan kan het toch eigenlijk niet anders zijn dan dat het volgend jaar gewoon perfect gaat lopen, zoals met die VIC, maar ook met het MJOP, het meerjarenonderhoudsplan, als ik het goed heb en de afgrenzing van de kosten.

De **voorzitter** De heer Pauw heeft een vraag aan u. Meneer Pauw.

De heer **Pauw** Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan het CDA. Als het nou niet zo is, want u hoort het CDA, als je de notulen van de afgelopen jaren bekijkt, vaak hetzelfde zeggen. Ik kan me niet voorstellen dat het te maken heeft met de verhouding oppositie/coalitie, wat door de zaal heen vloog. We doen het hier als raad zijnde voor de Sliedrechtse inwoners met zijn allen en de vraag is even, wat dan dus niet? Want we kunnen wel elk jaar blijven zeggen 'volgend jaar wordt het beter', maar dat wordt het dus niet.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank. Ik snap wat de heer Pauw zegt. Het kan misschien ook zijn dat we als CDA Sliedrecht zijnde iets meer vergevingsgezind zijn, dat weet ik niet, dan Sliedrecht.NU. Maar wat mij in die zin hoop geeft - en als het gaat over hoop, daar zal ik straks in mijn algemene beschouwing nog wat meer over zeggen, maar - wat mij hoop geeft, is niet het feit dat we nu precies op hetzelfde punt staan als vorig jaar. Vorig jaar was het, misschien een beetje een naar woord, gewoon een zootje. Nu heeft de accountant ook nadrukkelijk geconstateerd dat er echt verbeteringen zichtbaar zijn; juist ook op de moeilijke punten. Alleen, blijkbaar is de keuze gemaakt dat als het gaat over die VIC, dat daar meer aandacht is uitgegaan naar 2024 dan naar 2023. Dat is een keuze, maar dat maakt wel dat we

hier nu wel weer op hetzelfde punt staan, namelijk dat we weer een besluit moeten gaan nemen over een definitief concept. Maar ik ben dus in die zin hoopvol, optimistischer, omdat er wel verbeterstappen zichtbaar zijn en als dat laatste punt dan afgehandeld is, laat ik het zo maar even noemen, dat het dan volgend jaar wel perfect moet lopen.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk heeft ook een vraag aan u. Gaat uw gang. Oh, sorry, de heer Pauw heeft nog een vervolgvraag.

De heer **Pauw** Ik zat te wachten op het antwoord op mijn vraag, voorzitter.

De heer **Dunsbergen** Ja, ik zit....

De **voorzitter** U heeft niet het woord. U was nog niet klaar met uw antwoord. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Nee, ik was nog iets te snel. Ik zat nog even in mijn hoofd na te gaan: wat was ook alweer de vraag? Namelijk, wat gaan we dan doen op het moment dat het niet zo is? Ja, dat is een beetje hetzelfde als bij de Groen van Prinstererlocatie. Ik vind het lastig om daarover te speculeren, maar ik herhaal dan gewoon wat ik er toen van gezegd heb: dat zou ik heel treurig vinden.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk namens de fractie van Slydregt.NU heeft ook een vraag. Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik kan de heer Dunsbergen best goed volgen tot ongeveer zo een maandje geleden, 4 juni. Want we hebben in de Auditcommissie veel gesprekken gevoerd van: jongens, het moet beter. In februari nog eens: we willen echt dat proces strak in. Ja, al die datums zitten goed, we kunnen dit doen. Dan krijgen we op 4 juli goed nieuws en dan blijkt er toch, we zitten nu op de 8ste vandaag, zoveel veranderd te zijn en zitten we toch exact op dezelfde positie als vorig jaar. Hoe reflecteert de fractie van het CDA daar dan op, meneer de voorzitter?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Ik herken wat de heer Brandwijk zegt. Ik heb ook, dat weet de heer Brandwijk ook, maar ik weet ook dat het lid vanuit het CDA Sliedrecht in de Auditcommissie, die heeft daar ook goed op gelet om te kijken van, nou, hoe loopt het nu? Dat is volgens mij vorig september al begonnen en in de vergaderingen die we toen gehad hebben is het daar steeds over gegaan en was steeds het beeld van: nou, het lijkt nu echt goed te gaan. Ik herken ook op 4 juni, toen kwam nog het bericht 'u kunt rustig gaan slapen' en het was volgens mij nog geen week later dat opeens het huis in de fik stond. Ik baalde daar ook van. Ik dacht bij mezelf: potverdorie, nou krijgen we weer hetzelfde als vorig jaar. Ook in de wetenschap dat uiteindelijk de intenties, die zijn goed hè? Maar het is gewoon heel erg jammer dat je dan ziet in de afronding van het geheel dat het dan toch net mis gaat op het laatst, precies met de druk van het zomerreces nog voor de deur. Dus ik vind het gewoon heel erg jammer; dat is dan ook mijn reflectie daarop. Ik vind het gewoon echt heel erg jammer. Maar tegelijkertijd ben ik ook hoopvol naar volgend jaar toe, dat als ik kijk wat er vorig jaar mis ging en wat er nu mis gaat, dan zijn er dus al verbeterstappen zichtbaar. Het kan dus bijna niet anders zijn dan dat het volgend jaar dan ook beter zou moeten gaan lopen.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Dunsbergen** Ik heb, als het gaat over de jaarstukken, inhoudelijk de vorige keer al wat dingen gezegd. Namelijk dat we, los van de financiële kant, op inhoud heel veel gedaan hebben. Ik zal daar straks misschien ook nog wel enkele woorden over wisselen bij de algemene beschouwing. De accountant had het in zijn verslag ook over begrotingsoptimisme. Volgens mij is dat altijd wel een heikel punt in gemeenteland, dat je kijkt: wat gaan we nou daadwerkelijk doen en dat dan vervolgens vanwege een tekort aan mensen bijvoorbeeld het dan toch niet lukt om dat te realiseren. Dus ik wil

dat wel onderstrepen. Tegelijkertijd zag ik ook 'strakker budgetteren' en dat vond ik een beetje een contrast daarin. Aan de ene kant gaan we strakker budgetteren en aan de andere kant zien we toch begrotingsoptimisme. Maar ik wil gewoon het college oproepen dat vooral de focus uitgaat naar het strak budgetteren, zodat hetgeen wat we straks begroten, dat we er ook van uit mogen gaan dat dat voor het grootste gedeelte ook wordt uitgevoerd. Daar wil ik het voor nu even bij laten. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Dunsbergen. Ik geef graag het woord aan de heer Pauw namens de fractie van PRO Sliedrecht. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Dank u wel, voorzitter. Je moet vergevingsgezind zijn, heb ik net geleerd. Hoop hebben, hoopvol zijn, word ik al gecorrigeerd hier. Dan ben ik even zoekende en vraag: waar vind ik dat dan? Ik schaam me ook wel een beetje, want ik ben ook lid van de Auditcommissie en heb deze raad beloofd vorig jaar, als onderdeel van die Auditcommissie, heel goed op te letten. Als je de notulen naleest, staat het er ook bij: we gaan het strak volgen, we gaan het monitoren. We gaan het allemaal doen. Uiteindelijk stond de Auditcommissie aan de rand van het ravijn te kijken toen de bus naar beneden viel. Ik denk niet dat het vandaag de plek is om daar iets mee te doen, maar ik zou toch wel even, naar mezelf kijkende als rol van de Auditcommissie daarin, de volgende Auditcommissie daar eens over door willen praten: hoe ga je daar nou mee om? Voorzitter, een aantal weken geleden was de afscheidstoespraak van premier Rutte op televisie en die sprak de woorden - ik vond ze wel heel mooi, ik heb soortgelijke woorden vorig jaar gebruikt, misschien heeft hij ze wel gestolen; dat zou kunnen - 'je kan heel hard je best doen, maar toch de verkeerde dingen doen'. Een beetje geparafraseerd misschien, maar dat was in ieder geval de toon die er uit kwam en toen dacht ik: hé, dat komt me wel heel bekend voor. Want dat iedereen heel hard zijn best doet, dat snap ik. Maar kennelijk lukt het dus nog niet om het op een goede manier voor elkaar te krijgen. Dat is gewoon jammer. Ook is het jammer dat we, sinds de technische vragen die we gesteld hebben, nog steeds geen antwoord hebben gehad op de vraag: wat heeft het nou gekost? En dat heeft inderdaad te maken met het feit dat de laatste rekening van de accountant van afgelopen vrijdag nog moet worden ingediend. Ik ben heel erg bang, voorzitter en we gaan uiteraard voor september als we hem definitief gaan vaststellen, nog een keer de vraag stellen, dat we heel erg hard gaan schrikken. Dat is dan nog even buiten de bijna een ton aan euro's die we aan Advisory van BDO hebben uitgegeven om ons te helpen met het voor elkaar krijgen van alles. Dan zit ik echt een beetje met de vraag: en nu? Positief kan ik zijn, want ik had 48 uur meer dan vorig jaar, want er zat een weekend tussen. Dat is ook positief natuurlijk, om het allemaal voor elkaar te krijgen en te gaan lezen. Maar als je het accountantsverslag leest, dan schrik je toch best wel. Dan heb ik net Slydregt.NU het woordje 'cultuur' horen noemen en daar ben ik ook een beetje zoekende in. Daar heb ik eigenlijk maar één vraag aan het college. Waar wij als fractie het meest van geschrokken zijn, is dat wij van onze kant, raad, gemeente, college, stukken indienen bij de accountant waarvan we er van uit gaan dat ze goed zijn. Tenminste, daar ga ik maar even van uit. Daar hebben allemaal slim geleerde mensen naar gekeken, die dienen het in en dan krijgen we een reactie van de accountant terug dat hij eigenlijk al vrij snel gezien had dat het niet het niveau had wat het moest zijn. Hoe komt dat nou, voorzitter? Is dat competentie? Ik kan het me haast niet voorstellen. Is het cultuur? Een suggestie, net gedaan door Slydregt.NU. Wellicht, maar dan wordt het wel een vervelende cultuur, want dat hebben we nu al een paar jaar. Dus graag van het college een antwoord hoe we dat gaan doen. En uiteraard de vraag, voorzitter, via u aan het college, we stellen hem toch elk jaar: het college gaat de verbeteringsprocessen uitvoeren van de accountant. De vraag is uiteraard dan: hoe en wanneer? Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u, meneer Pauw. Er zijn verder geen vragen aan u. Dan geef ik als laatste in deze eerste termijn het woord aan de heer Van der Plas namens de PvdA-fractie. Gaat uw gang, meneer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Dank u, voorzitter. Voorzitter, misschien is het al benoemd, maar - helaas is het ook dit jaar niet gelukt om de jaarstukken tijdig en volledig, dus inclusief een goedkeurende accountantsverklaring en een ondertekend accountantsverslag op de agenda te krijgen. Dat is jammer. Over het hoe en waarom is in de Auditcommissie, maar ook in de oordeelsvormende

vergadering op 18 juni al uitgebreid gesproken. Daarom wil onze fractie daar vandaag niet al te lang bij stil blijven staan. Wij waarderen vooral dat er ambtelijk al een behoorlijke verbeterslag is gemaakt, zodanig zelfs dat er een wereld van verschil bestaat met de gang van zaken vorig jaar, zoals de voorzitter van de Auditcommissie.... Sorry, ik sla een hele alinea over.

De **voorzitter** Dat hebben we nog niet gemerkt, maar herpakt u zich.

De heer **Van der Plas** Wel blijven luisteren, voorzitter. Wij waarderen vooral dat er ambtelijk al een behoorlijke verbeterslag is gemaakt, zodanig zelfs dat er een wereld van verschil bestaat met de gang van zaken vorig jaar, zoals de accountant zich in de Auditcommissie liet ontvallen. Een wereld van verschil, maar we zijn er nog niet. Want wat dat betreft sluiten wij ons graag aan bij de woorden die de voorzitter van de Auditcommissie zojuist uitsprak, namelijk dat wij de hoop en verwachting hebben en eigenlijk ook wel dat we ervan uit gaan dat deze raad volgend jaar de jaarstukken zonder enig voorbehoud kan vaststellen. Dus dat er ook een goedkeurende accountantsverklaring en een getekend verslag bij de stukken zit.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Pauw heeft daar een vraag over.

De heer **Pauw** Ja, laten we het dan ook maar even aan een oppositiepartij vragen, voorzitter. Waar bestaat deze hoop uit?

De **voorzitter** De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Deze hoop bestaat uit oprechte intenties bij portefeuillehouder, directeur van de organisatie en ambtenaren om dit ook te verbeteren. Want wij zijn niet de enige die hier van balen. Daar mag u van overtuigd zijn.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Van der Plas** Inmiddels zijn alle inspanningen er op gericht om de complete set stukken, dus inclusief accountantsverklaring en verslag, tijdig bij de provincie in te dienen en dat zal ook nu weer gaan lukken. Dan over het raadsvoorstel zelf. De jaarstukken tonen een positief resultaat van 6,9 miljoen. Het college stelt voor om dat resultaat voor een elftal doelen te bestemmen - ik zie dat ik hier twee voetbaltermen achter elkaar heb gebruikt - waaronder de aanleg van een Cruiff Court en dat is beslispunt 3.j, met de J van Johan. Inmiddels heeft de fractie van de SGP-ChristenUnie een amendement ingediend om dit beslispunt te laten vervallen en als toelichting hierop schrijft de indiener dat er eerst een concreet voorstel richting de raad zou moeten komen voordat hier geld voor wordt gereserveerd. Over de aanleg van het Cruiff Court zijn technische vragen gesteld en ook heeft het college tijdens de oordeelsvormende raad vragen beantwoord. Hierbij gaf de portefeuillehouder aan dat er voor dit Cruiff Court, zoals gebruikelijk is, een separaat voorstel zal worden ingediend, waarbij de gemeenteraad alsnog kan besluiten dat de dekking vanuit de Algemene Reserve moet komen. Dat roept bij onze fractie wel de vraag op: welk probleem wordt er nou eigenlijk opgelost als we dit via de jaarrekening zouden gaan regelen? Dus als beslispunt 3.J. intact blijft. Kan het dan sneller of makkelijker, of is er misschien een andere reden? Graag een reactie hierop van het college. Tot zover voor dit moment, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Van der Plas. Er zijn geen vragen aan u. U mag gaan zitten. Daarmee zijn we gekomen aan het einde van de eerste termijn van de raad, tenzij er nog behoefte is om te reageren op elkaar? Dat is niet het geval. Dan geef ik graag het woord in de eerste termijn aan de vertegenwoordiger van het college, portefeuillehouder Paas. Gaat uw gang.

Wethouder **Paas** Dank u wel voor het woord, meneer de voorzitter. Via u aan de raad zou ik willen onderschrijven wat door meerdere mensen al is benadrukt en wat niet beter gezegd had kunnen worden dan door de heer Van der Plas, denk ik: dat ook deze portefeuillehouder en het college er van baalt dat het proces gelopen is zoals het is gelopen. Met name, en dat heb ik ook in de

oordeelsvormende vergadering aangegeven, meneer de voorzitter, de verbetering in de VIC en de keuze die we daar hebben gemaakt om in te zetten op structurele verbeteringen voor 2024 en verder, wat achteraf gezien niet de goede keuze is geweest en uiteindelijk tot heel veel vertraging heeft geleid in het proces. Ik ben toch blij, meneer de voorzitter, dat daarna wel een komma gezet kan worden. Dat er ook, ondanks het feit dat we hier nu staan met nog geen getekende verklaring, maar wel al met een oordeel van de accountant, dat er een wereld van verschil was in de aanloop hier naartoe. Dat we daar ons allemaal over hebben verrast, zeg maar tot 4 juni en de CIB: meneer de voorzitter, als je het achteraf had geweten, had ik een andere CIB gestuurd. Om dan de heer Herman Finkers maar te citeren: 'weet alles maar eens achteraf'.

De **voorzitter** Dat laatste citaat roept zeker reacties uit. De heer Brandwijk namens de fractie van Slydregt.NU.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Aan het college de vraag: ze hadden na de CIB van 4 juni een CIB op 5 juni kunnen sturen met 'we zien het anders'. Ze hadden na de CIB van 17 juni op 18 juni een CIB kunnen sturen. Ze hadden vanochtend nog een CIB kunnen sturen met 'zo staan we er in'. Maar dat is constant niet gedaan. Dus u had het anders kunnen doen, maar u heeft dat niet gedaan.

De **voorzitter** Uw vraag is, meneer Brandwijk?

De heer **Brandwijk** Waarom zegt u nu dan wel dat u het anders had willen doen, terwijl u gewoon die mogelijkheid heeft gehad om ons eerder en meer te informeren, maar dat niet gedaan heeft?

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Paas.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, volgens mij hebben we hier een debat over gevoerd bij de oordeelsvormende vergadering. Daar heb ik u nadrukkelijk uitgelegd hoe wij u op 4 juni een CIB hebben gestuurd en hoe die tot stand is gekomen, in afstemming met de accountant. Daar heeft de accountant ook wat van gezegd als het gaat over, met de kennis van toen, over de publicatietijd. Daarvan zei ik: als ik had geweten wat ik nu weet, had ik die CIB anders en met kanttekeningen natuurlijk verstuurd aan uw raad.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Pauw heeft ook een vraag aan u. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Ja, we moeten toch nog volmaken tot 15.00 uur, voorzitter, dus we gaan nog even door.

De **voorzitter** Dat is geen doel op zichzelf, meneer Pauw. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Nee, maar het wordt nu wel interessant, want er zit natuurlijk een klein gat in de beantwoording van het college die nu gegeven wordt. Dat in het verhaal wat ik meekreeg in de oordeelsvormende vergadering, want ik zat op uw plek, voorzitter, aangegeven werd dat er een week zat tussen de reactie van de accountant en het uiteindelijk sturen van die CIB. In die week is er van alles gebeurd, waarop de CIB eigenlijk zijn waarde heeft verloren. En dan nogmaals de vraag die de heer Brandwijk net stelde. Waarom is het niet gewoon op 5 of 6 juni gecorrigeerd?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, één van de zaken en taken die wij als college hebben, is om u tijdig en juist te informeren. Ik kan u vertellen dat wij alleen op 4 juni, en dat heeft de accountant ook natuurlijk aangegeven - hij heeft zelfs de datum en de tijd erbij gezegd wanneer hij de mail heeft gestuurd naar de organisatie - maar vanaf dat moment is er vanuit onze organisatie alles aan gedaan om op heldere wijze inzicht te krijgen wat er precies aan de hand was en wat de status van de vragen waren, wat het betekende. Ik heb u daarna ook via een CIB over geïnformeerd. Meer kan ik er niet

van maken. Op het moment dat ik één signaal of het college één signaal binnenkrijgt, of de organisatie, dan mag u ook van ons verwachten dat wij eerst nadrukkelijk uitzoeken wat er precies aan de hand is om vervolgens u ook juist en zo snel mogelijk te kunnen informeren. En dat hebben wij als college, voor zover ik kan beoordelen, maar dat oordeel is aan u, goed gedaan.

De **voorzitter** Gaat u verder met uw betoog.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, ik was bezig met het stukje over het proces, maar ook over de inhoud denk ik dat het goed is om wat te zeggen. Uiteindelijk ligt er een goedkeurende verklaring voor de getrouwheid en ook een goed en positief oordeel over het rechtmatigheidsoordeel wat het college heeft gegeven voor deze jaarstukken. Ik denk dat dat ook iets is waar ik in ieder geval, waar het college erg blij mee is. Vorig jaar lag dat er niet. Dus dat is ook een mooi voorbeeld, denk ik, van een stapje wat er is gemaakt. Is dat stapje genoeg? Nee. Dan zeg ik nogmaals: dat is niet genoeg. Ook wij als college gaan voor een soepel jaarrekeningproces voor volgend jaar en ik heb daar alle vertrouwen in. Als u nu kijkt dat er een wereld van verschil is ten opzichte van vorig jaar; dat de stappen die gezet zijn, die ik ook heb toegelicht in de oordeelsvormende vergadering, gericht zijn op een duurzame verbetering in onze eigen organisatie, door onze eigen organisatie, ben ik er enerzijds van overtuigd, meneer de voorzitter, dat de advieskosten voor de accountant zijn vruchten hebben afgeworpen, nu, en ook straks niet meer nodig zullen zijn omdat de organisatie daarin ook staat en duurzaam dat heeft verbeterd en daarmee niet alleen voor volgend jaar, maar ook voor de jaren daarna een mooi proces kan op lijnen voor de jaarrekeningcontrole.

De **voorzitter** De heer Pauw heeft een vraag. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Ja, graag even dan een bevestiging dat dit dan, het antwoord op het bedrag moeten we nog horen, maar dat dit dan in ieder geval het laatste jaar is dat we extra kosten moeten maken voor de accountant voor het krijgen van een jaarrekening. Want volgend jaar gaat het dus een stuk soepeler. En dan nog even de vraag, voorzitter: hoe kan het nu, we hebben heel erg wijze mensen in het college zitten die stukken sturen aan de accountant, dat de accountant dan zoveel vragen heeft? Dat moet toch voor onszelf iets - hebben we dan het idee gehad 'we hebben iets toegestuurd wat niet klopt' of 'we hebben het niet gezien'?

De **voorzitter** Dank u wel. Twee vragen aan u, meneer Paas.

Wethouder **Paas** De eerste vraag gaat over de advieskosten en volgens mij hebben we het daar, meneer de voorzitter, ook met de Auditcommissie over gehad om naar aanleiding van het accountantsrapport van vorig jaar te zeggen: die aanbevelingen van de accountant, die nemen we niet alleen op en daar gaan we zelf mee aan de slag, maar de accountant heeft ons toen geadviseerd, meneer de voorzitter, dat het goed zou zijn om daar ook onafhankelijk advies bij in te winnen. Niet om dat werk zelf te doen, maar om de organisatie te helpen te leren de aanbevelingen te implementeren. Daar zijn we mee bezig en volgens mij ligt die opdracht er nog steeds. Ik zou het raar vinden om nu hier te zeggen van: nou, we hebben met elkaar afgesproken dat we die opdracht geven voor dat verbetertraject, daar hoort ook de verbijzonderde interne controle bij, om dan nu te zeggen van: nou, vanaf vandaag doen we niets meer, als ik daarmee de woorden van de heer Pauw op een goede manier interpreteer. Ik zou zeggen, laten we dit, deze enorme verbetering, die wereld van verschil die de accountant ook heeft genoemd, laten we dat wel afmaken zodat we het vloeiende proces volgend jaar van A tot Z hebben geregeld.

De **voorzitter** En het antwoord op de tweede vraag?

Wethouder **Paas** Het antwoord op de tweede vraag. Ik ben hem even kwijt, meneer de voorzitter.

De **voorzitter** Meneer Pauw gaat hem even herhalen.

De heer **Pauw** Er zijn dus stukken gestuurd naar de accountant en mijn indruk is in ieder geval dat er vrij snel werd geconstateerd dat ze niet voldoende waren, laat ik het even heel lief zeggen. Hebben we dat niet gezien, of hebben we - bewust zal het niet zijn, maar wat is er nou gebeurd?

De **voorzitter** De heer Paas.

Wethouder **Paas** Dank u wel, meneer de voorzitter. Daar heb ik in de oordeelsvormende vergadering over gezegd dat we keuzes hebben gemaakt waar we wel en niet verbeterlagen inzetten en de inschatting die ik heb gemaakt, is dat de antwoorden die we gaven aan de accountant voldoende moesten kunnen zijn om zijn oordeel te kunnen geven.

De **voorzitter** Dank u wel. Dan heeft ook de heer Brandwijk nog een vraag. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik wil deze vraag toch even stellen omdat ik echt wil weten: waar zit nou dat probleem? Hoe gaan we dit nu eens oplossen? Ik zei al een paar keer het woord 'cultuurverandering' en dat gaat dus met name over die zin: 'Gemaakte afspraken of door ons gesignaleerde aandachtspunten zijn niet of te laat opgevolgd.' Dat heeft niets met abracadabra te maken of gigantisch moeilijke dingen. Dat is gewoon, je maakt als gemeente een afspraak met de accountant: dan leveren we die stukken aan. Je kent als gemeente je kwaliteiten, dus je weet of je die deadline gaat halen en je krijgt nog eens advies van 'zo moet je het doen' en dat kan je overnemen. Als ik dan lees dat het niet wordt overgenomen, niet wordt opgevolgd of gemaakte afspraken niet worden nagekomen, waar zit dan dat probleem? Kan hij dat eens zeggen?

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Paas.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, die bestaat uit een aantal lagen. Allereerst zeg maar de makkelijkste. Als er afspraken gemaakt worden, moet je die nakomen. Dat vinden wij ook en daarvoor zou ik ook mijn excuses aanbieden in die plekken waar wij dat niet hebben gedaan. Daar zijn we nalatig geweest; dat hadden we niet moeten doen. Tegelijkertijd constateer ik ook in het hele proces dat het natuurlijk een wisselwerking is tussen twee partijen die veel werk te verzetten hebben. Maar nogmaals, dan hou ik het bij mezelf: dat hadden we gewoon moeten doen. Als wij zeggen dat we aanleveren op maandag en we leveren op donderdag aan, dan houden we ons niet aan de afspraak. Helemaal mee eens. Als u het hebt over cultuur; of het cultuur is, in ieder geval gedrag: dat gedrag moeten we niet vertonen en als er al redenen zijn waarom we het niet kunnen aanleveren, dan moeten we daar gewoon helder en transparant over zijn waarom we dat niet kunnen aanleveren. Dat andere punt, meneer de voorzitter, daar ben ik het gewoon, ja, niet mee eens... Daar hebben we een overwogen keuze in gemaakt en ik heb dat ook in de oordeelsvormende vergadering gezegd. We hebben dat ook in de Auditcommissie besproken; samen met de accountant hebben we gekeken naar, wat moeten we doen in het verbetertraject? Wat heeft prioriteit en wat heeft niet prioriteit? Daar hebben we een andere keuze in gemaakt. Het advies en de waarschuwing van de accountant was inderdaad van: let op, je hebt nog een maand extra de tijd. We denken met de huidige verbeterlagen die jullie inderdaad hebben gedaan, dat je hier nog even de puntjes op de i kan zetten en dat we die maand extra dus ook niet nodig zullen hebben, met de kanttekening dat het wel een heel krap proces wordt. En, meneer de voorzitter, dan herhaal ik mezelf, denk ik, dan zeg ik van: daar hebben we met name op de waarschuwing met betrekking tot de VIC een verkeerde beslissing genomen, als je dat achteraf bekijkt, voor de korte termijn. Als je dat voor de langere termijn bekijkt, meneer de voorzitter en dat heb ik ook in de oordeelsvormende vergadering gezegd, gaat het over de cultuur die er heerst in de organisatie van continue verbetering, van keihard werken en daar sta ik voor. Dat is een cultuur die mij, wat dat betreft, gewoon echt prima en prima bevalt.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk nog een vervolgvraag. Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Als die cultuur van keihard werken zo bevalt, kan de wethouder dan toezeggen dat hij voor het eind van deze week nog met een CIB komt als

reactie op het accountantsverslag en met de dergelijke verbeterlagen, zodat we als raad zien dat er ook bij het college urgentie is om hiermee aan de slag te gaan?

De **voorzitter** Wethouder Paas.

Wethouder **Paas** Nee, dat kan en dat wil ik niet toezeggen. Meneer de voorzitter, ik heb de gemeenteraad een memo gestuurd waarin ik de laatste stukken heb toegestuurd. Waarin ik ook heb aangegeven dat we als college de aanbevelingen van de accountant overnemen. Ik heb ook daar uitgelegd en toegelicht dat de raad het verdient, maar ook de accountant het verdient dat er een goede en onderbouwde reactie komt, met een plan van aanpak hoe we deze verbeteringen gaan doen. Het is niet reëel om dat vóór morgen te verwachten of voor het zomerreces te verwachten. Ik kan dat niet toezeggen en ik zou dat ook de mensen die dat zouden moeten voorbereiden, die zich in de afgelopen weken echt ook weer helemaal uit de naad hebben gewerkt, niet willen aandoen.

De **voorzitter** De heer Brandwijk tenslotte.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter, maar ik zie hier dus wel voor mij iets wat ik dus heel lastig vind te beoordelen. Het college zegt: we nemen alles over. Vervolgens heeft u ook eerder aangegeven: we hebben ook advies gekregen en maken vervolgens andere afwegingen. Nu gaan wij als raad over dus hetgeen wat overgenomen is en de uiteindelijke afwegingen, misschien pas in september of oktober weer een keer geïnformeerd worden. Dan kan het uiteindelijk weer in de soep lopen en dan staan we hier volgend jaar weer. Hoe gaan we dat dan voorkomen? Want ik mis die urgentie. En daarnaast nog, ik wil al die ambtenaren die hard hebben zitten schrijven in het weekend enorm bedanken daarvoor, maar als het echt urgentie heeft voor het college, kunt u ook zelf de pen oppakken.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Brandwijk. De heer Paas tenslotte en hij vervolgt daarna zijn betoog.

Wethouder **Paas** Dank u wel, voorzitter. Ik wil toch even wat recht zetten, via u. Want er wordt een suggestie gedaan alsof er geen samenspraak is met de accountant adviseur van BDO en ook de Auditcommissie als het gaat over de prioritering van het verbeterplan en dat is niet correct. We hebben een verbeterplan opgesteld en we hebben afgesproken dat we dat in afstemming met de accountant prioriteren en de voortgang daarvan ook bespreken in de Auditcommissie, met die zogenaamde vinger aan de pols waar de heer Pauw ook aan refereerde. Volgens mij zijn we daar gewoon mee bezig en ook de accountant heeft geconstateerd dat er keuzes zijn gemaakt. Hij heeft ook gezegd dat de signalen van hem niet voldoende zijn gewaardeerd en dus ook op die manier niet zijn opgepakt, maar hij heeft ook aangegeven dat binnen de verbetercapaciteit die er is en het werk wat gedaan is, hij ook niet goed kon beoordelen of het echt anders gekund. Wel dat het anders had moeten voor de voortgang van 2023.

De **voorzitter** Gaat u verder. Eerst laten we de heer Paas nu zijn betoog verder afmaken. Hij moet ook nog reageren op het ingediende amendement en dan heeft u straks nog een tweede termijn. Eerst meneer Paas nu.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, allereerst hebben een aantal mensen, een aantal fracties een reactie gegeven op de aanbevelingen die de accountant heeft gemaakt en twee vallen daar uit. De één is het omgaan met de ombuigingen in 2025 en de waarschuwing van de accountant die hij daar geeft, die is terecht. Het is denk ik goed om daarbij te vermelden dat we daar ook het voorstel Ravijnjaar 2026 straks ook zullen bespreken en dat we daarin ook hebben gevraagd om juist die connectie met de raad te organiseren gedurende het proces, zodat we elkaar ook scherp kunnen houden op het te optimistisch begroten van mogelijke ombuigingen die we zien. Aan de andere kant zeg ik als wethouder Financiën: er is niet alleen begrotingsoptimisme in gemeenteland. Soms is er ook wel begrotingspessimisme en is er vaak een redelijk defensieve begroting. Ook daar zit natuurlijk wel de uitdaging: hoe kun je op een goede manier en scherp begroten? Maar, goed dat daar ook vanuit

de raad aandacht voor is gevraagd. Dan met betrekking tot de resultaatsbestemming en het Cruijff Court. Meneer de voorzitter, ik ben blij om te horen dat er vanuit de raad geen inhoudelijke redenen zijn om geen reservering te maken voor een Cruijff Court. De vraag is gesteld: maar waarom staat hij er dan in? Wij hebben natuurlijk in de nota Reserves en voorzieningen de Koers 2030 vastgesteld, die bedoeld zou zijn om investeringen en ambities waar te maken op alle drie de pijlers en soms gaat daar gelabeld geld in. Het college heeft voorgesteld om ook voor het Cruijff Court gelabeld geld naar die reserve te doen, om daarmee duidelijk te maken dat het natuurlijk niet zo zou moeten zijn dat op het moment dat we zo'n Cruijff Court zouden willen realiseren en denken daar dekking voor te hebben in die betreffende reserve, dat het al opgemaakt is door een ander. Maar als raad heeft u duidelijk gemaakt en ik heb dat de vorige keer ook gezegd, in het kader van de voetbaltermen, ik dacht dat het een soort van discutabele net-niet-buitenspel was. U hebt als raad, of althans een deel van uw raad gezegd: dit is wat ons betreft zeker wel dezelfde categorie buitenspel. Daarom kan ik het amendement begrijpen en laat ik dat aan het oordeel van de raad over. Ik kom zo snel mogelijk terug natuurlijk met de Cruijff Court. Want uiteindelijk is het daar om te doen, dat de kinderen van Sliedrecht de ruimte krijgen om op deze georganiseerde manier hun talenten te ontwikkelen en verder te kunnen bewegen.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Paas. We zijn gekomen aan het einde van zijn eerste termijn. Is er nog een punt blijven liggen, of wilt u zo uw tweede termijn? Dat kunt u ook doen, want we hebben daar nog de tijd voor. Ik denk dat het eigenlijk logisch is om een tweede termijn te doen.

De heer **Brandwijk** Dan wil ik een ordevoorstel doen. Dan wil ik graag 10 minuten schorsen.

De **voorzitter** Tien minuten schorsen voor aanvang van de tweede termijn. Ik stel voor daar ruimte voor te bieden tot 14.40 uur. De vergadering is geschorst tot 14.40 uur. Aldus besloten.

Schorsing

De **voorzitter** Ik heropen de vergadering. De heer Brandwijk heeft namens de fractie van Slydregt.NU gevraagd om een schorsing. Ik geef u graag als eerste het woord in de tweede termijn van de raad. De heer Brandwijk, aan u het woord.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Dan is net de eerste termijn van het college geweest en dan heb ik het idee dat het college en ik, specifiek de wethouder, meneer de voorzitter, elke keer in andere Auditcommissies gezeten hebben. Ik kan hem deels ook nog wel gelijk geven dat we in de 11 maanden, dus tot en met begin juni, naar mijn idee ook een goed proces met elkaar door gingen. We hadden het over verbetering, we hadden een vinger aan de pols. Toch verandert er in een maand iets, waar dan niemand zijn vinger op kan leggen waar nou het probleem zat. Zit dat in de cultuur, zit dat in de afspraken die je met elkaar maakt, zit dat in het feit dat de kwaliteit van de verbetering toch niet dermate groot was? Is dat dan echt die keuzes die je maakt? Dat vinden wij wel enorm lastig. We hadden gehoopt en ja, er staan ook woorden in dat het beter ging; nou ja, we hebben er heel wat geld tegenaan gegooid, dus - wat fijn dat het ook beter gaat, maar het gaat nog niet goed genoeg. Ik heb nu ook bij deze wethouder te weinig urgentie gevoeld om vandaag aan de slag te gaan. Daarom zullen wij als fractie van Slydregt.NU een motie indienen. Een motie van treurnis over het gelopen jaarrekeningproces 2023. Als het goed is, wordt hij nu elk moment geüpload in GO. Hij staat er in.

De **voorzitter** Leest u hem maar voor.

De heer **Brandwijk** De gemeenteraad van Sliedrecht, in vergadering bijeen op 8 juli 2024, gehoord hebbende de beraadslaging over het voorstel Jaarrekening 2023.

MOTIE VAN TREURNIS

Constaterende dat:

De gemeenteraad Sliedrecht weer geen handtekening heeft onder de accountantsverklaring.

Overwegende dat: wij te weinig verbeteringen zien bij het college. Wij geen urgentie proeven bij dit

college. Wij geen vertrouwen hebben dat het proces rondom de Jaarrekening volgend jaar beter wordt.

Spreekt de gemeenteraad zijn treurnis uit over het gelopen jaarrekeningproces 2023.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van Slydregt.NU.

De **voorzitter** Dank u wel. Deze motie is ingediend door de heer Brandwijk, maakt onderdeel uit van de beraadslaging en krijgt stuknummer M4.1. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Brandwijk** Waarom wij dit nu indienen, is omdat wij echt op zoek zijn naar: welk signaal moet je nu afgeven om echt tot verbetering te komen? De afgelopen drie jaar is ons veel verbetering beloofd in processen en keer op keer is, ja, een soort gouden knop of de schakelaar die we om moeten switchen, niet gevonden. Want we zijn er nog niet. Blijkbaar moet er dus iets anders en dit is het signaal wat wij graag willen afgeven, om toch die urgentie te creëren en te hopen dat er voor de zomer toch nog wel dingen gaan gebeuren.

De **voorzitter** U bent gekomen aan het einde van uw tweede termijn. Zijn er nog vragen aan de indiener van deze motie? Dat is het geval. De heer Dunsbergen namens de CDA-fractie. Gaat uw gang.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Een motie van treurnis; nou, die hadden we nog niet gezien tot op heden in deze raad. Ik ben wel even benieuwd. Ik ben even wat in verwarring gebracht, want ik heb de wethouder net zelfs zijn excuses horen aanbieden. Ik heb verschillende partijen en ook de wethouder horen zeggen en ook zien constateren dat er wel verbeterstappen zijn gezet, maar dat op een cruciaal punt een verkeerde keuze, een verkeerde afweging gemaakt is. Maar ook dat is bekend. Dus wat de heer Brandwijk er dan nadrukkelijk toe beweegt dat, dat alles gehoord hebbende, hij dan toch van mening is dat daar een motie van treurnis bij zou moeten?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Dat zijn voor mij eigenlijk twee dingen. Dat is dat je een proces met elkaar in bent gegaan, de afgelopen 11 maanden, waarin alles goed ging en in de laatste maand alles fout. Ik begrijp echt niet hoe dat heeft kunnen gebeuren. Daarnaast mis ik een bepaalde urgentie. Als ik hier het college hoor uitspreken 'daar komen we bij de eerstvolgende Auditcommissie wel een keer op terug', dan kunnen wij er pas wat van vinden. Nog niet eens de gemeenteraad, maar een select gezelschap, terwijl dit ons volgens mij allemaal aangaat omdat we hier nu weer staan. Dan denk ik van, ja, als ik vraag om voor het eind van deze week met een CIB te komen, dan is het: nee, dat komt allemaal wel. Daar mis ik echt de urgentie om aan de slag te gaan.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen nog in tweede instantie.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Dat eerste punt, daar heb ik natuurlijk al wat over gezegd. Dat tweede punt nog niet; dat wil ik nog wel even aanstippen. Want ik heb de heer Brandwijk inderdaad verschillende keren horen zeggen van: ja, die reactie van het college op het accountantsverslag, die moet er eigenlijk zo spoedig mogelijk komen. Nou weet ik niet hoe we dat in voorgaande jaren deden, maar ik vind hoe dan ook en dat wil ik echt benadrukken, dat we daar ook zorgvuldigheid in moeten betrachten. Volgens mij is het zo dat die reactie van het college, dat kan niet zomaar een A4-tje zijn met 'hier hebt u een reactie' of zo. Daar moet wel even goed over nagedacht worden en volgens mij hebben we als raad ook aangegeven dat wij zeker op het punt van die VIC, dat moet gewoon goed gaan volgend jaar. Dan is het volgens mij niet meer dan redelijk dat we het college dan wel de gelegenheid geven om dat op een goede manier met ons te delen, dat ook te bespreken in de Auditcommissie en daar vervolgens dan in de raad, als dat nodig is, nog het gesprek over aan te gaan. Maar ik vind dat op zichzelf ook geen argument voor die motie van treurnis.

De **voorzitter** Dank u wel. Behoeft om daar op te reageren? Meneer Brandwijk en dan de heer Pauw.

De heer **Brandwijk** Ik ben het eens dat je soms de tijd nodig hebt om een goed besluit te nemen. Maar we zijn nu ergens in een proces beland door dit college en het aanleveren van de stukken dat wij vandaag als raad ook een besluit moeten nemen en mijn stem hiervoor is ook heel wat waard. En als wel van mij verwacht wordt dat ik nu ga stemmen zonder dat ik weet hoe die verbeteringen over worden genomen - dat vind ik enorm lastig om te doen. We hadden ook als raad en college met elkaar kunnen zeggen met zijn allen: we gaan 14 juli nog vergaderen, dan heeft iedereen wat meer tijd om de stukken te lezen, iedereen wat meer tijd om verbeteringen door te voeren. Maar volgens mij zijn we nu wel waar we nu staan. Wij worden nu gedwongen om deze keuze vandaag te maken. Dan zou het college óók met verbeteringen kunnen komen om mij meer vertrouwen te geven.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen tenslotte.

De heer **Dunsbergen** Nog twee zinnen. Volgens mij stemmen we zo meteen over de jaarstukken en niet over het verbeterplan of over het accountantsverslag. Dat wil ik de heer Brandwijk nog wel nadrukkelijk meegeven.

De **voorzitter** Dank u wel. Ik geef de heer Pauw het woord voor een vraag aan de heer Brandwijk.

De heer **Pauw** Een accountantsverslag is een onderdeel van een jaarrekening, maar dat is even een tussendoor-opmerking. Voorzitter, als je de vraag de ene kant op stelt, moet je hem ook de andere kant op stellen. In bullet 3 bij de overwegingen staat dat er geen vertrouwen is of het proces volgend jaar beter wordt. Dan is natuurlijk even de vraag aan de indiener op basis waarvan dat dan wordt gesteld.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Er zijn eigenlijk twee punten. Eén, wat ik al net zei over die urgentie waarmee aan de slag gegaan wordt. Dat is voor mij een pijler. En vervolgens dat we blijkbaar nog niet die knop hebben gevonden waar dat anders moet. Want ja, dat een rechtmatigheidsverantwoording nieuw is en dat daar dus uitdagingen bij zijn, kan ik volledig begrijpen. Dat een VIC ingewikkeld is, kan ik ook begrijpen. Maar waar het hier met name om ging en ik pak hem er heel even bij, dat was: gemaakte afspraken op door ons gesignaleerde aandachtspunten zijn niet of te laat opgevolgd. Dat zijn principiële punten. Dat heeft helemaal niet te maken met de moeilijkheid van de stukken, of het invullen van Excel of het factureren, het goed van je bonnetjes in laatjes doen. Dat heeft daarmee te maken en daar heb ik de wethouder echt niet op zien reflecteren naar mijn beeld.

De **voorzitter** Dank u wel. Als er verder geen vragen aan u zijn, dan stel ik voor dat we de tweede termijn vervolgen. De heer Cees Ippel, uw eigen termijn. Heeft u nog behoefte aan een tweede termijn? Gaat uw gang.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, dank u wel. Het mag u niet verwonderen dat de tweede termijn wat mij betreft met name gaat over deze motie. Want hetgeen wat wij ingebracht hebben, daar staan we voor, ook in de eerste termijn. Dat wij wel verbeteringen zien. Dat, denk ik, in de Auditcommissie wat mij betreft ook voldoende vertrouwen is uitgesproken, tenminste in de woorden van de voorzitter van de Auditcommissie dat we dat proces beter gaan monitoren. Dat we ook de verbeteringen zien en dat de accountant ook daarin zeker dat ook opmerkt. En dan ga ik over naar de motie. Dat Slydregt.NU dan de gouden knop aan het zoeken is, begrijp ik. Ik denk dat iedereen naar de gouden knop op zoek is, maar dan wel heel duidelijk van onze kant: of een motie van treurnis dan de gouden knop is om dit te gaan doen? Ik denk dat je eerder wat vertrouwen verliest en dat we dit juist met elkaar moeten gaan doen. Ik heb in de bijdrage in de eerste termijn van Slydregt.NU ook een reactie gegeven dat het een oppositie/coalitie ding kan zijn. In een latere woordvoering hoorde ik daar een reactie op van

PRO Sliedrecht, dat we dat als raad moeten doen. Maar ik denk dat ik gestaafd word in die opmerking als ik nu zie wat er gebeurt: dat het wel degelijk een oppositie/coalitie ding is. Wij als coalitiepartij, die ook verantwoordelijk zijn voor deze wethouder, zullen dit punt zeker niet gaan steunen, maar ook omdat wij vertrouwen hebben dat het proces echt verder gaat. Ik spreek mijn afkeuring over die motie van treurnis uit.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk nog in een reactie op de heer Cees Ippel, of een vraag aan de heer Cees Ippel.

De heer **Brandwijk** Dank u wel. Het wordt wel heel filosofisch, hoe hij het dualisme ziet, 'verantwoordelijk voor deze wethouder'. Maar even één vraag. Zitten wij echt in andere Auditcommissies waar we het hier over hebben? Want die verbetering moet komen. Dat is ons drie jaar beloofd. We zitten hier al drie jaar 'ja, het moet anders.' Vervolgens krijgen we een proces voorgesteld - ik ben wel op zoek naar middelen hoe we dat echt kunnen doen en als volgens u gewoon weer hetzelfde praatje als wat we hier gedaan hebben voldoende is, nou, volgens mij bewijzen de afgelopen drie jaren dat dat dus niet zo was. Ik ben even benieuwd hoe de SGP-ChristenUnie daarop reflecteert, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel, maar wel een korte reflectie graag, van de heer Cees Ippel.

De heer **Cees Ippel** Nu moet ik even een samenvatting in mijn hoofd gaan maken, voorzitter. Als ik sommige dingen hoor, dan denk ik dat wij inderdaad af en toe in een andere vergadering zitten. Maar laat ik daar niet te veel op uitwijden. Er zijn afspraken gemaakt. Er is een verbeterplan. Er zijn zichtbare verbeteringen. Er is een nieuw proces als het gaat om de rechtmatigheid. Het is de eerste keer dat het op deze manier is gedaan. Dat daar dingen mis zijn gegaan, dat hebben we denk ik als alle fracties ongeveer uitgesproken en dat heeft het college ook bevestigd. Wij zien en houden daar het vertrouwen in dat het verbeterproces nu echt wel op gang komt. Zeker ook na de woorden die het college daar over gesproken heeft en daar heb ik vertrouwen in.

De **voorzitter** Dank u wel. Dan gaan we in de tweede termijn door naar de volgende woordvoerder en dat is de heer Dunsbergen namens de CDA-fractie. Heeft u behoefte aan een tweede termijn? Dat is het geval. Gaat uw gang.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Ik vind het toch wel belangrijk om in ieder geval ook nog een reactie te geven op het amendement dat is ingediend, want dat was er ook nog. Het voelt al zo lang geleden. Ik heb tijdens de oordeelsvormende behandeling aangegeven dat ik het inderdaad op het randje vind, randje buitenspel, maar op zich goed. Ik heb me er nog eens op beraden, ook met mijn fractie en we constateren: wat er eigenlijk gebeurt, is dat er een potje gevormd wordt. Ik denk inderdaad dat het niet nodig is. Laten we gewoon het voorstel afwachten en dan is het geld gewoon beschikbaar; of het nou in een apart potje zit of in een algemeen potje. Dus dat in ieder geval daarover, dat we dat amendement wel kunnen steunen. Als het gaat over de motie van treurnis, nog even heel specifiek over wat daar aan overwegingen genoemd staan. Ik moet daarbij overigens zeggen: dat is niet mijn gewoonte, maar ik ben het op dat punt niet geheel eens met de heer Cees Ippel als het gaat om het onderscheid dat gemaakt wordt. Volgens mij is het inderdaad zo dat we daar als raad hier een besluit over nemen, compleet en is het ook zo dat volgens mij heel de raad gehoord heeft, ook van de accountant, of in ieder geval in het accountantsverslag, dat er wel degelijk stappen zichtbaar zijn. Alleen, op die VIC is dat nog onvoldoende gebleken. Het kan zijn dat ik wat anders gehoord heb, maar als ik kijk naar de wethouder die hier net stond, proef ik zeker de urgentie en is het volgens mij ook zo dat het college die urgentie ook proeft. Dat maakt dat wij voor volgend jaar daar nog wel vertrouwen in hebben, dus ook als het gaat om de jaarrekening en de jaarstukken. Maar het college moet het wel gaan waarmaken; dat klopt. De conclusie: we zullen de motie van treurnis niet steunen.

De **voorzitter** Dank u wel. Dan gaan we door naar de heer Pauw namens de fractie van PRO Sliedrecht.

De heer **Pauw** Die krijgt het verzoek van zijn rechterzijde voor een schorsing van 10 minuten, voorzitter.

De **voorzitter** Voor de tweede termijn?

De heer **Pauw** Ja, voor ik iets kan vertellen over de motie.

De **voorzitter** Dan stel ik voor te schorsen tot 15.10 uur. De vergadering is geschorst tot 15.10 uur.

Schorsing

De **voorzitter** Ik heropen de vergadering en ik geef graag opnieuw het woord aan de heer Pauw namens de fractie van PRO Sliedrecht. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Dank u wel, voorzitter. Even overleg gehad met de fractie, omdat wij de bedoeling van de motie van treurnis wel heel erg begrijpen. Maar ja, er werd vanmiddag al gezegd: het zijn bijzondere moties, dus die ga je over een aantal jaren nog eens teruglezen en dan zouden er wel de juiste bewoordingen in moeten staan. Er is even overleg geweest tussen mijn fractievoorzitter en de fractie van Slydregt.NU en er zijn een aantal aanpassingen neergezet, waaronder het verdwijnen van de 3de bullet. Want ik wou dat ik het ene of dat ik het andere kon zeggen: ik heb er vertrouwen in, of: ik heb geen vertrouwen. Maar we weten het gewoon niet. Ergens in september komt er weer een antwoord en dan zien we het wel weer. Dus je kan ook niet stellen dat er onvoldoende vertrouwen is, want we weten gewoon niks. Als ik het goed begrepen heb is die bullet nu verdwenen en zijn er een tweetal aanpassingen in ...

De **voorzitter** Meneer Pauw, zo werkt het niet. U bent niet de indiener van de motie. U hoopt dat de indiener van motie een aantal aanpassingen doorvoert.

De heer **Pauw** Ik ga lekker over mijn eigen woorden, dat klopt, voorzitter. Inderdaad, Slydregt.NU is degene die dat gaat aanpassen, want dat zijn de indieners van de motie. Ik geef alleen even aan wat wij vonden en vinden. Dank u wel.

De **voorzitter** Precies, dank u wel. Zo moeten we uw woorden begrijpen. Dat was uw tweede termijn? Ja. Dan gaan wij kijken, want ik denk dat het dan voor alle leden van de raad belangrijk is dat we even weten of de heer Brandwijk voornemens is om zijn motie te wijzigen, om een gewijzigde motie in te dienen. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Zoals de heer Pauw van PRO Sliedrecht al aangaf is er contact geweest tussen mij en Mark Verheul van de fractie van PRO Sliedrecht en zijn we tot de wijzigingen gekomen zoals de heer Pauw die net zei. Zal ik even de motie dan voorlezen zoals die moet? Ik heb Heleen ook al gemaïld met de tekst.

De **voorzitter** Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Constaterende dat:

De gemeenteraad Sliedrecht weer geen handtekening heeft onder de accountantsverklaring. Overwegende dat: Wij onvoldoende verbeteringen zien bij het college. Wij ondanks de inspanningen onvoldoende urgentie proeven bij dit college. Dan is de derde bullet weg. Dan spreekt de gemeenteraad zijn treurnis uit over het gelopen jaarrekening proces 2023 en gaat over tot de orde van de dag. Namens de fractie Slydregt.NU, Boudewijn Brandwijk.

De **voorzitter** Motie onder M4.1 is ingetrokken. De nieuwe motie is zojuist ingediend, die krijgt stuknummer M4.1.A. Die wordt op dit moment verwerkt en komt zo digitaal voor uw allen en degenen die thuis met ons meeluisteren en kijken, beschikbaar. Dank u wel, meneer Brandwijk. Dan gaan wij

kijken naar de andere woordvoerders. Ik denk dat ik de heer Van der Plas als laatste in de rij graag het woord geef. De heer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Dank u wel, voorzitter. Mijn tweede termijn zal meer het karakter van een stemverklaring hebben. Ook onze fractie betreurt het dat de jaarstukken dit jaar nog niet compleet waren, maar tegelijkertijd verwijten we het college en de ambtenaren weinig tot niets. Wij hebben dan ook het volste vertrouwen dat het verbetertraject het komende jaar met grote inzet zal worden voortgezet en we zullen deze motie dus niet steunen. Dan het amendement dat is ingediend door de SGP-ChristenUnie; daarover hebben wij geen moeite met besispunt J., de aanleg van een Cruijff Court en zullen ook dit amendement niet steunen.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog vragen? De heer Van Wijngaarden namens de VVD-fractie heeft nog een inbreng in de tweede termijn. Gaat uw gang.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Ook ik wil even reageren op de motie en het amendement. Het amendement: nou, een beetje in het verlengde van de uitspraak van de heer Dunsbergen. Oordeelsvormend gaven we aan dat we er op zich niet heel veel moeite mee hadden dat dit op deze manier geregeld werd. Maar goed, gezien de zuiverheid denken we dat het goed is om het toch op de voorgestelde manier te doen, dus we zullen het amendement daarover steunen. Motie van treurnis. Ik heb de aangepaste nog niet gezien, maar goed, in ieder geval reflecterend op de eerste twee bullets, die zijn volgens mij ongewijzigd: er wordt gezegd dat er te weinig verbeteringen gezien worden bij het college. Dat lijkt me een verschil van inzicht. Dat zien wij namelijk niet. Wij zien wel de nodige verbeteringen en die worden gelukkig ook geconstateerd door de accountant. Er wordt genoemd dat er geen urgentie wordt geproefd en ook daarvoor geldt dat wij dat stuk zeker niet kunnen steunen. Wij proeven die urgentie wel degelijk bij het college en in ieder geval die twee bullets zorgen er al voor dat wij de voorliggende motie niet zullen steunen. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er nog andere leden die het woord wensen in de tweede termijn van de raad, of elkaar nog een vraag willen stellen? Dat is het geval. De heer Dunsbergen namens de CDA-fractie. Gaat uw gang, opnieuw, naar aanleiding van de gewijzigde motie misschien.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Precies, naar aanleiding van de gewijzigde motie. Nou heb ik die ook nog niet gezien, maar dat doet in die zin niet ter zake, omdat wij ook deze gewijzigde motie niet kunnen steunen.

De **voorzitter** Dank u wel. Andere leden die nog het woord wensen? Dat is het geval. De heer Cees Ippel van de SGP-ChristenUnie-fractie.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, ook wij, dat zal geen verrassing zijn, vinden dat die veel te weinig is aangepast. Los van de titel, maar goed. Ik heb daar nog een korte opmerking bij. Er wordt nu gesteld dat het dan volgend jaar helemaal op orde moet zijn. Dat verwachten wij ook, maar er is natuurlijk wel gezegd dat het een proces van een aantal jaren zal zijn. Dus er zullen volgend jaar ongetwijfeld ook wel weer kleine dingetjes komen.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Cees Ippel. Ik zag dat de heer Pauw ook nog het woord wenst. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Ja, want ik was halverwege afgebroken in mijn tweede termijn, maar we gaan nog even verder.

De **voorzitter** Ik heb u niet willen afbreken, hoor. Ik had de indruk en u heeft het mij niet aangegeven. Gaat u vooral verder, meneer Pauw.

De heer **Pauw** Het gaat helemaal goed komen, want we moesten nog even reageren op het amendement. Dat kunnen we uiteraard steunen, want wij vinden al jaren dat het niet op deze manier kan.

De **voorzitter** Gaat u verder, meneer Pauw.

De heer **Pauw** Dan kom je bij het raadsbesluit over de jaarrekening, voorzitter. Als je vorig jaar zegt: we gaan niet iets steunen wat niet ondertekend is, kan je dat dit jaar ook niet doen, dus we zullen gewoon tegen het besluit van de jaarrekening stemmen. En de motie: er is aangegeven, met deze aanpassing kunnen wij hem wel steunen omdat wij wel vinden dat er een signaal nodig is. Omdat we echt aan het zoeken zijn naar het moment dat stukken worden ingestuurd en hoe stukken worden beoordeeld, hoe er dag en nacht verschil in zit en wij geen enkele vinger krijgen achter waar dat nou aan ligt. Niemand kan dat vertellen. Misschien wordt het bij de Auditcommissie nog eens een keer verteld, maar wij komen er niet achter en daarom is het een reden om in ieder geval een signaal af te geven op deze wijze. Wij steunen de motie.

De **voorzitter** Hartelijk dank, meneer Pauw. Andere leden die het woord nog wensen? Dat is niet het geval. Dan zijn wij gekomen aan het einde van de tweede termijn van de raad en geef ik graag het woord aan wethouder Paas namens het college, als hij dat wenst. Gaat uw gang.

Wethouder **Paas** Dank u wel voor het woord, meneer de voorzitter. Volgens mij is het niet gepast om als college te reageren op een motie richting het college, dus dat zal ik niet doen. Het amendement heb ik gelaten aan de raad en heb ik ook gehoord en ik ben benieuwd naar de uitslag van de stemming. Tegelijkertijd, meneer de voorzitter, wil ik nogmaals benadrukken dat ik ook dankbaar ben voor de inhoud van de jaarstukken die hier voorliggen. Daar wil ik het bij laten.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Paas. Er zijn geen vragen aan u. Daarmee zijn we gekomen aan het einde van de tweede termijn en kunnen we overgaan tot stemming. Inmiddels is de gewijzigde motie onder M4.1A geüpload en zichtbaar in uw systeem en voor degenen die met ons meekijken en luisteren zichtbaar op raad.sliedrecht.nl. Dan kunnen we overgaan tot stemming. We stemmen zo allereerst over het amendement onder A4.1. Vervolgens over het al dan niet gewijzigde voorstel. Vervolgens over de ingediende motie en ik vraag u steeds opnieuw of u nog een stemverklaring wilt afgeven. Een aantal van u heeft die eigenlijk zojuist in de tweede termijn al gegeven. We beginnen allereerst met het amendement wat ingediend is door de SGP-ChristenUnie, de heer Cees Ippel onder A4.1. Wenst één van de leden daarover een stemverklaring af te leggen? Dat is het geval. De heer Brandwijk, gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik zal ook alvast een voorloopje doen. Wij zullen tegen de jaarrekening 2023 stemmen. Naar ons idee heeft dit amendement dan ook geen waarde meer en daarom zullen we ook tegen dit amendement stemmen.

De **voorzitter** Hartelijk dank. Andere leden die nog een stemverklaring bij dit amendement willen afgeven? Dat is niet het geval. Dan gaan wij over tot stemming. Ik nodig u uit om uw stem uit te brengen over het ingediende amendement onder A4.1. De stemming is geopend. (...) Alle aanwezige leden hebben hun stem uitgebracht. Ik constateer dat het lid Mulder afwezig is. Inmiddels zijn overigens de leden Prins en Mark Jongeneel in de vergadering aanwezig. Meneer Prins?

De heer **Prins** Ik kan mijn stem niet uitbrengen.

De **voorzitter** Wat zou uw stem zijn, meneer Prins?

De heer **Prins** Voor.

De **voorzitter** Dank u wel. Daarmee heeft u uw stem uitgebracht. (...) Zoals u ziet lukt het nog niet om de uitslag op het scherm te brengen. Ik stel voor dat wij nu bij uitzondering bij handopsteking

stemmen. Ik vraag u uw hand op te steken op het moment dat u tegen het voorgestelde amendement onder A4.1 bent. Dat zijn de leden van de fracties van Slydregt.NU en de PvdA. Dat zijn vier leden; de overige aanwezige leden hebben voorgestemd. Daarmee is het amendement aangenomen. Aldus besloten. Dank u wel. Dat zijn 15 leden, want er zijn 19 leden aanwezig in de vergadering. We gaan over tot stemming over het gewijzigde voorstel en daarvoor hebben we even geduld nodig. Ik vraag allereerst of één van de leden nog een stemverklaring vooraf wil afleggen. Dat is het geval. De heer Brandwijk, u heeft volgens mij zojuist al uw stemverklaring afgegeven. U wilt het nog een keer herhalen? Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Dank u wel. Als fractie van Slydregt.NU zullen we tegen stemmen omdat er geen handtekening onder staat en net als de handtekening van de accountant is onze stem ook heel wat waard. Dan hadden we liever gezien dat het college gewacht had tot de handtekening er was, zodat wij ook goed onze stem over dit voorstel hadden kunnen doen. Dus: tegen, namens onze fractie.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Brandwijk. Zijn er nog andere leden die een stemverklaring willen afleggen over het gewijzigde voorstel inzake de jaarrekening 2023? Dat is niet het geval. Dan wachten we nog even totdat de stemming geopend kan worden. De stemming wordt geopend. Ik verzoek u uw stem uit te brengen. (...) Alle 19 van de 19 aanwezige leden hebben hun stem uitgebracht. Het besluit tot vaststelling van de jaarrekening 2023: zeven leden hebben daar tegen gestemd. De overige 12 leden voor en daarmee is het besluit aangenomen. Aldus besloten. Tegen hebben gestemd de leden van de fractie van PRO Sliedrecht en Slydregt.NU. Dank u wel.

Dan gaan we over tot stemming over de ingediende motie van treurnis. De gewijzigde ingediende motie, moet ik zeggen, onder M4.1A. Zijn er nog leden die een stemverklaring vooraf willen uitbrengen? Dat is niet het geval. Dan gaan wij over tot stemming. De stemming is geopend. (...) Alle 19 aanwezige leden hebben hun stem uitgebracht. Zeven leden hebben voor de motie gestemd; dat zijn de leden van de fractie van PRO Sliedrecht en Slydregt.NU. Alle overige 12 aanwezige leden hebben tegen gestemd en daarmee is de motie verworpen. Aldus besloten. Daarmee zijn we gekomen aan het einde van dit agendapunt en gaan we over tot agendapunt 5, de algemene beschouwingen.

5. ALGEMENE BESCHOUWINGEN

De **voorzitter** De algemene beschouwingen richten zich over de Kadernota 2025. We hebben zojuist bij agendapunt 4 teruggeblikt naar 2023. We gaan de komende uren vooruitblikken. De Kadernota 2025 staat geagendeerd, maar dat niet alleen; ook het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2024-2025 en tenslotte ook de documenten en de voorstellen die er liggen inzake het Ravijnjaar. We hebben besloten om die allemaal integraal te bespreken. Het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2024-2025 is ook een debatstuk geworden. Daar hebben we zojuist over besloten en u kunt al deze documenten meenemen in uw algemene beschouwingen. De Kadernota is niet in een oordeelsvormende vergadering besproken, maar is rechtstreeks, zo heeft u besloten, geagendeerd voor deze besluitvormende vergadering. U heeft wel een inloopavond gehad, een technische sessie. Er zijn ook verschillende technische vragen gesteld. Die zijn allemaal netjes beantwoord. We kunnen dus ook overgaan tot behandeling. We hebben al eerder besloten over de gang van zaken voor deze vergadering. Die kent u ook allemaal. U heeft allen als fracties 15 minuten spreektijd in eerste termijn. Dat is ruim. We hebben u ruim bemeten. Dat moet ook lukken, denk ik. Er is ook ruimte om interrupties te plaatsen, maar ik verzoek u zo veel mogelijk die kort en bondig te stellen en een wijze zelfbeperking daarin toe te passen, zodat we op tijd deze vergadering weer kunnen afsluiten. Mocht u een motie of een amendement willen indienen, kunt u in dit geval volstaan met een korte samenvatting van de doelstelling of het dictum. Ik zal daarna, buiten uw eigen spreektijd, eventueel ook nog dat dictum voorlezen, zodat het voor iedereen duidelijk is wat de bedoeling van de motie of het amendement is. Is dit voor u allen duidelijk? Ik zie dat dat het geval is. Ik geef graag in de eerste termijn van de gemeenteraad het woord aan de heer Dunsbergen namens de CDA-fractie.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Voorzitter, na een bewogen eerste agendapunt is het nu tijd om vooruit te kijken. Zoals u weet kent Sliedrecht een rijke historie. Onze Historische Vereniging Sliedrecht heeft dat mooi in beeld gebracht en ook de indrukwekkende kanten van onze Sliedrechtse geschiedenis zijn er in beschreven. Zo ook over de Tweede Wereldoorlog. Juist daar wil ik nu even

mee beginnen, want volgend jaar staan wij als gemeente, maar ook als Nederland stil bij 80 jaar bevrijding. Dat is iets om dankbaar voor te zijn, juist in deze tijd waarin Europa na decennia weer een oorlog binnen zijn grenzen kent. Er is één indrukwekkende gebeurtenis en die wil ik toch graag bijzondere aandacht geven, omdat dit plaatsvond op 8 juli 1940, vandaag dus 84 jaar geleden. Zo gebeurde het dat kort na de capitulatie van Nederland Engelse vliegtuigen overvlogen, vermoedelijk op zoek naar schepen. Deze schepen werden gezien in onze Sliedrechtse haven. Mikken was niet het sterkste punt van deze vliegtuigen, want in plaats van de haven werd de Prins Hendrikstraat en omgeving geraakt. Acht mensen lieten het leven. Naast deze droevige gebeurtenis is er meer gebeurd. Zaken waar ik ook geen weet van had. Zo is het blijkaar zo dat de straatnamen en de namen van onze scholen zijn veranderd vanwege de herinnering aan het Koningshuis. Zijn er bombardementen uitgevoerd op de spoorbrug, maar ook andere spoorlijnen en überhaupt de angst voor bommen of laag overvliegende V2-raketten. Ook de hongerwinter is niet aan Sliedrecht voorbij gegaan. Dat is dus veel om te herdenken, volgend jaar en ik vind het toch belangrijk om daar juist ook bij de start van de algemene beschouwingen deze aandacht aan te geven. Voorzitter, dat is dus veel om te herdenken, maar er is ook veel om trots op te zijn. Want na de oorlog heeft Sliedrecht zeker niet stil gestaan. Na de wederopbouw is Sliedrecht gestaag uitgebreid en in 80 jaar tijd is er veel veranderd. Dat brengt ons weer bij vandaag: 8 juli 2024. De dag waarop wij als gemeenteraad vooruit kijken naar 2025. Voorzitter, dan kom ik even echt bij de inhoud en dan wil ik graag aansluiten bij de kernopgaven die de Kadernota beschrijft. Dat begint met Veilig & Inclusief Sliedrecht. Dat is denk ik ook goed. Dat zou ook het uitgangspunt moeten zijn: dat iedere Sliedrechter en iedereen in Sliedrecht veilig kan opgroeien in een inclusieve samenleving. Goed voor elkaar, noemen wij dat als CDA Sliedrecht. Voor het belangrijkste deel hebben de meeste Sliedrechtters het goed voor elkaar. Men heeft een huis, eten op tafel en een sociaal netwerk. Maar helaas geldt dit niet voor iedereen. In de afgelopen jaren is het aantal huishoudens met problematische schulden toegenomen. We zien een stijging van 6,7% in 2020 naar 8% in 2023. Dat gaat dan om enkele honderden huishoudens, iets van 200 huishoudens die er dus bij zijn gekomen. Dat is een zorgwekkende ontwikkeling. Tegelijkertijd zien we dat het potje 'Sliedrechtters Schuldenvrij en Actief' op de één na laatste pagina uit mijn hoofd van de Kadernota, dat die vanaf 2026 blijkaar op is. Dat vraagt volgens mij om actie, dus ik ben heel erg benieuwd wat de wethouder voornemens is om te gaan ondernemen om deze ontwikkeling tegen te gaan. Want blijkaar zien we dus een stijging van de schuldenproblematiek, maar ook dat dat potje opraakt. We zijn heel erg benieuwd wat de wethouder daaraan gaat doen. Naast die ontwikkelingen rondom de schuldenproblematiek blijft het CDA Sliedrecht zich ook sterk maken voor de toegankelijke eerstelijnszorg binnen Sliedrecht, dus de zorg van de huisartsen. Het is mooi om te zien dat onze wethouder Paas namens het college kort geleden een mooie stap heeft gezet door een samenwerkingsovereenkomst te tekenen, samen met de huisartsen en de zorgverzekeraars. Wethouder Paas verwoordde het mooi. Hij zei, dat heb ik gelezen in een persbericht: 'Gemeente, huisartsen en zorgverzekeraars hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om te gaan voor toekomstbestendige eerstelijnszorg'. Dat is het einde van het citaat en dat is heel goed, dus ik wil daar ook bij deze mijn complimenten voor uitspreken. Uiteraard is voorkomen natuurlijk beter dan genezen en niet in alle gevallen is de huisarts de juiste plek om naartoe te gaan. Soms is een bezoek aan het Bonkelaarhuis eigenlijk meer passend. Bijvoorbeeld doordat stressklachten voortkomen uit schuldenproblematiek. Of somberheid die voortkomt uit eenzaamheid. In die gevallen is het soms makkelijk om een pilletje voor te schrijven, maar is dat slechts een tijdelijke oplossing, maar kan het Bonkelaarhuis bijspringen voor een blijvende oplossing en daar zit voor ons een belangrijk punt. Want weet men het Bonkelaarhuis in alle gevallen goed te vinden? Daar is wat het CDA Sliedrecht betreft nog winst te behalen. Niet door extra beleid te maken en eigenlijk ook niet per se door extra posts te plaatsen op social media. Nee, wat ons betreft is juist ook winst te behalen door de onderlinge bekendheid te vergroten. Waar denken wij dan aan? Bijvoorbeeld dat op het moment dat een dokter, een huisarts iemand in zijn praktijk krijgt en merkt: die klachten die ik hier nu voor me zie, die komen eigenlijk ergens anders vandaan, daar zit een diepere achtergrond achter en dat hij in dat geval niet zo iemand een pilletje voorschrijft, maar juist doorverwijst naar het Bonkelaarhuis. Dat heet welzijn op recept. Dat kan ook in andere gevallen. Zo komt ook Tablis, onze woningbouwvereniging in contact met veel mensen en soms ook met bewoners waar misschien meer aan de hand is. En dat geldt misschien ook voor onze scholen, voor de kerken, sportverenigingen. Gewoon plaatsen waar mensen elkaar ontmoeten en goed voor elkaar zijn; onder andere door iemand die hulp nodig heeft, door te

verwijzen naar de juiste plek voor de juiste oplossing. Wat is daarvoor nodig? Wat ons betreft is het dus belangrijk om die bekendheid van het Bonkelaarhuis en wat het Bonkelaarhuis kan bieden, te vergroten. Dat gebeurt natuurlijk naar de inwoners toe en dat is heel goed, maar misschien is het juist wel heel belangrijk om dat ook richting de huisartsen of de woningbouwvereniging, de scholen, de kerken en de sportverenigingen te doen, zodat die maatschappelijke partners, zo noem ik het maar even, bekend zijn met wat zij voor elkaar kunnen doen en kunnen betekenen, uiteindelijk met het achterliggende doel om iemand die hulp nodig heeft ook de juiste hulp te bieden. Voorzitter, dat is natuurlijk nog een beetje een algemeen, abstract verhaal en we hebben misschien ook niet direct een goed antwoord wat er dan zou moeten gebeuren om die verbinding te versterken. Maar we hebben er wel ideeën over. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat er jaarlijks, we hebben het dan maar zo genoemd, een Sliedrechts Sociaal Congres kan worden georganiseerd. Dat de gemeente dus een bijeenkomst kan organiseren waarvoor die partijen worden uitgenodigd en waarin die partijen op een natuurlijke manier met elkaar in contact worden gebracht. Dat kan ook met een maatschappelijk diner; geef het een naam. In ieder geval een manier waarop maatschappelijke partners elkaar op een laagdrempelige manier ontmoeten. Wij zijn dus nog wat zoekende, maar uiteindelijk is ons doel dat er gewoon een goed sociaal vangnet komt waarvan we allemaal kunnen zeggen dat we het goed voor elkaar hebben door goed voor elkaar te zijn. Nou, dat waren zo mijn ... oh, nou, dat is een natuurlijk moment voor een interruptie.

De **voorzitter** De heer Cees Ippel heeft een vraag aan u. Gaat uw gang.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, dank u wel. Een interessante gedachtegang bij het CDA om wat maatschappelijk vlak bekendheid te doen, maar hoe ziet de CDA-fractie het voor zich? Ze zijn zoekende. Willen ze zelf wat gaan zoeken, of gaan ze een opdracht aan het college meegeven om te zoeken en dan steun vinden in de raad? Hoe ziet het CDA dat?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Daar hebben wij natuurlijk ook over nagedacht, want ik wist natuurlijk dat deze vraag zou kunnen komen. Dat gebeurt ook. Nee, ik heb er bewust voor gekozen om nu in deze termijn het vooral even hier in de raad neer te leggen, om ook te horen wat dan eventuele reacties zijn vanuit andere fracties, maar ook om te horen hoe de wethouder daar tegenaan kijkt. Misschien is hij hier al lang mee bezig; dat weet ik niet. Juist ook omdat we ook merken - ik denk niet dat hier één oplossing voor is die dan daarvoor precies perfect is, maar dat er juist misschien nog andere manieren zijn waar ik geen weet van heb. Dat wil ik eerst onderzoeken en als dat dan misschien in de tweede termijn uitmondt in een motie: nou, dat kan, maar voor dit moment houd ik het dus even hierbij.

De **voorzitter** Gaat u verder.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Dan kom ik bij de tweede kernopgave, de Ruimtelijke Vernieuwing. Ik had dus een hoopvol verhaal. Tenminste, zo heb ik dat wel geprobeerd over te brengen als het gaat over veilig en inclusief Sliedrecht. Maar dan de Ruimtelijke Vernieuwing. Want vorig jaar hadden we daar veel verwachtingen van en op dat punt zijn er ook veel verwachtingen uitgekomen. Het is een bewogen jaar geweest, als we terugkijken. Dat moge duidelijk zijn. Want na een roerige start van de binnenstedelijke herstructurering heeft deze raad grote besluiten genomen. Concreet over belangrijke beleidskaders, de stedenbouwkundige visie, de nota Verdichting, maar ook heel concreet over de verplaatsing van het zwembad, de bouw van de Noord-Zuidverbinding. Helaas lijkt daar nu dan stilstand in te komen. Dat is jammer; dat is erg jammer. Want juist nu is het wat het CDA Sliedrecht betreft, heel belangrijk om de druk op de ketel te houden. We lezen in de technische beantwoording dat die vertraging kan oplopen tot minstens een jaar. Dat is wat ons betreft echt onwenselijk. Het CDA Sliedrecht is dan ook zeer benieuwd welke stappen de wethouder kan en gaat ondernemen om die vertraging zoveel mogelijk te beperken.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Pauw heeft een vraag. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Ik ben wel geen wethouder, maar ik zal de vraag maar stellen dan, voorzitter. Die vraag in september gaat worden of we die andere 1,9 miljoen ook willen betalen, voorzitter. En aan het CDA: de vraag is of het CDA bereid is die andere 1,9 miljoen voor het voorbereidingskrediet op tafel te leggen.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Ik kan me zo maar voorstellen dat dat ongeveer een antwoord gaat zijn van de heer Spek, omdat hij dat natuurlijk bij de antwoorden op de mondelinge vragen, als ik het goed heb, ook heeft aangegeven. Alleen, dan zitten we dus ergens in september. Maar als ik het zo even bezie - ik heb nu het genoeg om zelf ook bij een gemeente te werken. Dan moet er eerst nog een voorstel gemaakt worden, het moet nog langs het college, het moet nog langs de Agendacommissie en ik denk: eer dat we daar op zijn vroegst een besluit over kunnen nemen, dan is het oktober. Dan hebben we het dus over 3, 4 maanden vertraging waarin het gewoon allemaal stil staat en dat zijn nou juist 3, 4 maanden die cruciaal kunnen zijn in de besluiten die we in de afgelopen maanden hebben genomen. Dus daarom is ook mijn verzoek aan de wethouder - en niet om vooruit te lopen op besluitvorming, maar wel om te kijken: wat zijn nu binnen de kaders die wij als raad hebben vastgesteld, mogelijkheden om de vertraging toch zo veel mogelijk te beperken, in aanloop ook naar de definitieve besluitvorming in september/oktober waarin we over die andere gelden gaan besluiten? Maar dat is nadrukkelijk mijn oproep hier.

De **voorzitter** Dank u wel. Ik zie ook een vraag van de heer Mark Jongeneel namens de fractie van Slydregt.NU. Gaat uw gang.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. Is het CDA van mening als alles opschuift, dat het ook inhoudt dat het dan ook langer duurt voordat de volgende stappen kunnen worden genomen om bijvoorbeeld deze locatie af te breken? Is het CDA het daar mee eens, voorzitter?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Ik laat de vraag even op mij inwerken, maar ik denk dat ik niet anders kan dan dat ik het daar mee eens zou moeten zijn. Want volgens mij is het zo dat in de besluiten die we hebben genomen, die raken ook dit gebouw, dat raakt ook de Noord-Zuidverbinding en volgens mij zijn dat ook de punten die nu in de vertraging zijn gekomen. Dus ja, volgens mij zou dat dan ook gevolgen hebben voor dit gebouw waar we nu aanwezig zijn.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel voor een vervolgvraag. Gaat uw gang.

De heer **Jongeneel** Ik stel deze vraag natuurlijk omdat ik gewoon zeker wil weten dat ik het CDA naast ons kan vinden, want je moet geen oude schoenen gaan weggooien voordat je nieuwe hebt. Dus ik wil gewoon duidelijk weten, ook van het CDA en het CDA geeft het nu aan, voorzitter, dat men geen oude schoenen gaat weggooien voordat het nieuwe heeft. Bedankt.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Dat lijkt me sowieso nooit verstandig, om oude schoenen weg te gooien voordat je nieuwe hebt. Volgens mij is er ook nog uitverkoop in het centrum, dus misschien dat dat wel goed gaat komen. Maar we zien wel vertraging als het gaat over de ontwikkelingen van de Noord-Zuidverbinding en ook het zwembad en dat is gewoon heel erg jammer. Daarom ook mijn oproep aan de wethouder. Wij zijn gewoon heel erg benieuwd wat er mogelijk is om die vertraging toch zo veel mogelijk te beperken. Want ik vind het gewoon niet oké.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Dunsbergen** Dat is goed, maar dan ga ik wel naar het volgende blokje, om het zo maar even te noemen.

De **voorzitter** De heer Pauw had nog een vraag over ditzelfde onderwerp? U had daarnet al een vraag gesteld.

De heer **Pauw** Ja, hebben we een beperking op vragen stellen?

De **voorzitter** Nee, maar de voortgang van het debat is ook belangrijk. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Desnoods gaan we morgenavond verder. Er wordt dan nu 6 keer het woord vertraging genoemd, maar in de beleving van PRO Sliedrecht is er gewoon geen voorbereidingskrediet. Punt. Wat is dan de vertraging in de Noord-Zuidverbinding? Er is gewoon geen Noord-Zuidverbinding.

De **voorzitter** De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Die Noord-Zuidverbinding, dat klopt, die is er nog niet en het is de bedoeling dat die er gaat komen. Daar hebben wij als raad een besluit over genomen en ook mee ingestemd dat dat gaat gebeuren. Ik noem het vertraging omdat, uiteindelijk in het bestuursakkoord hebben we gewoon besloten dat we aan de slag gaan met Sliedrecht-Noord, dat we aan de slag gaan met de Noord-Zuidverbinding en dat we aan de slag gaan met de binnenstedelijke herstructurering. Dat zien we ook in het College Werkprogramma en dat is ook iets waar wij als CDA nog steeds achter staan. Volgens mij heeft de meerderheid van de raad ook aangegeven er achter te staan. Dat hebben we ook in de afgelopen maanden gezien. Dus de intentie was toen ook dat er tot uitvoering overgegaan zou kunnen worden, of in ieder geval dat er weer een volgende stap gezet zou kunnen worden. Nou, we zien dat daar nu een kink in de kabel is gekomen en dat vinden wij dus erg jammer. Dat is ook wat ik net heb gezegd en wij vinden dat de vertraging die daarmee ontstaat - en dan neem ik misschien een voorschot op de besluitvorming die we nog moeten doen in september en oktober, maar ook daar heb ik het vertrouwen dat het zo maar kan betekenen dat we alsnog besluiten gaan nemen die maken dat de Noord-Zuidverbinding en ook Sliedrecht-Noord gewoon tot ontwikkeling moeten gaan komen. Maar daarom is ook mijn oproep nu aan het college om ervoor te zorgen dat de vertraging die nu ontstaat, zoveel mogelijk te beperken binnen de kaders die er bestaan. En wat het dan is, dat weet ik ook niet. Daar heb ik ook geen verstand van. Maar dat is mijn oproep, in ieder geval.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Voorzitter, dat allemaal gezegd zijnde, wil ik ook het college ertoe oproepen om druk op de ketel te houden waar het gaat om de andere projecten. Dan denk ik specifiek aan Sliedrecht-Buiten; daar hebben we ook recentelijk een belangrijk besluit over genomen. Volgens mij een historisch moment, maar ook goed dat we daar gewoon de voortgang er in houden. De Groen van Prinsterer locatie, hebben we ook kortgeleden nog met elkaar over vergaderd. Ook daar is het heel erg belangrijk dat we daar gewoon na de zomer met elkaar over gaan besluiten. Ik noem ook het Burgemeester Winklerplein, ik noem het Watertorenterrein. Stuk voor stuk locaties waarbij ik in ieder geval van harte hoop dat daar in 2025 en misschien al in 2024 belangrijke stappen worden gezet richting 2030. Voordat ik nog wat woorden uitspreek over de financiën, wil ik nog even kort stilstaan bij twee specifieke onderwerpen. Zo hebben wij als CDA Sliedrecht ons in het afgelopen jaar ook hard gemaakt voor de BOA's en specifiek de zichtbaarheid daarvan. Dat is goed gelukt, volgens ons. Met de introductie van de BOA-biker is de BOA een stuk zichtbaarder geworden in Sliedrecht en daar willen wij onze complimenten voor uitspreken. Waar ik hopelijk complimenten over mag gaan geven, is de komst van het Integraal Huisvestingsplan. Een belangrijk stuk waar het gaat om onze scholen. Als het goed is, gaan we dat dit jaar nog behandelen in deze raad. Daar zien wij in ieder geval naar uit. Dan kom ik bij de financiën en daar zien we dat....

De **voorzitter** Voordat u naar de financiën gaat is er een vraag van de heer Brandwijk. Gaat uw gang. U heeft overigens nog 4 minuten.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Wat verwacht de fractie van het CDA bij het Integraal Huisvestingsplan als ze even reflecteren op twee jaar durende gesprekken bij het IKC over bouwheerschap? Dus welke snelheid verwachten ze? En als het de snelheid van het IKC is, is de CDA-fractie het dan met Slydregt.NU eens dat het ook sneller kan?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Het klopt natuurlijk dat als het gaat over IKC Valkweg, dat we in ieder geval hopen dat de projecten die voort gaan komen uit het Integraal Huisvestingsplan en als we daar als raad dan nog besluiten over nemen, dat het in ieder geval sneller gaat plaatsvinden dan een jaar/anderhalf jaar. Maar volgens mij had het ook specifieke gevolgen die de wethouder daar ook specifiek bij benoemd heeft op dat moment, maar daarom wil ik het ook benadrukken. Juist omdat we hebben gezien in het afgelopen jaar dat de druk af en toe iets te veel van de ketel af gegaan is, ook de oproep aan het college: hou die druk op de ketel, want volgend jaar wordt een belangrijk jaar. We zijn nu halverwege de periode, dus het is belangrijk om juist op dat soort onderwerpen de druk op de ketel te houden.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. De financiële positie van Sliedrecht is dubbel. We zien dat de vermogenspositie van Sliedrecht zelden zo goed is geweest. Desondanks is het meerjarenperspectief zelden zo slecht geweest. Incidenteel geld genoeg, structureel geld te weinig. Het is goed dat daar dus in de komende tijd aandacht naar uitgaat om dat structurele gat zoveel mogelijk te dichten. Ook is het goed dat daarbij vooral onze structurele inkomsten en uitgaven kritisch tegen het licht worden gehouden. Dat is even algemeen, maar ik houd mij ook bewust wat op de vlakke. Het stuk dat de raad heeft ontvangen over het Ravijnjaar is een goed uitgangspunt voor een nader gesprek, waarin wij ook zorgvuldige afwegingen gaan maken. Wij willen dus graag meewerken aan die structurele oplossing, maar om nu uit de heup wat voorstellen te doen over wat wel, wat niet, dat vind ik te voorbarig. Ik vind dat we daar ook zorgvuldig in moeten zijn. Dus daarom het stuk over het Ravijnjaar: een goed uitgangspunt en we zijn heel erg benieuwd hoe dat verder gaat en daar willen we graag aan meewerken, maar dat is wat ik daarover wil zeggen. Dan kom ik bij de afsluiting, voorzitter, dus ik hoop dat dat nog kan in 2 minuten. In het afgelopen jaar zijn belangrijke stappen gezet richting 2030. Ik ben hoopvol; ik heb dat woord verschillende keren genoemd. Ik ben hoopvol dat ook 2025 een belangrijk jaar gaat worden. En dan doet zich het geval voor dat de Paus zelfs heeft aangekondigd dat 2025 een jubeljaar gaat worden onder het thema 'Spes non confundit'. Hoop stelt niet teleur. De Paus zegt het treffend. Tegenslagen kunnen hoop doen wankelen, maar zij brengen ook geduld voort, wat nauw verbonden is met hoop. Geduld en hoop. Mooie waarden die wij kunnen vasthouden. Of we dan in Sliedrecht volgend jaar een jubeljaar krijgen, dat weet ik niet. We gaan het geduldig afwachten. Voor nu wil ik het college, de ambtelijke organisatie en de raad hoop, geduld en Gods zegen toewensen. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Dunsbergen. Voordat u mag gaan zitten is er nog één lid uit de fractie van PRO Sliedrecht die u een vraag wil stellen. De heer Verheul, gaat uw gang.

De heer **Verheul** Voorzitter, dank u wel. Ik denk, ik laat de heer Dunsbergen eerst zijn verhaal helemaal houden, want wellicht komt er een antwoord op de vraag die ik wil stellen. Die is als volgt. In het begin van het betoog van de heer Dunsbergen stond hij stil bij de 80 jaar bevrijding die er volgend jaar is, over de bijzonderheden die Sliedrecht kenmerken en wat we in het collectief ook nooit zouden moeten vergeten. Ik had alleen verwacht dat uw fractie of u ook wel met iets over het beschikbaar stellen van extra gelden zou komen voor volgend jaar en die heb ik niet gehoord. Dus mijn vraag is eigenlijk: 80 jaar vrijheid, zeer waardevol, maar heeft het CDA ook nog geld over om

wat nader stil te staan bij de 80 jaar bevrijding, net als dat we bij 75 jaar ook een extra bedrag hebben beschikbaar gesteld?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Deze had ik natuurlijk ook kunnen zien aankomen, maar daar had ik bij voorbaat nog niet over nagedacht. Maar gegeven de woorden die ik daar net over heb uitgesproken, is dat inderdaad heel waardevol en als dat betekent dat daar extra geld voor nodig is, dan is dat denk ik heel goed om dit goed te kunnen doorgeven aan de volgende generatie.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw antwoord. Zijn er nog andere vragen uit de raad? Dat is niet het geval. Dan dank ik u zeer. Dan geef ik graag het woord aan de heer Verheul namens de fractie van PRO Sliedrecht. Gaat uw gang, meneer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, ik hoor steeds vaker de opmerking vanuit mijn fractie komen of ze vragen aan mij mogen stellen. Bij deze: alstublieft, als er vragen zijn van PRO Sliedrecht: gewoon niet zien. Voorzitter, het was 1974 toen Progressief Sliedrecht de gemeenteraad in kwam. Het was mijn voorganger, May van der Wal die voor het eerst een progressief geluid mocht laten horen in de gemeenteraad en ik citeer: 'Progressief Sliedrecht is ontstaan doordat mensen elkaar gevonden hebben die niet alleen kritisch tegenover de maatschappij staan, maar ook die in het bijzonder bezorgd zijn over de keerzijde van de stormachtige ontwikkelingen van Sliedrecht van de afgelopen jaren en bezorgd zijn over wat in de nabije toekomst met hun DORP, wat in vier hoofdletters dient geschreven te worden, gaat gebeuren.' Einde citaat. Voorzitter, de uitspraak van May van der Wal is misschien 50 jaar oud, maar vandaag de dag meer dan relevant met ambitieuze plannen van dit college en een coalitie die nauwelijks een kritische houding aanneemt, waardoor collegeleden hun gang kunnen gaan, amendementen soms deels of helemaal niet uitvoeren, wetende dat ze toch gesteund worden door een meerderheid van deze gemeenteraad. Voorzitter, de maatschappelijke onrust die het afgelopen jaar is ontstaan willen wij in de toekomst voorkomen door kritischer naar raadsvoorstellen te kijken, maar ook door op een andere wijze de inwoners te betrekken. Daarom zal Timo Pauw namens onze fractie voor agendapunt 5b. zo dadelijk een amendement indienen dat betrekking heeft op het programma Ruimtelijke Vernieuwing. Voorzitter, dan nu naar de inhoud van de Kadernota. Vandaag geen inhoudelijke vragen vanuit onze kant, maar een beschouwing door de ogen van PRO Sliedrecht. Dat er geen vragen zijn, komt omdat wij op 17 juni alle gelegenheid hebben gekregen om onze vragen te kunnen stellen over de Kadernota 2025. Onze fractie was daar goed vertegenwoordigd en heeft de mensen die zich elke dag inzetten voor onze gemeente kunnen ontmoeten, kunnen bevragen en kunnen luisteren naar wat hun bezighoudt. Voorzitter, wat bij ons wel opviel is dat er weer een hoop nieuwe gezichten aan tafel zaten en dat is wel bijzonder. Want toen de Koers 2030 werd gepresenteerd door de toenmalige waarnemend burgemeester werd het gepresenteerd als de oplossing. De fanfares liepen het dorp in, de rode loper werd uitgelegd voor ambtenaren. Maar voorzitter, kijkend naar het resultaat nu zien we dat er wel een behoorlijk verloop is en het aantal vacatures voor de gemeente Sliedrecht niet op één hand te tellen is. De realiteit lijkt toch wat meer tegen te vallen, voorzitter. Wanneer stappen we uit de bubbel?

De **voorzitter** Voordat u verder gaat: de heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Meneer de voorzitter, dat is wel een gedurfde opmerking van de heer Verheul. Want dat zal niet zijn intentie zijn geweest, maar dan lijkt het alsof hetgeen wat we dan nu hebben, dat dan minder is dan wat we hadden, maar dat zal denk ik niet zijn wat hij bedoeld heeft. Of wel?

De **voorzitter** De heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, wat ik getracht heb te zeggen is dat de Koers 2030 werd gepresenteerd als een geschenk die ons dorp zou redden. Veel ambtenaren zouden naar onze gemeente toetrekken vanwege de prachtige ambities die in het document staan genoemd. Maar de realiteit leert gewoon

dat er een verloop is en dat de vacatures zelfs op twee handen niet te tellen zijn. Meer dan twee handen ga ik niet, voorzitter, want dan brand ik mijn vingers.

De **voorzitter** Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Verheul** Voorzitter, dan naar de inhoud. Veilig en inclusief Sliedrecht. Wat wij kunnen steunen en ook onderschrijven en ik vond hem ook mooi gevonden is de opmerking: 'ik heb recht op ondersteuning' naar de gedachte 'ik heb recht op een oplossing'. Voorzitter, dat is een veranderingslag en een verandercultuur en dat is iets waar wij ons prima in kunnen vinden. Voorzitter, ik zag alleen wel staan dat de huidige dienstverlening van het Bonkelaarhuis lichtelijk onder druk staat en dat, om het in stand te houden, toch wel minimaal € 379.000,- per jaar nodig is. Voorzitter, dat is een hoop geld, maar het weegt ook op tegen de waarde die wij hechten aan het Bonkelaarhuis. Voorzitter, we hebben wel een kleine oproep voor de wethouder Financiën – sorry, voor de wethouder Sociaal; daar gaan we al. Wordt wat meer zichtbaarder. Want de indruk ontstaat bijna dat de wethouder alleen nog maar over Financiën gaat, terwijl de wethouder ook zoveel te doen heeft op het programma Sociaal. Denk hierbij alleen al eens aan de Buurtagenda's, die voor lichtelijk chagrijn binnen onze fractie zorgden toen we opnieuw lazen dat we er dit jaar niks aan gedaan hebben en volgend jaar maar weer een kans gaan geven. Voorzitter, een stukje veiligheid. Eerder hebben wij al uitgesproken dat onze fractie niet negatief tegenover het bestuurlijk interventieteam staat. Wij hebben er dan ook geen enkel probleem mee dat er voor het jaar 2025 een bedrag van € 30.000,- wordt gereserveerd. Maar voorzitter, in het stuk staat ook dat er in 2026 en in 2027 en de jaren er op volgend ook een bedrag van € 30.000,- is gereserveerd. Voor 2025, nogmaals, hebben wij geen problemen, maar wij zouden wel graag eerst een evaluatie willen zien over hoe doeltreffend dit interventieteam is voordat we besluiten of we daar in 2026 en verder ook centjes voor over hebben. Voorzitter, en als je het over centjes hebt, dan kom ik toch uit bij de Suswachten. De Suswachten, het systeem zoals we dat hier kennen in Sliedrecht, staat lichtelijk onder druk. Dat hebben wij te horen gekregen tijdens de veiligheidsavond, een aantal weken geleden van één van hen. Dat komt met name omdat de afspraak dat 50% door de gemeente Sliedrecht en 50% door de horecaexploitanten regeling niet meer helemaal wordt nageleefd. Nieuwe ondernemers voelen zich niet meer geroepen om deel te nemen of te storten in dit potje, waardoor mogelijk deze constructie in gevaar komt. We hebben daar vragen over gesteld en met de antwoorden konden we niet echt iets concreets, als in de vorm van een amendement of een motie. Dus vandaar de vraag aan de burgemeester als zijnde verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid: burgemeester, wat heeft u nodig van de gemeenteraad om deze constructie in stand te houden? Voorzitter, vorig jaar sloten wij af met het onderwerp Chemours en die benoem ik ook maar even bij de veiligheid. Sliedrecht raakt elke dag de gevolgen van de uitstoot van DuPont-Chemours en dat gaat niet in de koude kleding zitten. Bij ons in de fractie heerst ook wel eens de term: ja, wij wonen in PFAS Sliedrecht. Ja, dat is bagger en vaak is bagger positief, maar in dit geval vinden we het heel erg negatief. Voorzitter, om dit te kunnen bespreken heeft één van onze fractieleden bij de agendacommissie een verzoek ingediend om hier in september als raad eens verder over te praten. Niet over de schuldige, maar meer van: het is er, wat kunnen we ermee en wat willen we ermee? Dan ga ik een stukje naar de Ruimtelijke Vernieuwing. De grote boosdoener, aldus onze fractie, van de maatschappelijke onrust die het afgelopen jaar in Sliedrecht is ontstaan. Het zalencentrum moest er voor weg, het zwembad moet gesloopt worden en geen buitenbad meer voor onze jongeren vanaf 2027. Verenigingen zijn boos; er leeft een hoop chagrijn. En dat voor een fly-over naar een gebied waar nog steeds geen vergunning voor is. Een no go moment die niet gehaald is en een soort no go met uitstelmoment lijkt te worden. Voorzitter, dit kan niet op steun van onze fractie rekenen. Dan ga ik naar het stukje Ondernemend en betrokken. Op 15 november 2022 heeft de raad ingestemd met het Ondernemersfonds; 1 januari 2023 is dit van start gegaan. We zijn nu bijna 19 maanden verder en we zien, lezen of horen nauwelijks iets van de resultaten die dit fonds heeft behaald. Er is zelfs geen verslag, geen jaarverslag. Althans niet wat wij hebben kunnen bemachtigen. Wij hopen in 2025 meer resultaat te zien van het Ondernemersfonds en met name ook wat zij gedaan hebben voor de scholen, kerken en andere sportverenigingen die wel moeten meebetalen aan dit fonds, maar vervolgens in onze optiek daar heel weinig voor terugkrijgen. Voorzitter, bijna richting een afronding. Volgens mij moet ik het redden. Op bladzijde 36, een slagvaardige organisatie. En dan moet ik goed op mijn woorden letten, want anders heb ik dadelijk

een heel boos appje, maar op bladzijde 36 valt te lezen dat er een knelpunt is. Het knelpunt zou voortkomen uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek in 2023. De werkdruk is te hoog. Voorzitter, en dat baart mij, onze fractie, zorgen. Want in goed werkgeverschap is druk op de ketel niet verkeerd, maar het moet niet te zijn. Niemand heeft baat bij een medewerker die overspannen thuis raakt of anderszins. We moeten juist willen dat medewerkers met plezier naar hun werk komen en niet met: oei, krijg ik het vandaag allemaal wel af? Voorzitter, daar gaan wij als fractie wel verschillen van visie wat in de Koers 2030 genoemd staat. Want in plaats van de ambitie bij te stellen heeft men gewoon gekozen voor een uitbreiding van de formatie, wat ongeveer € 451.000,- kost. Voorzitter, deze vinden wij dubieus. Want je zou ook kunnen zeggen: we gaan met de huidige formatie verder, alleen, we stellen onze ambitie iets bij waardoor de werkdruk daarop in verhouding afneemt. Maar nee, we gaan gewoon keihard vooruit, keihard door, alleen, we zoeken daar nog even wat extra mensen bij, wat ons € 451.000,- per jaar gaat kosten. Voorzitter, onzes inziens had het ook andersom gekund. Toon lef, stel je ambitie bij. Voorzitter, dan ook een boodschap richting het college: wees zuinig op onze inwoners. Beschaam hun vertrouwen niet verder. Ondersteun de verenigingen en stichtingen en zadel ze niet op met meer kosten. Het moet niet zo zijn dat als je in Sliedrecht iets wil organiseren, dat die mensen vervolgens tegen nieuwe kosten oplopen die niet eerder bekend waren bij hen. Voorzitter en dan sluit ik af met een oproep aan de voorzitter van de raad en de burgemeester: zorg ervoor dat de lokale politiek aantrekkelijk blijft voor inwoners om aan deel te nemen. Als fracties van de politiek hebben wij natuurlijk daar ook een rol in, maar wij zien ook een rol voor u weggelegd om in 2026 voldoende inwoners te enthousiasmeren om wel misschien in de gemeenteraad deel te gaan nemen. Voorzitter, hier wou ik het even bij laten.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Verheul. U heeft aangegeven dat u een amendement wilde indienen, mede namens de heer Pauw. Er is een integrale behandeling van alle drie de onderwerpen. Er ligt een amendement voor. Meneer Pauw.

De heer **Pauw** Dat moeten we nog even officieel indienen.

De **voorzitter** Misschien is het goed dat u binnen uw termijn, de termijn van de heer Verheul dat nu ook doet, meneer Pauw. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Ik weet niet of mijn fractievoorzitter al klaar is.

De **voorzitter** Zo te horen wel. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Dan kan het inderdaad. Ruimtelijke vernieuwing, voorzitter. Het is al even genoemd dat ondanks de goede intenties - en of je nou coalitie, oppositie, voor of tegen bent, er vanuit de besluitvorming Ruimtelijke Vernieuwing vorig jaar toch heel veel dingen onrust hebben gegeven in het dorp, waarbij onze inwoners in onze beleving op zoek waren naar hun volksvertegenwoordiging in het algemeen. Dat zijn wij, met 21 aan deze tafel. Dat lukt niet altijd. Als ik op uw plek, voorzitter, de oordeelsvormende vergadering mag voorzitten, staan daar 7, 8, 9 sprekers naast mij hun verhaal te vertellen aan ons. Wij hebben in ieder geval opgevat dat dat niet helemaal werkt om het contact te houden met de inwoners. Nogmaals: los van of je nu voor of tegen bent. Wat daar wel geweldig in was, was in april dit jaar. Toen hadden we de 'openbare ontmoeting gemeenteraad en participanten' die we hebben gehouden met de fly-over en met het zwembad. Dat was volgens ons wel een manier om die verbinding te vinden, omdat het dan los is van een vergadering en los van spreektijden. Gewoon hier in deze zaal of ergens anders, de mensen aan een tafel zetten en de gemeenteraad komt voorbij gewandeld om het gesprek aan te gaan. Wij vonden het erg prettig. Ik hoop de collega raadsleden ook en in ieder geval de mensen die wij gesproken hebben die er waren, vonden het ook prettig. Nogmaals, of je nou voor of tegen bent: dat maakt dan niet zoveel uit. Het was in ieder geval prettig om gehoord te worden. Daarom zou je volgens ons uitgangspunt 14, Communicatie en betrokkenheid moeten aanpassen, waarbij je dan dus toevoegt: Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van de opzet 'Openbare ontmoeting gemeenteraad en participanten/inwoners' zoals deze is gehouden in april 2024. Dat is zeg maar het amendement wat we willen indienen om uitgangspunt 14 aan te passen.

De **voorzitter** Dank u wel. Het amendement is ingediend door het raadslid de heer Pauw, maakt onderdeel uit van de beraadslaging en krijgt stuknummer A5.1. Daarmee zijn we gekomen aan het einde van de termijn van de heer Verheul en de fractie van PRO Sliedrecht en is er een vraag van de heer Cees Ippel. Gaat uw gang.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, misschien wel een aantal, maar ik heb met interesse het betoog van de heer Verheul namens PRO Sliedrecht aangehoord. Eén van zijn opmerkingen aan het begin was: we hebben geen vragen omdat we al bij de technische sessie of de inloop natuurlijk het één en ander hebben gehoord. Ik hoor nu wel een paar vragen aan het college, maar verder eigenlijk niet echt. Is het de fractie van PRO Sliedrecht, die het dan toch ondanks bepaalde kritiek die is uitgesproken op de Koers 2030, in hoofdlijnen het daar wel mee eens kan zijn en dan gespiegeld ook naar het begin van het betoog dat May van der Wal, dacht ik dat die heette in 1974 ook een visie op het dorp had en zou dat ook passen in zijn visie? Daar wil ik even kort een nieuwsgierige vraag aan de heer Verheul over stellen.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, ik hoop dat ik de vraag van de heer Cees Ippel goed begrepen heb en zo niet, dan zal hij me vast aanvullen. Het is geen geheim dat PRO Sliedrecht zich in zeer grote lijnen prima kan vinden in de Koers 2030 en wat de Koers 2030 lijkt te behalen. Hetgeen waar wij minder fan van zijn, daar zal ik niet al te veel woorden aan wijden, is natuurlijk de bouw ten noorden van het spoor en alles wat daar voor nodig is. Dat zal ook vandaag opnieuw de reden waarom wij niet gaan instemmen met de Kadernota. Ik weet niet of dat het antwoord is waar de heer Cees Ippel naar op zoek was?

De **voorzitter** De heer Cees Ippel.

De heer **Cees Ippel** Niet op voorhand, maar het is wel handig om dat te weten. Het ging mij eigenlijk om, ik weet dat PRO Sliedrecht het, ook vanuit het sociaal hart natuurlijk, tenminste, dat is iets wat ze de laatste jaren en denk ik ook vanuit hun historie al gepoogd hebben - ik draai hier al 50 jaar mee in het dorp, maar niet bewust, zeg maar, de eerste jaren. Daarom was even de intentie van: is de lijn die toen gekozen werd nog steeds de lijn die PRO Sliedrecht nu aanhoudt?

De **voorzitter** De heer Verheul.

De heer **Verheul** Ja, voorzitter, wat de lijn van PRO Sliedrecht 50 jaar was - ik zat toen ongeveer 30 jaar voor mijn geboorte, denk ik, of 25, dus dat gaat heel ver. Voorzitter, ik weet niet heel goed naar welk antwoord de heer Cees Ippel op zoek is. Kijk, ik heb genoemd dat men toen bij elkaar is gekomen, dat ze zich kritisch tegenover de maatschappij opstelden en vanwege de stormachtige ontwikkelingen van Sliedrecht. Dat is gebeurd in de nabije toekomst en dat zien wij en daar vinden wij ons hier opnieuw helaas in met hetgeen wat besloten is, de fly-over, de bakken met geld die er uitgaan, zijn deze woorden treffender dan ooit.

De **voorzitter** Dank u wel. Misschien een mooie opdracht, een mooie vraag aan de Historische Vereniging van Sliedrecht om dat nog eens nader in kaart te brengen. Meneer Van Wijngaarden van de VVD-fractie heeft eerst nog een vraag.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Over het amendement. Dus het is even kijken aan wie ik de vraag stel, maar...

De **voorzitter** U stelt de vraag aan de heer Verheul.

De heer **Van Wijngaarden** Ik kijk gewoon twee kanten op. Richting de heer Verheul dan. Sympathiek amendement. Wij hebben die openbare ontmoeting ook als prettig ervaren. Het is alleen

even mijn vraag hoe ik het amendement moet lezen. Is het nu echt zo dat als we dit aannemen, dat ook de verwachting is dat echt bij elk onderdeel en elke vorm van ruimtelijke ontwikkeling een dergelijke avond wordt belegd? Of is het zo dat ik hem moet lezen als: we voegen deze mogelijkheid toe? Dat is eigenlijk vooral mijn vraag.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, een goede vraag verdient een goed antwoord en ik zal er in mijn tweede termijn na overleg met onder andere de heer Pauw op terugkomen.

De **voorzitter** Dank u wel. Er zijn nog andere vragen, zie ik. Allereerst de heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Ik onderstreep even de vraag die de heer Van Wijngaarden stelt en ik ben heel erg benieuwd. Ik zie in de toelichting volgens mij een Engels woord staan. Is dat bewust?

De **voorzitter** Ook een vraag die heer Verheul misschien meeneemt.

De heer **Verheul** Voorzitter, setting. Na de dedicated medewerker dachten we: na een paar jaar kunnen we het woord setting er misschien wel een keer tussengooien.

De **voorzitter** De heer Dunsbergen is gerustgesteld, zie ik. De heer Van Urk heeft ook een vraag.

De heer **Van Urk** Als toevoeging op de vraag van de heer Van Wijngaarden, maar - wordt met april 2024 niet maart 2024 bedoeld?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, ik vermoed dat we die in dezelfde vragenronde meenemen en ik er in de tweede termijn op terugkom.

De **voorzitter** Dank u wel. Er is veel belangstelling voor uw amendement. Dat merkt u. Zijn er nog andere vragen aan de heer Verheul? Dat is niet het geval. Dan dank ik u zeer en nodig ik graag de heer Cees Ippel uit om namens de fractie van de SGP-ChristenUnie het woord te voeren.

De heer **Cees Ippel** Dank u, voorzitter. Om als raadsleden beter beslagen ten ijs te komen, is er de afgelopen jaren geïnvesteerd in het raadswerk. In allerlei debatcursussen die we als fracties hebben aangeboden gekregen was de boodschap: zorg dat je de aandacht trekt. Dat kan door te beginnen met een anekdote of een verrassing of door humor te gebruiken, of zorg voor bijvoorbeeld een drieslag die blijft hangen. Omdat het best lastig is om origineel te zijn, ben je toch in gedachten al even bezig met een woordvoering als deze. Een paar weken geleden miste ik een aantal vergaderingen; ik trok toen samen met mijn vrouw een aantal dagen door Zuid-Frankrijk. Op een gegeven moment bezochten we de stad Avignon, een stad met best veel historie. Toen we die prachtige stad hadden bekeken, sloten we dat af met een bezoek aan een terras om wat te drinken en te eten en toen keek ik tegen een gevel van het stadhuis van Avignon aan. En zoals er op meer gebouwen in Frankrijk te zien is, viel mijn oog op drie woorden. Dat is de drieslag LEF. En nu weet ik dat het CDA ook wel eens met die drieslag is begonnen. Ik heb er over nagedacht, maar Frank, sorry, ik kon het me niet meer herinneren. Dus het is niet helemaal blijven hangen wat de inhoud was. Maar u begrijpt het al: die afkorting LEF staat voor de afkorting Liberté, Egalité en Fraternité, oftewel Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap. Voorzitter, ik wil daarom stilstaan bij die drie punten, waarbij de één wat uitgebreider zal zijn dan de andere. Ik kan u verklappen: de eerste, Vrijheid, dat is de kortste en het CDA heeft daar al wat over gezegd, dus ik kan dat wellicht wat inkorten. Maar inderdaad: 80 jaar geleden, of tenminste volgend jaar is het 80 jaar geleden dat onze vrijheid werd terug geschonken door onze bevrijders. Wat ons betreft en het CDA pleitte daar ook voor, komt daar een breed gedragen herdenking of viering waarbij zoveel mogelijk organisaties, verenigingen, kerken en

cetera worden betrokken. We waarderen zeker de verschillende jaarlijkse activiteiten die hier in het dorp gehouden worden, maar wat ons betreft mag het volgend jaar uitgebreider. Afgelopen weekend zagen we dat in Molenlanden bijvoorbeeld een inspiratieavond in september werd aangekondigd waarin allerlei maatschappelijke organisaties ideeën konden aanbrengen. Wellicht kan het college aangeven of ze hier ook al aan gedacht hebben, of dat ze hiervoor een aansporing in de vorm van een motie willen zien. Dan zijn wij uiteraard bereid om die in de tweede termijn in te dienen.

De **voorzitter** Dank u wel. Mevrouw Visser heeft een vraag. Gaat uw gang.

Mevrouw **Visser** De laatste woorden van meneer Cees Ippel waren: zijn we bereid om een motie in te dienen. Maar het zou toch ook zo kunnen zijn, een Kadernota is het toeschrijven naar een begroting 2025, dat gewoon met het uitspreken van - ik hoorde al het CDA, SGP-ChristenUnie, PRO Sliedrecht ook wel, want ik wil niet weer een amendement voor 8 cent per inwoner indienen - om gewoon te zeggen: wij verwachten een voorstel in de begroting 2025. Zou dat niet voldoende zijn voor u?

De **voorzitter** De heer Cees Ippel.

De heer **Cees Ippel** Zeker en ik begrijp dat die vraag al leefde bij mevrouw Visser, want ik zag haar hand al eerder en ik heb denk ik al antwoord gegeven in mijn afsluitende paragraaf, vlak voordat ze de vraag mocht stellen. Dat ook in Molenlanden dat initiatief kwam en toen heb ik afgesloten met 'denkt het college hier over na, of moeten wij met een motie komen?' Dus als het college zegt dat ze daar mee bezig zijn, prima en wij dragen dit nu aan. Als daar in de begroting geld voor wordt gevonden of gevraagd wordt, dan zijn we zeker bereid om daar positief over te stemmen op dat moment.

De **voorzitter** Gaat u verder.

De heer **Cees Ippel** Het tweede kopje, voorzitter, is het woord gelijkheid en het woord gelijkheid is best te vervangen door het huidige woord inclusief. Eén van de kernopgaves die we hanteren in de Kadernota is Veilig en Inclusief. Ik hoorde ook de vertegenwoordiger van de fractie van PRO Sliedrecht die uitspraak al roepen. Hij citeerde: 'De grootste uitdaging is en blijft om inwoners de beweging te laten maken van de gedachte 'ik heb recht op ondersteuning' naar 'ik heb recht op een oplossing'. Ook die sprong er voor ons als fractie zeker uit. Goed ook dat hier op dit punt ook een communicatiestrategie wordt opgetuigd. En, dat gaf het CDA ook al aan, de rol van het Bonkelaarhuis ook hiermee extra voor het voetlicht wordt geplaatst. Want het Bonkelaarhuis vervult in Sliedrecht een prima rol in hulp en het zoeken naar oplossingen. In het werkbezoek wat de fracties in de afgelopen maand hebben gebracht bleek dat ook weer. Ik kon er helaas zelf niet bij zijn, maar de reactie van degene van de fractie die er wel kon zijn, was lovend. Voorzitter, ik kom aan een onderwerp wat wat verdere invulling geeft aan inclusiviteit. Er gaat, lezen we, gebouwd worden aan een ondersteuningspakket in het kader van Beschermd Wonen. Dat is natuurlijk prima. Maar onze fractie vraagt nadrukkelijk ook aandacht voor omwonenden van hen die beschermd wonen. Als we het hebben over het versterken van buurten, dan is het nodig om ook huidige bewoners te horen en te steunen op momenten dat het wonen naast anderen met een zorgbehoefte voor hen niet gemakkelijk is. Ook hier pakt het Bonkelaarhuis haar rol. Maar het is ook een bruggetje naar allerlei logische ontmoetingsplekken ter ondersteuning van de preventieve structuur. Dat staat op pagina 11. Daar wordt ook het pand Elektra en het IKC De Valkweg genoemd. De fractie van PRO Sliedrecht – hoor mij nu. Ik kijk naar jullie en ik denk aan je, dat merk je.... De fractie van SGP-ChristenUnie hecht er aan op dit moment ook andere ontmoetingsplekken meer in het licht te zetten, zoals ontmoetingsruimtes in de seniorenflats, ruimtes als Het Middelpunt, Pand 33, de bibliotheek en de Groene Huiskamer van de Sociale Moestuin. Allemaal plekken waar verbindingen in de wijk gelegd kunnen worden. Plaatsen waar inwoners mee kunnen doen, ongeacht wie ze zijn en wat ze kunnen. De bedoeling van broederschap, Fraternité, is het delen van lief en leed met elkaar. En dan zijn we bij ons derde punt. Voorzitter, juist het sociale domein is ingericht op basis van broederschap en naastenliefde. Soms leeft hier in deze raad wel eens de gedachte dat er in achterliggende jaren niet zoveel gebeurt op het sociale vlak. Want heel veel aandacht, bijna alle aandacht gaat uit naar plannen

op het gebied van de Ruimtelijke Vernieuwing. Het klaarmaken van de grote verbouwing van Sliedrecht, zoals het college het verwoordt. Toch denkt onze fractie dat het niet eerlijk is als het helemaal zo wordt gesteld dat er weinig gebeurt op het sociale vlak. Er komen niet zo heel veel sociale stukken, maar onze fractie wil wel graag benadrukken dat we zien dat er wel veel gebeurt. Wat goed gaat, moet vooral ook goed blijven gaan en hoeft niet altijd veranderd te worden. Natuurlijk zijn er nog uitgangspunten in het collegewerkprogramma die verder uitgewerkt moeten worden, maar ook niet alles hoeft langs de raad. Er gebeuren ook dingen buiten de raad om. De plannen die in deze Kadernota genoemd worden op het sociale vlak kunnen op onze steun rekenen, waarbij we als fractie zeker niet zullen nalaten om waar nodig aanvullingen en verbeteringen voor te stellen via moties en amendementen. Voorzitter, dit brengt het ons bij een tweede en een derde motie die we vandaag willen indienen. Er is sprake van een groeiende vraag naar financiële ondersteuning. In april jongstleden schreef het Nibud dat huishoudens er financieel op vooruit zijn gegaan, maar dat sommige groepen kwetsbaar blijven. In het verleden heeft de gemeente Sliedrecht op initiatief van onze raad tot twee keer toe een Geldkrant uitgegeven. De eerste keer is deze huis-aan-huis verspreid, de tweede keer is deze beschikbaar gesteld op centrale plaatsen in het dorp. Onze fractie doet het voorstel om in 2025 een geactualiseerde Geldkrant uit te brengen, waarin de weg wordt gewezen naar hulp en ondersteuning aan hen die dit nodig hebben. Onze voorkeur gaat uit naar een Geldkrant die huis-aan-huis wordt bezorgd en waarin mensen die de Nederlandse taal niet beheersen worden verwezen naar een plaats waar zij de informatie wel kunnen vinden. Het staat of valt met de vraag: kunnen al onze inwoners meedoen in ons dorp? Is ons dorp echt inclusief?

De **voorzitter** Heeft u nu eigenlijk de motie willen indienen? Begrijp ik dat nou goed?

De heer **Cees Ippel** Ik ben even aan het zoeken, voorzitter. Ik denk dat ik twee blaadjes door elkaar heb gegooid.

De **voorzitter** U zei net ook al dat u naar de tweede motie wilde gaan, maar u heeft nog geen motie, ja, misschien zojuist, ingediend. Over de Geldkrant. Dat was uw oogmerk, denk ik.

De heer **Cees Ippel** Inderdaad, de Geldkrant, dat is nummer één.

De **voorzitter** Dan concludeer ik dat u een motie heeft ingediend met als titel Geldkrant, waarin u vraagt de Geldkrant die eerder in Sliedrecht is uitgegeven te actualiseren en al het overige wat u in het dictum vraagt. Deze motie krijgt stuknummer M5.1, maakt onderdeel uit van de beraadslaging en is nu of straks ook zichtbaar in ons systeem en op raad.sliedrecht.nl. Gaat u verder met uw betoog. U kwam nu bij het kopje inclusie en daar had u dacht ik ook nog een motie.

De heer **Cees Ippel** In juli 2016 heeft Nederland het VN-Verdrag voor de rechten van de mens met een handicap ondertekend. Met de ondertekening van dit verdrag is aan de Jeugdwet, Wmo en Participatiewet de verplichting toegevoegd om in het periodieke plan op te nemen hoe de gemeenteraad uitvoering geeft aan het verdrag. Aan ons als raad is tot op heden nog geen voorstel voorgelegd hoe wij dit in Sliedrecht gaan doen. De SGP-ChristenUnie vindt het belangrijk dat ook Sliedrecht werk maakt van de uitvoering van dit verdrag en daarom dienen wij deze motie in, waarin wij het college oproepen om uiterlijk in het eerste kwartaal van 2025 met een voorstel naar de raad te komen betreffende de lokale inclusie agenda.

De **voorzitter** Dank u wel. Deze motie wordt ingediend door de leden De Mul en Verheul, krijgt stuknummer M5.2 en maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Er is een vraag van mevrouw Visser over de ook door haar fractie ingediende motie. Mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Jawel, we hebben hem mede ingediend en met volle overtuiging. Alleen mijn vraag aan de indieners is wel: hij gaat toch wel zo ver als wij denken? Dus dat we het ook hebben over aangepaste speeltuinen en dat soort dingen?

De **voorzitter** Dank u wel. Meneer Cees Ippel, dat is een vraag aan uzelf en aan de heer Verheul. Heeft u daar een antwoord op?

De heer **Cees Ippel** Ik verwachtte eigenlijk een vraag over de dekking, voorzitter, maar dat is een inhoudelijke vraag. Wat mij betreft kom ik daar in de tweede termijn even op terug, omdat ik ook met mijn fractie daar het antwoord op geef.

De **voorzitter** En met de andere indiener van de motie waarschijnlijk. Mevrouw Visser in tweede instantie nog.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, in deze over de dekking: alles wat betaald wordt uit de Koers 2030, daar kunnen wij mee leven.

De **voorzitter** De heer Cees Ippel heeft daar nog een reactie op.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, dit is een toezegging van mevrouw Visser dat alles wat we indienen voor de Koers haar toezegging heeft; die heb ik gehoord.

Mevrouw **Visser** Daar waar het het sociaal domein betreft, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel voor de aanvulling, mevrouw Visser. Meneer Cees Ippel, gaat u verder met uw betoog en we horen in de tweede termijn wel het antwoord op de gestelde vraag. Gaat u verder.

De heer **Jongeneel** Voorzitter?

De **voorzitter** Sorry, meneer Jongeneel heeft ook nog een vraag over de ingediende motie, denk ik. Excuus.

De heer **Jongeneel** Dank u wel, voorzitter. Kan de SGP-ChristenUnie uitleggen wat ze precies bedoelen met inclusief?

De **voorzitter** De heer Cees Ippel, gaat uw gang.

De heer **Cees Ippel** Ik heb het woord inclusief aan het begin van mijn betoog of tenminste aan het begin van dit punt vergeleken met gelijkheid. Dat gaat bij ons best heel ver. Als het gaat om inclusief, dan betekent dat dat iedereen in ons dorp ook mee moet kunnen doen. Of dat die dat wil, of dat die er op bepaalde punten principiële achter staat of niet meedoet, dat vinden wij een andere discussie, maar inclusief betekent dat je het moet regelen voor iedereen.

De **voorzitter** Dank u wel. Voordat u verder gaat, de heer Dunsbergen heeft nog een vraag hierover namens de CDA-fractie.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Dat ziet op de motie Geldkrant en dat gaat over de dekking, heel verrassend. Wij zijn even benieuwd als CDA-fractie waarom er is gekozen voor de dekking uit de Energietoeslag, omdat een Geldkrant daar volgens mij weinig mee te maken heeft. Daar zal vast een gedachte achter zitten.

De **voorzitter** We gaan weer even terug naar de reeds ingediende motie onder M5.1. De heer Cees Ippel.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, daar is natuurlijk over nagedacht. Op het moment dat we het hebben over armoede: armoede is van alle tijden. Dat is er altijd geweest. Maar het is zeker toegenomen, ook in ons dorp, de laatste jaren, na de Russische invasie, waarna de energieprijzen sky high gingen. Daar zijn veel mensen, extra mensen door in zorgen gekomen. Dus vanuit gelden die beschikbaar zijn voor energiearmoede hebben wij dat een heel regulier voorstel gevonden om het op die wijze te dekken.

Het is sociaal; we kunnen met mevrouw Visser al zo overeenstemming vinden als we zeggen van: dan moet die uit de Koers 2030, maar goed, er zijn meerdere potjes. Dus vanuit dat oogpunt hebben wij dit voorgesteld.

De **voorzitter** Dank u wel. Mevrouw Visser heeft over de dekking ook een vraag. Mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Niet zozeer; wel over de dekking, want volgens mij zou de wethouder in april al komen met een voorstel om die € 65.000,- uit te geven. Maar waar het meer om gaat is: die Geldkrant gaat om veel meer dan energiearmoede, of sowieso armoede. De Geldkrant gaat gewoon in op het toetsen of alle mensen gebruik maken van de regelingen die er zijn en dan zijn er inderdaad in de optiek van onze fractie andere dekkingen mogelijk dan de energietoeslag.

De **voorzitter** Dank u wel, mevrouw Visser. De heer Cees Ippel nog behoefte om daar op te reageren?

De heer **Cees Ippel** Niet specifiek, voorzitter. Ik denk dat mijn fractie zeker openstaat voor; als er andere dekkingsmiddelen gevonden kunnen worden, dan gaan we daar uitkomen. Wat betreft de discussie, daar voelen we in ieder geval geen weerwoord voor tegen dat we die Geldkrant weer een keer uitbrengen om die onder de aandacht te brengen.

De **voorzitter** Hartelijk dank. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, voor de SGP-ChristenUnie is de Bijbel de grondslag van waaruit wij politiek willen bedrijven. De Bijbel is een onuitputtelijke bron, met allerlei wijsheden. Jaarlijks proberen we dat ook bij de algemene beschouwingen een plaats te geven. Nu kun je uit iedere bron natuurlijk de dingen halen die je zelf prettig vindt, maar dat is bij de Bijbel niet echt de bedoeling. Het gaat om het verband. In het Oude Testament worden de 10 geboden aangedragen. Daar heb ik al eens eerder bij stilgestaan. Maar in het Nieuwe Testament worden die samengevat door Jezus zelf met de woorden: 'Dat we de Heere, onze God lief moeten hebben met geheel ons verstand, met onze ziel, met geheel het verstand met alle krachten. Dat is het eerste en het grote gebod'. Het tweede, daar wil ik juist de aandacht voor vragen. Dat is: 'u zult uw naaste liefhebben als uzelf!' 'Voorzitter, wat zou de wereld er anders uitzien als we dat allemaal zouden opvolgen: de naaste liefhebben als jezelf. Want onszelf liefhebben, dat gaat ons allemaal prima af. Maar dan: ieder ander die op onze levensweg geplaatst wordt, net zo behandelen zoals we zelf behandeld zouden willen worden: dan geef je pas echt om de ander. (...)

De **voorzitter** Ik denk dat u misschien nog zoekt naar de motie die u ook wilt indienen over 18 jaar en dan.

De heer **Cees Ippel** Ik mis een blaadje denk ik, voorzitter.

De **voorzitter** Misschien kan één van de andere leden uit uw fractie u daar bij helpen. Als u de motie zelf zoekt, dan heb ik die ook eventueel nog wel voor u.

De heer **Cees Ippel** Ik denk dat ik hem heb. Ik heb mijn nummering verkeerd om gezet.

De **voorzitter** U heeft overigens nog 5 minuten, dus doet u rustig aan.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, ik zei het al. Er komt nog een motie, namelijk specifiek voor de jongvolwassenen in onze gemeente. Wat zouden wij het mooi vinden als de gemeente bij de brief aan inwoners die 18 jaar worden, waarin ze gewezen worden op allerlei rechten en verplichtingen rondom verzekeringen, stemrecht, maar ook gewezen worden op locaties waar je terecht kunt met zorgen en vragen? En dat niet alleen, maar woonlocaties vinden voor jeugd is een probleem, dat weten we met elkaar. Laten we voorkomen dat ze zich pas gaan inschrijven als ze echt het huis uit willen. Want dan ben je vrij laat. Daarom hebben we de motie zo geschreven dat ze van de gemeente een jaar gratis

inschrijving krijgen, als ze zich inschrijven bij Woonkeus. Dan staan ze vast ingeschreven. Het is natuurlijk een vrije keuze of je het doet, maar dan worden ze er op gewezen. Dat is onze derde motie, voorzitter: 18 jaar, en dan?

De **voorzitter** Dank u wel. Dit is de motie die de titel heeft zoals u zei '18 jaar, en dan?' Deze motie wordt ingediend door de leden Schild, Kraaijeveld-le Pair en mevrouw Van Maaren-Verheul, maakt onderdeel uit van de beraadslaging en krijgt stuk M5.3. De kern van het dictum is om elke 18-jarige een begeleidende brief te sturen met uitleg over rechten en plichten en daarbij ook te verwijzen naar de website. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Cees Ippel** We willen ook onze complimenten uitspreken over deze hele Kadernota en het plan Ruimtelijke Vernieuwing. De plannen zijn ambitieus, maar voorzitter, het CDA refereerde daar ook al aan: het is niet te hopen dat door de situatie die vorige week ontstond over het nog uitblijven van de overeenkomst, het werk nu helemaal stil komt te liggen. Terecht constateerde de portefeuillehouder vorige week dat hij terug moest naar de raad. Uit de beantwoording van onze technische vragen blijkt dat de vertraging nu ineens doordat er enkele maanden vertraging zou ontstaan, wel kan oplopen tot een jaar. Het antwoord daarbij is dat dat komt omdat een aantal van die onderzoeken, er zullen vele onderzoeken plaats moeten vinden, maar die kunnen alleen in het najaar uitgevoerd worden. Eén van de punten was het flora en fauna onderzoek waar blijkbaar geteld moet worden en dat september mogelijk in de ogen van onze fractie dan wel eens laat kan zijn. Ook van ons de vraag: zou de portefeuillehouder kunnen reflecteren of dat onderzoek dan wellicht voorrang kan krijgen, of hoe dan ook? Wij weten de oplossing ook niet, maar als daar iets voor gevonden kan worden dat we door zulke dingen niet een jaar vertraging oplopen, dan zou dat voor ons echt helpen. Verder staan er allerlei plannen in de Kadernota die we uitvoerig zouden kunnen bespreken, maar dat laat de tijd niet toe. We denken aan netcongestie, Chemours en PFAS, de Driehoek. Nog los van de tijd is het ook niet nodig, want ook het college heeft de aandacht en prioritering voor die zaken. Dus dat laten we graag over. Het is te hopen dat personeelstekorten waar PRO Sliedrecht ook op wees, waar alle bedrijven en organisaties mee te maken hebben, niet tot al te grote vertragingen hoeven te leiden en dat ambtenaren doelbewust en graag willen werken aan de Sliedrechtse doelstellingen. Afsluitend voor de Kadernota wensen we het college en de ambtenaren toe dat ze hun plannen in vrijheid, met aandacht voor gelijkheid en met een eerlijk oog voor broederschap en naastenliefde mogen uitvoeren. Van harte Gods zegen daarbij gewenst. Voorzitter, ik heb nog een paar afrondende woorden over het Ravijnjaar. Die kan ik ook in de tweede termijn doen.

De **voorzitter** U heeft er nog alle tijd voor. Gaat uw gang. Alle tijd: één minuut.

De heer **Cees Ippel** Als ik twee minuten krijg, dan zal ik de tweede termijn wat korter houden, voorzitter.

De **voorzitter** Ik geef u die graag.

De heer **Cees Ippel** Ik was niet bij de oordeelsvormende vergadering over het Ravijnjaar, maar wat ik heb teruggeluisterd was daar redelijke overeenstemming over de gekozen richting. Er is geen limiet in het uitwerken van voorstellen, maar wat in mijn ogen wat onderbelicht is gebleven, is hoe het nu verder gaat. Beslispunt 2 van het raadsbesluit geeft aan: de gemeenteraad zal tussentijds betrokken worden bij de uitwerking van de onderzoekrichtingen. Wat onze fractie betreft is dat geen opdracht voor de Auditcommissie en ook niet voor in een beeldvormende vergadering. Het zou een idee zijn om een inventarisatie onder de fracties te doen wie er actief mee wil denken in bijvoorbeeld in een werkgroep en dat deze werkgroep ook een eigen vergaderfrequentie gaat opzetten. Persoonlijk denk ik graag mee, maar ik weet dat er meerdere in mijn fractie zijn die actief willen meedenken en dat geldt wellicht ook voor andere fracties. Maar graag hoor ik ook van de portefeuillehouder of hij al aan kan geven hoe hij dat proces verder vorm zou willen geven. Wat ons als laatste opviel...

De **voorzitter** Voordat u verder gaat: er zijn nog vragen van allereerst mevrouw Visser namens de fractie van PRO Sliedrecht.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, uiteindelijk, als er al bezuinigd gaat worden, moet worden ligt dat budgetrecht bij een volledige raad. Dus dat meneer Cees Ippel zegt van, ik zie dat niet als een rol voor de Auditcommissie om die hele begeleiding een jaar lang met elkaar te praten van 'waar zou je kunnen snijden', dat begrijp ik. En dat hij zegt een werkgroep, waarschijnlijk samengesteld uit alle fracties van de raad: dat klinkt hartstikke leuk. Maar hoe ziet meneer Cees Ippel dan het latere momentum dat ieder raadslid zijn eigen afweging weer moet maken tijdens besluitvorming? Want het kan niet zo zijn dat je aan de voorkant medeplichtig wordt gemaakt omdat je deelneemt aan een werkgroep.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Cees Ippel.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, dat is best zoeken, denk ik. Het punt is, als je het met de hele raad doet, dan zal het iets van beeldvormend moeten zijn. Het lijkt mij gewoon dat je een soort brainstormsessie moet hebben waarin iedereen op de hoogte gehouden wordt. Ik ben ook zoekende; daarom stel ik ook de vraag, omdat ik denk dat het in een hele raad zoals dit niet praktisch is. Dat het in de Auditcommissie niet praktisch is. Dus je zoekt naar, dus dacht ik van, ja, dan kom je toch uit bij een fractiespecialistenoverleg, werkgroep-achtig, maar dat daar wel een bepaald ritme in zit. Want anders wordt het opgetuigd, alleen door ambtenaren en moet het politiek getoetst worden en met dat je die invloed daar toch wat meer tussendoor hebt, denk ik dat dat werkbaar zou kunnen zijn. Maar het heeft haken, het heeft ogen; dat begrijp ik.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik zit even te kijken naar, we hebben het ook wel eens over vergaderdruk. Nu vind ik dat niet zo erg, maar daar zouden we volgens mij als gehele raad wel rekening mee moeten houden. Ook zoekende - is juist hier niet voor de Auditcommissie als onafhankelijke leden van de raad die daarin deelnemen? Waar we juist over die financiën dat gesprek met elkaar hebben, wat ook een toetsmoment is en waar het volgens mij helemaal goed is inderdaad om ook nog een beeldvormende vergadering ergens in september te hebben, als dat met name na de Auditcommissie kan? Dus ik ben nog even wat zoekende, maar ik wil wel graag meezoeken.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw vraag. De heer Cees Ippel behoefte om daar nog op te reageren?

De heer **Cees Ippel** Ik denk dat het mijn reactie onderstreept dat de Auditcommissie in mijn ogen geen oplossing is, maar dat we met elkaar een oplossing moeten zoeken.

De **voorzitter** Gaat u verder met de afronding van uw betoog.

De heer **Cees Ippel** Als laatste viel mij op dat de Kadernota voor het begrotingsjaar 2025 een begrotingstekort oplevert van 2,6 miljoen. Dat is omgebogen tot een positieve, een overschot dus, door 1,75 miljoen minder te storten in de Koers 2030 en door € 900.000,- scherper te ramen; zo komt er een klein plusje uit de begroting. Nu is deze Kadernota al opgesteld voordat de Meicirculaire komt en het gevolg van de Meicirculaire is dat er een extra tekort drukt op het jaar 2025 van 2 ton. Het waren positieve jaren daarna, maar voor 2 ton is er een extra tekort. Dat betekent eigenlijk dat de begroting nu alweer niet sluit en we zijn nog niet bij de begroting, maar dat er mogelijk nog scherper geraamd moet worden. Het is natuurlijk op zich een prima uitgangspunt om scherp en reëel te begroten, maar ook daar komen grenzen aan. Ook de accountant heeft daar voor gewaarschuwd: begrotingsoptimisme. Ook hier zullen we dus de voorstellen en berekeningen kritisch moeten blijven volgen. Tot zover; het is een aandacht en geen oplossing.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Cees Ippel. U bent gekomen aan het einde van uw termijn. Ik zie dat er nog een vraag is van mevrouw Visser namens de fractie van PRO Sliedrecht.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, de heer Cees Ippel waarschuwt voor begrotingsoptimisme en zeker in het kader van scherper begroten. Maar wanneer komt nou het moment voor de fractie van de SGP-ChristenUnie om te kijken naar alle ambities die jaarlijks opgeschreven worden en die niet gehaald worden als gevolg van een aantal ontwikkelingen? Om te zeggen: kijk aan die kant ook eens?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Cees Ippel.

De heer **Cees Ippel** Zover ik weet is dat één van de gekozen richtingen, om daar zeker ook naar te kijken. Maar om op voorhand nu ambities bij te gaan stellen omdat ze mogelijk te veel kosten... het kan, maar voor de plannen die we nu ingezet hebben is het wel goed om die eerlijk te begroten.

De **voorzitter** Dank u wel. Er zijn geen andere vragen meer aan u. Dan geef ik graag het woord in deze eerste termijn aan de heer Van der Plas namens de PvdA-fractie. Overigens, voordat ik hem het woord geef herinner ik u er nog even aan dat er drie moties zijn ingediend. Allereerst stuk M5.1 over de Geldkrant, waar gevraagd wordt om de Geldkrant die eerder in Sliedrecht is uitgegeven, te actualiseren en te verspreiden, huis aan huis. Daarnaast de motie op M5.2, die is mede ingediend door de fractie van PRO Sliedrecht over de lokale inclusie agenda, om die op te stellen en een voorstel hiertoe uiterlijk in Q1 2025 in te dienen bij de gemeenteraad. Tenslotte is onder stuknummer M5.3 een motie ingediend, samen met de fracties van CDA en PRO Sliedrecht, die oproept om elke 18-jarige een begeleidende brief te sturen met uitleg over rechten en plichten, daarvoor ook een website in te richten en daar naar te verwijzen. Kort samengevat. Ze zijn ook alle drie inmiddels te lezen in ons raadssysteem. Daarmee gaan we over naar de volgende woordvoerder en dat is de heer Van der Plas. Ik geef u graag het woord. Gaat uw gang.

De heer **Van der Plas** Dank u, voorzitter. Voorzitter, allereerst wil ik graag onze waardering uitspreken voor het college en onze ambtenaren, die ook dit jaar weer veel werk hebben verzet bij het maken van deze Kadernota. Dank daarvoor. Zoals te verwachten was, is ook deze Kadernota weer geheel in lijn met de Koers 2030. Waar we in de vorige Kadernota nog konden omkijken naar ingrijpende gebeurtenissen die achter ons lagen, zoals corona en hoge energieprijzen, moeten we ons nu vooral richten op nog naderend onheil, namelijk het Ravijnjaar 2026. Met dat in het vooruitzicht kun je je afvragen of het wel zo zinvol is om op dit moment al te veel ambities te hebben. Voorzitter, in de inleiding op pagina 4 van de Kadernota schrijft het college dat Sliedrecht in de collegeperiode 2022-2026, dat is dus nu, wordt klaargemaakt voor de grote verbouwing. De grote verbouwing die in de volgende collegeperiode gaat beginnen, dus vanaf 2026. Een mooie metafoor, voorzitter. Maar de woorden grote verbouwing zullen niet voor iedereen even geruststellend zijn en kunnen bij sommigen misschien zelfs leiden tot een licht gevoel van paniek. Dat komt door al die televisieprogramma's die je tegenwoordig hebt, waarin brave en goedbedoelende huisvaders met veel enthousiasme en weinig deskundigheid thuis aan het klussen slaan, waarbij hun huis grotendeels te gronde wordt gericht en hun huisgenoten tot wanhoop en razernij gedreven. Dit alles gretig gevolgd door meerdere camera's en gelardeerd met een opgewekte, doch met leedvermaak doordrenkte voice-over. Voorzitter, het is natuurlijk niet mijn bedoeling om de komende verbouwing van ons dorp te vergelijken met het hopeloze gestuntel wat ik zojuist beschreef. Wat ik er wèl mee wil zeggen, is dat we ons er bewust van moeten zijn dat er tijdens de grote verbouwing ook nog gewoon mensen in huis, dus in ons dorp wonen. Mensen die hier boodschappen doen, werken, naar school gaan en recreëren. Om het een beetje leefbaar te houden moet Sliedrecht tijdens die grote verbouwing veilig, schoon en opgeruimd worden gehouden en vooral moet er niet méér worden afgebroken dan je redelijkerwijs ook weer op kunt bouwen. Het wordt onze fractie niet helemaal duidelijk hoe het college Sliedrecht klaar gaat maken voor de grote verbouwing, of wat we ons daarbij moeten voorstellen. Het kan natuurlijk ook zijn dat we de metafoor helemaal niet hebben begrepen en dat het college wat anders bedoelt. Daarom horen wij graag een nadere uitleg hierover. Dan nu over de inhoud. Het college constateert dat er binnen de kernopgave Veilig en inclusief op onderdelen minder is bereikt dan werd gehoopt. Daarbij wordt als grootste uitdaging benoemd dat de inwoners de beweging moeten maken van de gedachte 'ik heb recht op ondersteuning' naar de gedachte 'ik heb recht op een oplossing'. Het college noemt de beweging van 'problematiseren' naar 'normaliseren' een langdurig en taai veranderproces. Daarover lezen we vooral dat er bij de inwoners iets moet veranderen in het proces naar

normaliseren. Om de zorg af te schalen en de kosten te besparen kunnen we deze manier van omdenken wel begrijpen, maar we vragen ook aandacht van het college om zelf te 'normaliseren'. Investeer daarom in de toegankelijkheid van voorzieningen, sport en cultuur. Ook bij de grotere projecten, zoals Sliedrecht Noord. In de Kadernota zien we het belang van de verordening Wmo, het Bonkelaarhuis en de jeugdhulp aan de voorkant, maar ook het belang van onze pilot Veilig Opgroeien is Teamwerk (VOIT) en de samenwerking met de SOJS. We benadrukken dan ook graag nog eens het belang van de samenwerking met SOJS en het belang van de laagdrempeligheid van Elektra, Buurtgezinnen en Homestart. De PvdA is groot voorstander van het afschaffen van het abonnementstarief van de Wmo, zodat mensen die gebruikmaken van Wmo-voorzieningen een financiële bijdrage kunnen leveren die aansluit bij hun financiële draagkracht. Dit stimuleert mensen ook om, waar mogelijk, eerst zelf in hun ondersteuningsbehoefte te voorzien, wat dan weer in lijn is met de ambities van de gemeente Sliedrecht. In 2025 zal deze verandering worden voorbereid. We willen het college meegeven dat het belangrijk is dat de opbrengst van deze bijdragen dan ten goede komt aan het personeel en de kwaliteit van de geleverde zorg. We zien daarom uit naar de verdere uitwerking. Ook andere ontwikkelingen, zoals de vorming van een laagdrempelig Mentaal Gezondheidscentrum, de koppeling daarvan met het Bonkelaarhuis en de ontwikkeling van een Woonzorgvisie kunnen op onze volledige steun rekenen. Dit geldt ook voor de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord. Goed dat we de door het Rijk toegekende middelen volgend jaar gaan inzetten voor het versterken van onze sociale structuren. Dan, voorzitter, over Stationsweg 4, beter bekend als Elektra. Daarover lezen wij dat het gebouw verder moet worden ontwikkeld tot een inspirerende plek voor een brede groep Sliedrechtters, jong en oud. Graag horen we van het college wat we ons daarbij moeten voorstellen. Ook worden wij graag even geïnformeerd over de stand van zaken rond de nieuwe huurovereenkomst met SOJS. Verderop in de Kadernota komen wij Stationsweg 4, ook wel bekend als Elektra, nog een keer tegen; nu bij de kernopgave Ondernemend en Betrokken Sliedrecht. Daar lezen we dat de gemeente en ik neem aan dat hier vooralsnog het college wordt bedoeld, het jongerenwerk en de podiumactiviteiten wil splitsen en doorontwikkelen. Dit zou dan moeten gebeuren om te borgen dat de focus op het jongerenwerk blijft en de podiumactiviteiten verbreed kunnen worden en aansprekend gemaakt voor een breder publiek. Maar voorzitter, de podiumactiviteiten van SOJS, het Poppodium, dat is jongerenwerk. Het is namelijk een uitvloeisel van hun werkmethode met werkgroepen en daarom onlosmakelijk verbonden met SOJS. Daarom is het ook van SOJS en niet van de gemeente. Dat kun je dus niet zomaar naar je toe trekken om door te ontwikkelen. Als je met culturele uitingen een breder publiek wilt bereiken, maak dan eens werk van het Cultuurplan 2022-2030, dat al op 8 februari 2022 door deze gemeenteraad is vastgesteld. Daar is volgens onze fractie nog niet heel veel mee gedaan, want waar blijft het Platform Cultuur dat al in 2022 zou worden opgericht? Is er al een cultuuragenda en een overzicht van het culturele aanbod dat in 2022 zou komen? Bent u al in gesprek met sleutelfiguren binnen het culturele domein, om te bekijken welke rol zij in het nog op te richten Platform Cultuur kunnen spelen? Ook dit is een actie uit 2022. En bent u al in gesprek met de Stichting Sliedrecht en Cultuur om te kijken hoe de functie van deze stichting past binnen het Platform Cultuur? Ook een actie uit 2022. Voorzitter, in de hele Kadernota komt het woord cultuur twee keer voor. Twee keer, zonder dat een nadere duiding wordt gegeven wat we op dat gebied van het college mogen verwachten. De maatschappelijke waarde van cultuur is al vaak bewezen. Meedoen aan culturele activiteiten zorgt voor sociale contacten, kan mensen uit eenzaamheid halen en heeft een positief effect op de gezondheid. Ook draagt het bij aan het gevoel van veiligheid en zorgt het voor samenhang binnen de gemeenschap. Deze laatste zinnen, voorzitter, heb ik niet zelf verzonnen. Die komen uit de Cultuurnota. Onze fractie vindt het belangrijk, en al helemaal in relatie tot de komende grote verbouwing, dat hier werk van gemaakt wordt. Daarom horen we graag van het college wanneer de uitvoering van het Cultuurplan 2022-2030 wordt opgepakt. Bij de kernopgave Veilig en Betrokken Sliedrecht wordt als risico benoemd dat de oprichting van BAES B.V. (het construct Beheer Accommodaties Exploitaties Sliedrecht B.V.) meer tijd gaat kosten dan tot nu toe werd ingeschat. Dat werd dus als risico benoemd. Ik zeg niet dat het zo is. Wel als risico. Niet genoemd wordt wat de mogelijke gevolgen van het risico zijn, bijvoorbeeld in geld. Wat wij missen in de Kadernota is het risico als BAES wèl op korte termijn zou worden opgericht. Namelijk dat we nog helemaal niet weten wat het ons structureel gaat kosten en al helemaal niet of het per saldo ook iets zal opbrengen. Wij horen graag van het college waarom dit niet als risico is benoemd en wat de stand van zaken rond de oprichting van BAES is. Dan tot slot, voorzitter, wil ik nog even

stilstaan bij de kernopgave Ruimtelijke Vernieuwing. Daar staat een stukje in over de verdere uitrol van het warmtenet. Daarover hebben wij nog de volgende vraag aan het college. Is het denkbaar dat de extra kosten die ongetwijfeld gemoed zullen zijn met de boring onder de Merwede door ook voor de gemeente Sliedrecht financiële gevolgen kunnen hebben, gezien vanuit haar rol als aandeelhouder van HVC? Tot zover in eerste termijn, voorzitter.

De **voorzitter** Hartelijk dank, meneer Van der Plas. Er zijn geen vragen aan u; dank u zeer. Dan geef ik graag in deze eerste termijn het woord aan de heer Mark Jongeneel namens de fractie van Slydregt.NU. Gaat uw gang.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. We zijn halverwege deze bestuursperiode en het is tijd om terug te blikken en vooruit te kijken. Wat heeft deze coalitie tot nu toe echt gerealiseerd? Het antwoord is te vinden op pagina 30 van de Kadernota, waar een mooie foto staat van het zwembad dat gesloopt gaat worden. Dit illustreert de mislukking van deze coalitie. Sliedrecht krijgt per 2025 twee AZC's. Het pand van Elektra is opgeknapt, maar nog steeds niet heropend; een regelrechte aanfluiting. Hoe gaan de gesprekken, wethouder?

De **voorzitter** Voordat u verder gaat: de heer Verheul heeft nog een vraag aan u. De heer Verheul, gaat uw gang.

De heer **Verheul** Voorzitter, even ter verduidelijking, hoeveel AZC's zouden wij hier in Sliedrecht krijgen volgens de woordvoerder van Slydregt.NU?

De **voorzitter** De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Twee, voorzitter, twee.

De **voorzitter** De heer Verheul heeft een vervolgvraag.

De heer **Verheul** Ja, kan de heer Jongeneel uitleggen hoe hij erbij komt dat wij twee AZC's in Sliedrecht zouden gaan krijgen?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Even iets beter zeggen. We hebben al één AZC en we krijgen er nog één bij, dus we krijgen er twee. De ene is een permanente crisisnoodopvang en als het permanent is, dan is het gewoon een AZC in onze ogen, voorzitter.

De **voorzitter** Tenslotte, de heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, dan constateer ik maar even dat ieder persoon recht heeft op zijn of haar eigen blik, maar dat het absoluut geen tweede AZC is.

De **voorzitter** Dank u wel.

De heer **Jongeneel** Dan verschillen wij van mening, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Jongeneel** De coalitie heeft met haar plannen voor de grote verbouwing veel onrust gecreëerd, zoals bij het bouwen nabij het Willem Dreespark, het eoduct over de A15, de sloop van het partycentrum en zwembad De Lockhorst en het verdwijnen van de sociale moestuin. Ondertussen liggen projecten zoals het Burgemeester Winklerplein, de verhuizing van VV Sliedrecht, de Groen van Prinstererschool en de komst van het IKC stil. De Sliedrechter wil zichtbare resultaten; niet meer vage beloften.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Van Wijngaarden heeft hierover een vraag. Gaat uw gang, meneer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, laat ik bij het één vraag houden, maar ik hoor de heer Jongeneel zeggen dat de sociale moestuin zal gaan verdwijnen. Waar haalt hij die wijsheid vandaan? Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Ik kan een wedervraag stellen. Kan u garanderen dat de sociale moestuin blijft? Want de gebruikers van de sociale moestuin weten nergens van. Die zijn echt in onzekerheid.

De **voorzitter** De heer Van Wijngaarden namens de VVD-fractie nog in tweede instantie.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, ik heb het idee dat we hier discussies van het afgelopen jaar over gaan doen, maar heel kort: ja, de sociale moestuin krijgt gewoon haar plek. Dat hebben we ook gezien in het vlekkenplan zoals dat gepresenteerd werd op het moment dat we het besluit namen.

De **voorzitter** De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Voorzitter, ik hoor hele andere signalen. De sociale moestuin weet nergens van. Die zijn nog steeds in onzekerheid.

De **voorzitter** De heer Van Wijngaarden in laatste instantie. Gaat uw gang.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, ik constateer dus dat er bij de sociale moestuin wat onzekerheid is, maar dat is dus iets heel anders dan dat de sociale moestuin gaat verdwijnen. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel. Meneer Jongeneel vervolgt zijn betoog.

De heer **Jongeneel** Ik zie het heel anders. Dit is heel iets anders dan dat de sociale moestuin blijft. Ze zijn in onzekerheid. Dus, ik kan ook niet garanderen dat ze blijven.

De **voorzitter** Gaat u verder met uw betoog. Ik zag niet dat er nog drie andere interrupties zijn. Allereerst een interruptie van mevrouw De Mul-Donker. Gaat uw gang.

Mevrouw **De Mul** Dank u wel, voorzitter. Even een checkvraag of ik het goed heb gehoord, dat er totaal geen ontwikkelingen zijn rond IKC Valkweg. Heb ik dat goed gehoord, dat de heer Jongeneel dat uitsprak?

De **voorzitter** De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Mevrouw De Mul, voorzitter. Het heeft een jaar stil gelegen. Dat vinden wij gewoon een hele slechte zaak.

De **voorzitter** Dank u wel. Ook nog een vraag van de heer Cees Ippel van de SGP-ChristenUnie-fractie. Gaat uw gang.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, ik hoor ook dat er totaal geen voortgang zit in het dossier van de VV Sliedrecht. Ook daar hebben we volgens mij een besluit over genomen in het achterliggende jaar, dat Sliedrecht Buiten daar komt. Is meneer Jongeneel het misschien met mij eens dat hij op deze manier meer onrust aan het zaaien is, dan dat het college doet?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** U spreekt blijkbaar duidelijk niet met de inwoners. De inwoners willen zichtbare resultaten zien en ze zien helemaal niks. Nee, er is weer gesproken, er is afgesproken dat ze nou eindelijk mogen gaan verhuizen naar de overkant. Maar de illusie is er gewoon niet meer dat het daadwerkelijk gaat gebeuren en waarom? Ook als er dadelijk weer een nieuwsbericht komt dat er geen go of een no go is, dat er weer een uitstel komt van een jaar. Kunt u dan de VV Sliedrecht en heel veel Sliedrechtters het kwalijk nemen dat het vertrouwen tot nul is gedaald?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Cees Ippel nog voor de tweede vraag.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, dat is een heel andere vraag. Tenminste, niet die ik stel, maar die de heer Jongeneel stelt. De vraag aan de raad was niet of dat wij met mensen praten. Het verwijt van u was aan het college dat er niets gebeurt op een aantal projecten en dan noemt u namen op projecten die wel degelijk voortgang hebben geboekt. En dan nogmaals de vraag: bent u zelf niet onrust aan het stoken op die manier?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Voorzitter, ik vind het wel grappig. De wereld op zijn kop. Wij die onrust veroorzaken? Wie maakt de projecten niet af? Wie rondt de projecten niet af? Wie begint ergens aan zonder iets af te maken? Volgens mij doen wij dat als gemeenteraad en als coalitie die gewoon hun afspraak niet nakomt, voorzitter en dan kunt u wel naar mij wijzen dat ik onrust veroorzaak - nee, dat gaat er niet in, voorzitter.

De **voorzitter** Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Jongeneel** Slydregt.NU benadrukt dat de opvang van vluchtelingen uit het Midden-Oosten in de eigen regio moet plaatsvinden. Het is onhoudbaar om de voortdurende instroom naar Nederland te blijven faciliteren. Onze zorg- en huisvestingssystemen staan al onder enorme druk. Daarom zijn wij tegen twee AZC's in Sliedrecht, die ook moderne mensenhandel legitimeren door mensensmokkelaars en zorgen voor een aanzuigende werking van asielzoekers. Dit willen wij voorkomen. Wij distantiëren ons volledig van de keuze van het college om op grote schaal asielzoekers op te vangen in onze gemeente.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat: mevrouw De Mul-Donker, gaat uw gang.

Mevrouw **De Mul** Dank u wel, voorzitter. Ik hoor nu meneer Jongeneel voor de tweede keer zeggen dat wij in Sliedrecht twee AZC's hebben of krijgen; het kan zijn omdat de heer Jongeneel dat idee heeft, maar meneer Jongeneel en zijn fractie is het toch met ons eens dat een crisisnoodopvang geen AZC is?

De **voorzitter** De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Wij vinden van wel als het een permanente functie heeft gekregen. Dan is het geen crisis meer, dan is het een AZC.

De **voorzitter** Dank u wel. Mevrouw De Mul nogmaals.

Mevrouw **De Mul** Volgens ons is er ook sprake van dat als het AZC straks op de nieuwe locatie geopend wordt, dat de bewoners van de crisisnoodopvang zullen verhuizen naar de nieuwe locatie. Dan is er toch nog steeds maar één locatie?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** In de Kadernota staat het niet zo omschreven. Daar staat gewoon dat de crisishulpopvang zo lang mogelijk open blijft als nodig is en er staat niet in als een AZC is opgericht in Sliedrecht Noord, dat dan de verhuizing gaat plaatsvinden. Dat is helemaal niet zeker. Ik weet niet hoe mevrouw De Mul-Donker daar op komt.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. Het college spreekt niet voor ons en ook niet voor de vele bezorgde inwoners van Sliedrecht. Het is onbegrijpelijk dat het college denkt dat we nog meer opvanglocaties zoals de crisishulpopvang aan de Industrieweg en een nieuw asielzoekerscentrum in Noord nodig hebben. Deze locaties beschouwen wij als AZC's, omdat de crisishulpopvang voor onbepaalde tijd blijft zitten. Dit is niet vol te houden. Onze infrastructuur en voorzieningen staan al onder zware druk en de inwoners van Sliedrecht zien de kwaliteit van hun leefomgeving achteruit gaan. Wij eisen dat het college eerst de belangen van onze eigen inwoners op de eerste plaats zet. De constante toestroom van asielzoekers zorgt voor meer problemen op het gebied van huisvesting, zorg en veiligheid. Genoeg is genoeg! Wij hopen dat het nieuwe kabinet Schoof I snel de kraan van de toestroom kansloze asielzoekers zal dichtdraaien.

De **voorzitter** Mevrouw Visser heeft een vraag hierover.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, de heer Jongeneel stelt dat de aanwezigheid van mensen in de crisishulpopvang of eventueel in een asielzoekerscentrum van invloed is op de kwaliteit van de leefomgeving. Kwaliteit van leefomgeving is voor mijn fractie: schoon, netjes, opgeruimd, goede luchtkwaliteit, mooie leefomgeving. Wat heeft de aanwezigheid van welk mens dan ook voor invloed op de kwaliteit van de leefomgeving? Kan meneer Jongeneel dat nog eens specificeren?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Heel makkelijk, voorzitter. Dank u wel. Waar heeft het mee te maken: huisvesting, overbelaste zorg, onderwijs, dat er gewoon te weinig docenten zijn, personeelstekort. Hoe meer mensen wij hier binnen laten in Nederland: onze verzorgingsstaat trekt dit niet en wij moeten als gemeente dit wanbeleid niet faciliteren. En de VVD kan wel lachen, maar het is niet om te lachen.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat - mevrouw Visser, u heeft nog niet het woord. U wilt nog een vervolgvraag stellen? Gaat uw gang.

Mevrouw **Visser** Nee, ik ben tevreden met het antwoord van de heer Jongeneel, maar ik begrijp gewoon dat economische status en dat soort dingen voor meneer Jongeneel gelijk is aan leefomgeving.

De **voorzitter** De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Het is en-en. We kunnen wel iedereen opvangen, maar dan wordt de leefomgeving of de leefbaarheid van onze leefomgeving toch heel vervelend. Want als jij in je huis bijvoorbeeld, als het huis geschikt is voor 5 mensen en je gaat 12 mensen opvangen, dan wordt het wel erg klein in je huis en dat willen we gewoon niet. Het moet gewoon leefbaar blijven.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog. Voordat u dat doet heeft de meneer Van Urk namens de SGP-ChristenUnie-fractie ook een vraag. Gaat uw gang.

De heer **Van Urk** Ik hoorde de heer Jongeneel net zeggen dat hij heel veel hoop heeft dat het kabinet Schoof I wat gaat doen, maar ik herinner mij nog een tweet waarin meneer Jongeneel aangeeft dat hij niet verwacht dat de heer Schoof met een vuist op tafel gaat slaan. Hoe moet ik dat zien?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Wilt u de context even nader verklaren? Want ik twitter zo veel.

De **voorzitter** De heer Van Urk.

De heer **Van Urk** Ik citeer dat u niet de illusie heeft dat de heer Schoof met zijn vuist op de tafel gaat slaan. Dus ik heb eventjes de vraag: u spreekt net het vertrouwen uit dat de heer Schoof, of het kabinet Schoof moet ik zeggen, het asielprobleem gaat oplossen.

De **voorzitter** De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk geeft de heer Van Urk al zelf het antwoord. Schoof zelf niet, maar het kabinet telt meer mensen dan meneer Schoof, of premier Schoof. Dus ik verwacht eigenlijk dat een mevrouw Faber wel met haar vuist op tafel slaat.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van Wijngaarden van de VVD-fractie heeft ook een vraag. Gaat uw gang.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, geen vraag; meer een opmerking. Het werd net even genoemd. De VVD zit zo te lachen. Dat klopt, voorzitter. Ik ben goed gehumeurd vandaag. Maar waar ik eigenlijk om lachte, dat had niet zozeer met de inhoud van het verhaal van de heer Jongeneel te maken, maar er werd hem gewoon een vraag gesteld over wat hij verstond onder de leefomgeving. Het is mij duidelijk dat hij daar een beperkt verstand van heeft. Dank u wel.

De **voorzitter** De heer Jongeneel mag daar op reageren.

De heer **Jongeneel** Ik laat deze schoffering voor de heer Van Wijngaarden.

De **voorzitter** Dan stel ik voor dat u met uw volgende onderwerp verder gaat.

De heer **Jongeneel** Wij willen duidelijkheid van het college van B&W. Gaat het college door met deze gigantische opvangoperaties als het Kabinet Schoof I stopt met faciliteren en financieren? Of zet de gemeente Sliedrecht dan eindelijk eens de Sliedrechter op de eerste plaats? Dit was het einde van asiel. Daarnaast willen wij terugkomen op de dubbele vergrijzing, iets wat al jaren geleden voorspeld is. Het is onbegrijpelijk en onacceptabel dat de gemeente Sliedrecht hier niet tijdig op heeft ingespeeld. Dit is een duidelijk voorbeeld van een brevet van onvermogen. We wisten allemaal dat mensen ouder zouden worden en langer thuis zouden willen blijven wonen en toch hebben we niet de benodigde maatregelen genomen. Hierdoor zitten niet alleen ouderen in de knel, maar kunnen ook starters geen woning vinden door de beperkte beschikbaarheid van woningen en de hoge huizenprijzen. Initiatieven vanuit de samenleving voor woningbouw, zoals de Groen van Prinstererlocatie of Tiny Houses in Sliedrecht-Noord worden niet serieus genomen.

De **voorzitter** De heer Verheul heeft een vraag. Gaat uw gang.

De heer **Verheul** Voorzitter, ik hoor de heer Jongeneel het college en de gemeente Sliedrecht van alles kwalijk nemen over de verdubbelde verzilvering. Dat we het wisten, maar geen maatregelen hebben getroffen. Nou is het zo dat de meerderheid van deze gemeenteraad een amendement in stand heeft gehouden waarbij een bouwlocatie voor nieuwbouw, ook juist voor senioren werd benoemd en uw fractie eigenlijk met heel veel gemak de bouw voor seniorenwoningen zo er afgeschrapt heeft. Dus mijn vraag is, wie zag dan wel de dubbele vergrijzing aankomen en wie heeft dan zijn kop in het zand gestoken? Voorzitter, via u de vraag aan de heer Jongeneel.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Voorzitter, als ik het nu goed begrijp, als wij een keuze maken voor jongeren....

De **voorzitter** Wilt u goed in de microfoon spreken?

De heer **Jongeneel** Sorry. Als wij een keuze maken voor jongeren omdat de ouderen langer in huis willen wonen, dan is het toch geheel terecht dat we dan kiezen om een keer huizen te bouwen voor starters, of is dat heel raar? Misschien dat meneer Verheul dat even nader wil verklaren, dat dat niet humaan of menselijk is.

De **voorzitter** Ik stel voor dat we dat debat van vorige week niet over gaan doen. De heer Dunsbergen tenslotte nog. Of tenslotte - in deze ronde. Gaat uw gang.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Ik begrijp dat het vandaag een dag is waarin Slydregt.NU dat even therapeutisch invult. Want de heer Brandwijk heeft net al zijn emoties op tafel gelegd en nu ook de heer Jongeneel, dus dat is mooi dat daar in ieder geval de ruimte voor is. Nu even weer terug tot de orde van de dag en dan ook gewoon de vraag: ik hoor de heer Jongeneel heel veel pijn delen en heel veel oud zeer en problemen. Wat maakt dan dat Slydregt.NU toch er voor gekozen heeft in de afgelopen tijd om de concrete oplossingen die vanuit het college worden aangedragen, om die structureel weg te stemmen?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Omdat wij geen toekomst zien in deze opties. Wij vinden het niet realistisch en dan stemmen we tegen, voorzitter.

De **voorzitter** De heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank voor dat antwoord. Wat ik dan eigenlijk niet goed begrijp, dat is gewoon meer een opmerking, is dat de heer Jongeneel zijn algemene beschouwingen dan niet gebruikt om aan te dragen wat volgens hem wel de oplossing zou zijn, maar vooral alleen maar benoemt wat er dan pijn doet, wat er dan zeer doet. Vervolgens gaat hij weer plaatsnemen en wat is er dan veranderd? Precies, niks.

De **voorzitter** De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Voorzitter, wij zijn met twee initiatiefvoorstellen gekomen. We zijn de fractie die de meeste amendementen en moties hebben ingediend en nu gaat u met het verwijt komen dat we niet met ideeën komen? Jammer; goedkoop.

De **voorzitter** Ik denk dat u nu uw betoog kunt vervolgen.

De heer **Jongeneel** Dank u wel. Als Slydregt.NU willen wij het college van B&W een compliment geven - ook dat doen we vandaag, een compliment geven voor hun inzet om de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van onze inwoners te verstevigen. Het leven is de afgelopen jaren duurder geworden en het is goed om te zien dat het College de financiële positie van onze kwetsbare inwoners serieus neemt. Laagdrempelige hulp, ondersteuning en georganiseerde financiële hulp laten zien dat het College begrijpt dat bestaanszekerheid de basis vormt voor een stabiele samenleving. Door problemen tijdig aan te pakken voorkomt het College dat kleine problemen uitgroeien tot grotere zorgen. We waarderen deze aanpak en hopen dat het College deze lijn voortzet, met de Sliedrechter op de eerste plaats. Goed werk en ga zo door! Wij willen duidelijk maken dat als Oekraïners zich langdurig in Nederland willen vestigen, voor hen dezelfde rechten en plichten moeten gelden als voor elke Nederlander. Oekraïense vluchtelingen mogen geen voorrang krijgen bij de toewijzing van woningen. Oekraïners moeten net als iedere nieuwkomer achter aansluiten in de rij voor een woning. Het is onacceptabel dat onze eigen inwoners, die vaak al jaren wachten op een woning, moeten wijken voor

nieuwkomers. Dat zorgt voor scheve gezichten en maatschappelijke onrust. Wij eisen dat het college van B&W zich houdt aan een eerlijke en transparante toewijzing van woningen en geen voorkeursbehandeling geeft aan Oekraïense vluchtelingen.

De **voorzitter** De heer Pauw heeft hierover een vraag. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Ik ben even zoekende, voorzitter, naar een definitie van het woord woningen. Daar zijn er heel veel van. Welke woningen hebben we het hier over? Alle Sliedrechtse woningen?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Nee, je kan maar één bepaald soort woning toewijzen aan nieuwkomers, aan urgentiegevallen; dat zijn sociale huurwoningen.

De **voorzitter** Dank u wel. Voordat u verder gaat, mevrouw De Mul heeft ook een vraag hierover.

Mevrouw **De Mul** Dank u wel, voorzitter. Een vraag ter verduidelijking. Heeft de fractie van Slydregt.NU geruchten gehoord, duiding van dat dit voorkomt dat Oekraïense vluchtelingen, dat daar sociale huurwoningen aan toegewezen worden met voorrang?

De **voorzitter** U heeft nog niet het woord. De heer Jongeneel wil daar op reageren. Gaat uw gang.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. Op het eiland Goeree-Overflakkee, in Middelharnis is een wijk aangelegd voor Oekraïners die daar mochten gaan wonen en dat heeft daar op het eiland voor heel veel scheve gezichten geleid. Wij zijn heel bang dat de gemeente Sliedrecht misschien ook zo'n initiatief op zich neemt en wij waarschuwen gewoon: doe dit niet. Houdt rekening met de Sliedrechter die ook graag een woning wil. Want anders ga je echt krijgen dat mensen dadelijk zeggen dat ze gewoon niet meer willen dat er vluchtelingen komen; ik ben er heel bang voor en dat moeten we echt niet willen. Want vluchtelingen moeten hier te allen tijde welkom zijn.

De **voorzitter** Dank u wel. Mevrouw De Mul.

Mevrouw **De Mul** Dank u wel. Dus als ik het goed begrijp is uw vraag ingestoken vanuit zorg elders in het land en niet vanuit een concrete situatie in Sliedrecht. Heb ik dat goed begrepen?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Mevrouw De Mul, waarom stelt u deze vraag of waarom deze opmerking? Omdat het gewoon een concreet geval was op het eiland Goeree-Overflakkee en dan kan het hier ook voorkomen. Want ik ken onze pappenheimers. Zo zijn wij hier als raad. Dat weet ik gewoon. Ik wil het gewoon benoemd hebben.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Pauw nog op dit punt.

De heer **Pauw** Ik moest hem even zoeken, voorzitter, maar heeft de heer Jongeneel het nu over een flexwoning op Goeree-Overflakkee?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Ja.

De **voorzitter** Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Jongeneel** Dan gaan we naar ondermijning. In Sliedrecht hebben we ook te maken met ondermijning. Geld of goederen afkomstig uit criminele activiteiten moeten zichtbaar worden

geïnvesteed in de samenleving, liefst in kwetsbare wijken die veel te lijden hebben gehad van deze criminaliteit. Zie daar in een notendop de essentie van het project Maatschappelijk Herbestemmen. Hiervoor dienen wij een motie in. Dan lees ik even het dictum voor. Verzoekt het college te onderzoeken of een vergelijkbaar project in Sliedrecht kan worden opgezet, waarbij afgepakt crimineel vermogen wordt geïnvesteed in lokale projecten die de leefbaarheid en veiligheid van wijken bevorderen.

De **voorzitter** U mag het daarbij laten; deze motie krijgt als stuknummer M5.4, maakt onderdeel uit van de beraadslaging en staat inmiddels ook online.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter.

De **voorzitter** Uw motie roept veel vragen op. Ik heb de volgorde niet gezien. Ik ga gewoon van rechts naar links en dan begin ik bij de heer Matthijs Ippel.

De heer **Matthijs Ippel** Dank u wel, voorzitter. Even een vraag op de motie. Betreft dit ook lokaal ingenomen crimineel geld?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Ik verstond het niet helemaal, voorzitter.

De **voorzitter** Of het ook lokaal ingenomen geld betreft.

De heer **Jongeneel** Ja, natuurlijk.

De **voorzitter** De heer Matthijs Ippel heeft een volgende vraag.

De heer **Matthijs Ippel** Voorzitter, dank voor het woord. Dan ben ik eigenlijk wel benieuwd, via u aan de heer Jongeneel. Heeft hij het vermoeden dat er veel crimineel geld in Sliedrecht rondgaat en wat zijn dan zijn vermoedens daarin? Want alleen dan is volgens mij zo'n pilot haalbaar.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Als u de bullets van mijn voorstel leest, is de vraag om te onderzoeken of het haalbaar is in Sliedrecht.

De **voorzitter** Dank u wel voor uw antwoord. De heer Matthijs Ippel nog tenslotte.

De heer **Matthijs Ippel** Dank, voorzitter. Ik neem aan dat de heer Jongeneel toch een aanleiding had om deze motie in te dienen; dan ga ik er toch vanuit dat er blijkbaar één of andere aanleiding is dat er veel crimineel geld in Sliedrecht omgaat. Dan ben ik wel benieuwd: waar is dat dan?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Wij zijn bijgepraat, pas geleden, bij de brandweerkazerne en daar zijn toch dingen verteld weer. Een paar voorbeelden. Er gebeuren hier gewoon ondermijnende activiteiten. Als daar gewoon geld kan worden weggeplukt van criminele organisaties of van een crimineel, dan zouden wij het heel mooi vinden als Sliedrecht.NU dat het weer in Sliedrecht wordt geherinvesteerd.

De **voorzitter** Dank u wel. Ik zie dat de heer Verheul ook een vraag heeft over deze motie.

De heer **Verheul** Voorzitter, deze motie werd gisteren via de media aangekondigd, waarin dan staat dat zij, zij is dan Sliedrecht.NU, de lokale partijen wil overtuigen. Maar is het dan ook niet heel handig, meneer Jongeneel, via de voorzitter, dat u ook de partijen gewoon op de hoogte brengt van deze

motie en niet dat we via de media kennis moeten nemen en nu nog steeds niet ontvangen is namens uw fractie?

De **voorzitter** De motie is inmiddels ingediend. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Ik vind het een beetje kleinzielig, dit. Nou zitten we hier vanaf 13.30 uur te vergaderen tot 23.00 uur vanavond. U heeft ruim de gelegenheid om de motie te lezen, te bespreken met uw fractie, ook tijdens de dinerpauze en om dan met deze opmerking aan te komen: ik vind het een beetje kinderachtig en ik krijg er een beetje een déjà vu gevoel bij. Want ik heb deze opmerking eerder gehoord.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Verheul nog in tweede instantie.

De heer **Verheul** Voorzitter, er is een gezegde over een steen en een dier. Voorzitter, is het beeld van de fractie van Slydregt.NU correct dat als je dingen wil bereiken, inhoudelijk wil bereiken, dat de manier is om eerst via de media iets aan te kondigen en de raad niet te informeren? Dat is gewoon een concrete vraag.

De **voorzitter** De heer Jongeneel, nog behoefte om daar op te reageren?

De heer **Jongeneel** Ik vind het een beetje getuigen van kinnesinde, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel. Ik zag de heer Van der Plas, die ook een vraag heeft.

De heer **Van der Plas** Voorzitter, dank u wel. De vraag is al gesteld door de heer Matthijs Ippel en over het antwoord tasten wij beiden in het duister, denk ik.

De **voorzitter** Dank u wel. U bedoelde Matthijs Ippel, ja. De heer Van Wijngaarden nog een vraag.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Over de inhoud, ik heb vlak voor deze vergadering inderdaad gelezen dat een dergelijke motie zou komen. Dus ik heb er zelf niet heel veel extra zaken over kunnen opzoeken. Dat zal ik straks in de schorsing zeker nog even doen, maar gewoon heel even de vraag aan de heer Jongeneel. Ik weet dat hier een aantal pilots liepen, landelijk. Ik weet dat inmiddels het eerste pand inderdaad volgens mij zelfs onteigend is. Volgens mij zitten ze nu in de vervolgstap. Ik vind het een interessante motie. Ik sta er ook zeker positief tegenover. Het zou voor ons ook niet per se om hele substantiële bedragen hoeven te gaan, om gelijk een vraag van de heer Matthijs Ippel voor te zijn. We denken dat hier inderdaad een afschrikkende werking van uit zou gaan, maar ik ben gewoon heel even benieuwd of de heer Jongeneel op de hoogte is in hoeverre we inderdaad als gemeente zouden kunnen aansluiten bij één van de pilots die op dit moment lopen. Ik heb gewoon geen idee wat daar de mogelijkheden zijn.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Voorzitter, zoals ik het heb opgevat is het gewoon goed mogelijk. We zouden aansluiten in het rijtje van Schiedam, Arnhem, Sliedrecht en het is gewoon een mooi instrument om te hebben. Als je een instrument hebt om criminelen dwars te zitten of om te ontmoedigen om strafbare feiten te plegen, dan denken wij als fractie bij onszelf: waarom zouden we daar geen gebruik van maken?

De **voorzitter** Dank u wel. Ook de heer Dunsbergen heeft nog een vraag over de motie.

De heer **Dunsbergen** Dat klopt, dank u wel. Het begint er even mee dat ik toch ook wel wil onderstrepen: ik vind het toch wat jammer dat we dit via Sliedrecht24 hebben moeten lezen. Op het moment dat het college op zo'n manier iets bekend zou maken aan de raad, dan is het huis te klein, dus laten we zelf ook die fatsoensnormen betrachten. Inhoudelijk in ieder geval, want ik heb hem

daardoor wel kunnen lezen; dat is dan een voordeel, heb ik nog wel de vraag of inderdaad de heer Jongeneel verwacht dat hier heel veel uit gaat komen. Het doet me een beetje denken aan de Pluk-ze regeling, maar ik moet ook denken aan een spreekwoord 'van een kale kip kan je niet plukken' en dat is misschien wel het risico wat zich hier voordoet.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Van een kale kip valt niet te plukken. Stel u voor, er wordt binnengevallen in een huis waar wiet geteeld wordt, wat af en toe hier gebeurt in Sliedrecht en er worden grote sommen geld aangetroffen en die worden in beslag genomen door Justitie. Dan zou het toch prachtig zijn dat de gemeente Sliedrecht zou zeggen: dat zouden we graag willen hebben en dan gaan we dat herinvesteren in die wijk om daar de veiligheid te verbeteren, of de leefbaarheid te verbeteren. Ik zie het probleem niet. Terugkomend op Sliedrecht24. Ik zeg één ding, don't shoot the messenger en wij maken gebruik van alle instrumenten om onze berichten te delen en wij een andere rol dan het college. Wij zijn een politieke partij en wij verspreiden onze moties op onze manier, zoals wij het goed vinden.

De **voorzitter** Dank u wel. Nog een vervolgvraag van de heer Dunsbergen.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Om even met het laatste te beginnen. Alle instrumenten; blijkbaar niet het mailinstrument, want dat was dan denk ik handig geweest. Maar goed, dat laat ik dan even in het midden, want de inhoud moet volgens mij voorop staan. Ik vind op zich hetgeen wat de heer Jongeneel zegt, het idee erachter, dat is volgens mij heel goed en lovenswaardig, maar het is wel heel erg wat-als. Dus misschien dat dat ook de reden is dat het een onderzoek is, dat weet ik niet. Maar goed, daar zullen we dan ons nog verder op beraden in ieder geval.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel vervolgt zijn betoog.

De heer **Jongeneel** Wat-als, inderdaad. Er staat een bullet in, in principe om te onderzoeken of het haalbaar is voor Sliedrecht en interessant is voor Sliedrecht. Dus ja, inderdaad; meer vragen we ook niet. We gaan even de Binnenstedelijke Herstructurering in. Wij horen bij diverse klankbordgroepen die betrokken zijn bij de binnendorpse herstructurering van de Maaslaan en Middeldiepstraat dat niet alles vlekkeloos verloopt. De gemeente is niet bij alle bijeenkomsten aanwezig. Gemaakte afspraken tussen de klankbordgroepen en gemeente worden niet nagekomen. Herkent de wethouder dit beeld? Zo ja, wat gaat de wethouder eraan doen om het vertrouwen te herstellen? Dan gaan we naar het warmtenet. Wij hebben forse kritiek op de plannen voor de wijkuitvoeringsplannen en de uitrol van het warmtenet. Het is onacceptabel dat Tablis zijn huurders met desinformatie probeert te dwingen om van het gas af te gaan. Dwang en drang zijn totaal onacceptabel. Anderzijds kunnen wij niet begrijpen dat Sliedrecht doorgaat met het warmtenet, terwijl veel gemeenten in het land ermee stoppen. Veel ouderen in onze gemeente geven duidelijk aan dat ze niet van het gas af willen. Ze zien enorm op tegen de overstap naar elektrisch koken op inductie. Deze zorgen worden massaal geuit bij Tablis, maar het lijkt erop dat hier niet naar geluisterd wordt. Het fysieke duurzaamheidsloket en de 'keukentafelgesprekken' klinken mooi in theorie, maar in de praktijk worden de wensen en zorgen van onze inwoners genegeerd. Deskundigheid en transparantie lijken hier slechts holle woorden te zijn. Veel huurders die vragen hebben gesteld hierover aan Tablis krijgen nooit antwoord. Aan hun huurdersorganisatie Slim Wonen hebben ze ook niks. Hoe controleert de wethouder dat Tablis zich aan de gemaakte prestatieafspraken houdt?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van Wijngaarden heeft hierover een vraag.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Er werd gesproken over het feit dat er desinformatie gedeeld zou zijn door Tablis. Ik vind het wel ironisch als ik zie wie dat ook stelt, maar goed, ik ben wel even benieuwd over wat voor desinformatie de heer Jongeneel het dan heeft.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Bijvoorbeeld dat de huur omlaag zou gaan en dat is niet zo. Want de huur gaat omhoog.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, gaat het dan om de huren die omlaag zouden gaan, of zou het gaan om de energierekening die omlaag zou gaan? Dank u wel.

De **voorzitter** De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Men is verteld, als men van het gas af zou gaan, dat de huur omlaag zou gaan. Maar nu zien de mensen dat het gewoon met tientallen euro's omhoog gaat. Dus ja, dan word je toch gewoon met een kluitje het riet in gestuurd? We krijgen gewoon niet de goede informatie.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Jongeneel** Dank u wel, voorzitter. We gaan even naar elektrisch rijden en laadpalen. Wij vinden het ronduit naïef van het college om te denken dat de Sliedrechtse massaal gaan overstappen op elektrisch rijden. De plannen in het Verkeers- en mobiliteitsplan Sliedrecht 2035 sluiten niet aan bij de realiteit en de wensen van onze inwoners. De herinrichting van de Deltalaan en de focus op fietsinfrastructuur zijn op zich prima, maar de versnelde verduurzaming van het autogebruik en de uitvoering van de laadvisie zijn verre van praktisch. De kosten van elektrische auto's zijn nog steeds hoog en de laadinfrastructuur is niet voldoende ontwikkeld om aan de vraag te voldoen. Ook het stroomnet gaat de vraag naar laadpalen niet aankunnen op termijn. Netcongestie lijkt in Nederland en ook in Sliedrecht een groot probleem te worden. Onze fractie heeft hier zorgen over. In de Kadernota wordt beschreven dat het college dit zowel lokaal als regionaal wil aanpakken. Hoe ziet de wethouder dit voor zich? Dan gaan we naar de zondagsrust. Wij willen dat de supermarkten de vrijheid krijgen om zelf te bepalen of ze op zondag open willen gaan, zonder telkens een tweejaarlijks behoefteonderzoek. We leven in de 21e eeuw; iedereen moet zelf kunnen bepalen wanneer hij of zij boodschappen wil doen. Het is niet aan een kerkgemeenschap of de overheid om hierover te beslissen. De vrijheid van ondernemers en consumenten moet voorop staan. Het is tijd dat het college van B&W deze bureaucratische rompslomp stopt en supermarkten de autonomie geeft die ze verdienen. Laat de keuze aan de supermarkten zelf en geef de Sliedrechtse de vrijheid om zijn eigen boodschappenmomenten te kiezen. Dit is moderne, vooruitstrevende politiek; iets waar onze gemeente dringend behoefte aan heeft. Dit hebben we gezien tijdens de Bevrijdingsdag op zondag. Geef de zondagsvrijheid de ruimte in Sliedrecht. Dan wil ik eventjes kort ingaan op de viering van 80 jaar bevrijding. Ook wij hechten er groot belang aan dat het goed gevierd wordt. Of er extra geld nodig is voor het organiseren van die festiviteiten en herdenkingen, dat horen we graag van het college hoe zij er in staan en dan gaan wij kijken of wij er mee kunnen instemmen of niet.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Jongeneel. De heer Verheul heeft een vraag aan u. Gaat uw gang.

De heer **Verheul** Voorzitter, dank u wel. Ik hoor de heer Jongeneel namens Sliedrecht.NU zijn wens uitspreken namens de fractie over het openstellen van supermarkten op zondagen, zeg maar. Nou, niets mis mee, denk ik. Alleen, naast dat de wens uitgesproken wordt, welke concrete actie gaat de fractie ondernemen om dit dan te bewerkstelligen? Want we kennen allemaal het standpunt van het college en de coalitie in dit geval.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Ja, ik snap waar de fractievoorzitter van PRO Sliedrecht heen wil, voorzitter. We hebben er over nagedacht om een motie in te dienen; natuurlijk. Maar ja, wij kunnen ook tellen en wij zien in deze samenstelling, daar zijn we heel realistisch in: er zijn duidelijke afspraken gemaakt in de

coalitie over de zondag. Dat heeft geen nut. Het doet mij ook pijn, absoluut. Ja, het is helaas niet anders.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Verheul nog.

De heer **Verheul** Voorzitter, de enige tip die ik de heer Jongeneel wil meegeven is dat hij goed moet kijken wie er aanwezig is en wie afwezig is en wat het doet met de stemverhoudingen op dit moment.

De **voorzitter** De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Nou, bedankt voor de tip. We gaan tijdens de dinerpauze eventjes in conclaaf.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Jongeneel. Er zijn verder geen – ja, toch nog een vraag van de heer Cees Ippel van de SGP-ChristenUnie-fractie, gaat uw gang.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, dank u wel. Ik kan de fractie van PRO, of Slydregt.NU misschien ook een tip geven. Los van het feit dat mijn fractieleden bij de stemmingen weer aanwezig zullen zijn - dan kan ik die illusie vast wegnemen voor u - maar de tip is misschien net als bij asielzoekerscentrum: verwacht het eerder van kabinet Schoof I dat die dan wat moeten doen, dat die het openstellen. Want zolang ze het bij gemeentes laten, is het hier wel aan de orde in de gemeente. De zondagsopening bedoel ik dan.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Kijk, ik vind het een interessante stelling die de heer Cees Ippel hier poneert. Maar daagt u mij nu uit, of daagt u onze partij nu uit om van de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 een soort referendum te maken dat Sliedrecht massaal moeten gaan stemmen om een zondagsopening te bewerkstelligen? Als dat zo is, dan willen wij die uitdaging graag aangaan en dan hoop ik, dan steek ik mijn hand uit naar alle partijen hier in de raad die hier ook voor open staan, om te gaan bewerkstelligen, om onze achterbannen massaal naar de stembus te laten gaan om dit te realiseren.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Cees Ippel heeft nog behoefte om daar op te reageren, denk ik.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, ik denk dat je je achterban altijd moet oproepen om naar de stembus te gaan. Daar heb je geen referendum voor nodig, denk ik. Maar goed, dat terzijde.

De **voorzitter** Dank u wel. Er is nog een vraag van de heer Van Wijngaarden van de VVD-fractie.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, een korte opmerking. We hebben het eens eerder gedaan inderdaad: de zondagsopenstelling inzet te maken van de campagne. Ik moet zeggen, dat had geen uitzonderlijk groot effect. Wellicht dat dat als Slydregt.NU die oproep doet, het anders uitpakt. Dank u wel.

De **voorzitter** De heer Jongeneel heeft daar hoge verwachtingen van.

De heer **Jongeneel** Absoluut, voorzitter. We gaan het gewoon proberen en we pakken gewoon de handschoen op. Oké, voorzitter. Ik kom bij mijn laatste pagina.

De **voorzitter** Ik dacht dat u al klaar was. U heeft nog alle tijd om uw laatste pagina voor te lezen.

De heer **Jongeneel** Dan komen we bij het programma Ruimtelijke Vernieuwing. Vandaag behandelt de gemeenteraad ook het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2024-2025, met een nadruk op nieuwbouwplannen binnen Sliedrecht en Sliedrecht Noord, waaronder de Noord-Zuidverbinding waarvoor 3,8 miljoen euro is vrijgemaakt, op voorwaarde dat projectontwikkelaars de helft zouden

bijdragen vóór 1 juli. Deze deadline is niet gehaald omdat projectontwikkelaars eerst concrete plannen voor het totale project willen zien. Desondanks wil het college koste wat kost doorgaan, ongeacht de afgesproken go/no-go. Er komt in augustus een nieuw voorstel. Wat dat betekent: dat er waarschijnlijk om meer geld wordt gevraagd. Dit onderstreept een patroon van mismanagement en gebroken beloften, waarbij projecten zoals het Burgemeester Winklerplein, de verhuizing van VV Sliedrecht, de Groen van Prinstererschool en de komst van het IKC stil liggen, terwijl de plannen voor de grote verbouwing veel onrust hebben gecreëerd zonder zichtbare resultaten. Slydregt.NU kan niet instemmen met dit raadsvoorstel omdat wij tegen een Noord- Zuidverbinding zijn door een econduct. Daarom stemt Slydregt.NU tegen het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2024-2025. Voorzitter, we bevinden ons op een cruciaal punt in deze bestuursperiode en als Slydregt.NU voelen wij de noodzaak om de balans op te maken en vooruit te kijken. Helaas moeten we constateren dat de lijst van concrete resultaten zeer mager is, terwijl de onrust onder de Sliedrechtse groeit. De Sliedrechtse willen zichtbare en tastbare resultaten zien. Ze willen dat hun belangen op de eerste plaats worden gezet. Wij eisen dat het college van B&W luistert naar de inwoners, stopt met onrealistische plannen en zich richt op de werkelijke behoeften van onze gemeenschap. Laten we als gemeente de stappen zetten die nodig zijn om Sliedrecht vooruit te helpen, met de Sliedrechtse op de eerste plaats. Het is tijd voor duidelijke en daadkrachtige beslissingen die de kwaliteit van leven voor onze inwoners verbeteren. Wij zullen als Slydregt.NU blijven strijden voor deze prioriteiten en erop toezien dat het college verantwoording aflegt voor haar daden. Dank u wel. Dit was onze eerste termijn.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Jongeneel. Er is nog een vraag van de heer Pauw aan u. Meneer Pauw.

De heer **Pauw** Ik moest even het verhaal van de flexwoningen laten landen, voorzitter, maar dat is inmiddels gebeurd. Ik denk dat wij niet de enige fractie zijn die vanuit Sliedrechtse ondernemers is benaderd voor een aantal plannen voor flexwoningen voor het onderbrengen van arbeidsmigranten. Ik zocht nog even een haakje vandaag om hem op te hangen – nou, daar is die dan. Maar als ik het nou goed begrepen heb is Slydregt.NU daar tegen. Want het is juist datgene wat in Goeree-Overflakkee gebeurde met flexwoningen, om een oplossing te vinden voor in dit geval arbeidsmigranten. Maar dat mag niet gebeuren in Sliedrecht, wat in Goeree gebeurd is, dus is dan de veronderstelling juist dat Slydregt.NU tegen deze oplossing is - hij is niet eens gepresenteerd, maar degene dus die uitgebracht is, niet ziet zitten?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Dank u wel, voorzitter. Dan moet de heer Pauw wel het hele verhaal vertellen. Het is een plan van de ondernemer met een idee, als volgt: het moet voor huisvesting gaan zorgen voor urgente gevallen, het moet voor huisvesting gaan zorgen voor arbeidsmigranten inderdaad, maar ook voor Sliedrechtse. En als die drie punten worden bereikt, gerealiseerd, een beter woord daarvoor, dan staan wij daar gewoon voor open. Maar niet dat er wordt gekozen voor één doelgroep. De Sliedrechtse moet een keer hier profijt van hebben en als er weer wordt gekozen voor arbeidsmigranten of urgente gevallen: ja, laat maar. Het is duidelijk, denk ik.

De **voorzitter** Dank u wel. Daarmee zijn we gekomen aan het einde van uw eerste termijn en geef ik tenslotte in deze eerste termijn het woord aan de heer Van Wijngaarden van de VVD-fractie.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Het mag duidelijk zijn dat we in Sliedrecht een aantal belangrijke uitdagingen hebben als het aankomt op de ruimtelijke ontwikkeling, waarbij de belangrijkste vraag is hoe we ons dorp op de lange termijn leefbaar en aantrekkelijk kunnen maken en houden. Tijdens deze Algemene Beschouwingen wil ik graag ingaan op die ruimtelijke ontwikkeling, maar wil ik ook stilstaan bij wat zorgen die we hebben met betrekking tot de capaciteit van het ambtenarenapparaat in relatie tot de ambities die we hebben. Voorzitter, dat de ontwikkeling van Sliedrecht Noord noodzakelijk is voor de toekomst voor Sliedrecht, staat voor ons als VVD buiten kijf en hebben we volgens mij regelmatig benadrukt. Vorige week kregen we van portefeuillehouder Spek een CIB waarin werd aangegeven dat er voorlopig nog geen overeenstemming is bereikt over de

bijdrage vanuit de marktpartijen aan het voorbereidingskrediet voor de Noord-Zuidverbinding. Van de wethouder hebben we vorige week gehoord dat de zaken hieromtrent nu stil liggen. Het is teleurstellend dat er nog geen overeenstemming is bereikt, maar we vinden het wel goed om te horen dat de Stuurgroep aangeeft vertrouwen te hebben in het project en dat er sprake is van onverminderd commitment vanuit alle partijen. Zoals gezegd, de zaken liggen nu stil, wat bij ons de vraag oproept of er toch geen zaken zijn die we, ondanks dat er nog geen overeenstemming is bereikt, toch kunnen of zelfs moeten doen. Zo is door een fractiegenoot van mij ingefluisterd dat er bijvoorbeeld nog tal van onderzoeken uitgevoerd zullen moeten worden, ecologische flora- en fauna onderzoeken en die wat ons betreft niet voor extra vertraging zouden mogen zorgen.

De **voorzitter** Mevrouw Visser heeft hier een vraag over.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, het besluit wat de raad heeft genomen was € 190.000,- tot 1 juli en daarna 3,8 miljoen voor allerlei onderzoeken. Er is geen commitment over, dus dat hele besluit staat op losse schroeven. Dus de wethouder heeft op dit moment geen geld.

De **voorzitter** Dank u wel en uw vraag is?

Mevrouw **Visser** De vraag is, als meneer Van Wijngaarden pleit om toch onderzoeken uit te voeren, hoe hij dat gefinancierd wil krijgen.

De **voorzitter** De heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Ik denk dat het gewoon goed is dat ik even doorga met dit kleine stukje, daar was ik bijna aan het eind en ik denk dat ik dan antwoord heb op de vraag van mevrouw Visser.

De **voorzitter** Gaat uw gang.

De heer **Van Wijngaarden** Een aantal onderzoeken die wat ons betreft niet voor extra vertraging zouden mogen zorgen. Er zijn bijvoorbeeld, ik ga niet pretenderen dat ik weet welke onderzoeken allemaal uitgevoerd moeten worden, maar er zijn een aantal onderzoeken die bijvoorbeeld seizoensgebonden zijn. Daarbij zou je bijvoorbeeld kunnen denken aan een vleermuizenonderzoek. Die kunnen blijkaar alleen van april tot en met oktober uitgevoerd worden en zo zullen er vast nog wel een aantal zaken/onderzoeken zijn waarbij daar sprake van is. Graag zou ik van de portefeuillehouder horen of dit op dit moment een probleem zou zijn en hoe hij er naar kijkt. Want inderdaad, voorzitter, we denken erover na om in de tweede termijn een motie in te dienen die het college oproept om dergelijke onderzoeken toch uit te voeren en we zullen dan inderdaad verzoeken om die kosten voorlopig te dekken uit Koers 2030, maar daarbij wel onverminderd uit te spreken dat wij als gemeenteraad wel inzetten op een verdeling van de kosten zoals we dat in ons vorige besluit ook hebben gedaan.

De **voorzitter** Dat leidt tot een vervolgvraag, zou u kunnen zeggen, van de heer Pauw.

De heer **Pauw** Ik was net met de flexwoningen aan het landen, maar deze moet ook even landen. Ik heb nou de VVD horen zeggen: lak aan het raadsbesluit wat gewoon genomen is door deze raad en we gaan met een motie gewoon alles aanpassen. Heb ik dat goed begrepen?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Nee, voorzitter. We gaan met een motie bewerkstelligen dat er een aantal onderzoeken zijn die wat ons betreft dus geen vertraging zouden mogen opleveren, dat die toch uitgevoerd mogen worden.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Dan constateer ik dus nogmaals: dus het besluit wat door de raad is genomen, dat was een heel helder besluit onder voorwaarde dat. Dat is niet gehaald. Dat zou een no go moeten zijn. Want zo is het verhaal van de 3,8 miljoen verkocht. Die no go is ineens verdwenen en nu hoor ik vanuit de coalitie, want u bent inmiddels de derde die het doet, dat er zo meteen iets komt waarin we zeggen: college, hier heb je 5 ton of een miljoen of weet ik het wat en ga het maar regelen. Dat zou wel echt zonde zijn, voorzitter, als dat zo meteen het vervolg is. Maar ik hoor de VVD zeggen dat het zo is. Dus ja, dan is dat helder.

De **voorzitter** De heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Dat de heer Pauw dat zonde zou vinden, dat zou natuurlijk kunnen. Wellicht dat wij daar heel anders in staan. Ik ben het met de heer Pauw eens: het raadsbesluit is helder, maar volgens mij zitten wij hier gewoon als gemeenteraad en kunnen wij vervolgens een nieuw besluit nemen waarin zaken anders geregeld worden. Het gaat hier om een aantal onderzoeken waarvan ik denk dat het nuttig is om ze toch gewoon doorgang te laten vinden en ik vermoed dat het daar niet eens om een heel substantieel aantal onderzoeken zal gaan. Maar goed, daarvoor wacht ik liever even de beantwoording van de portefeuillehouder af op die vraag.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Pauw tenslotte.

De heer **Pauw** Die voorbereide 1-2, die kennen we al, dus het antwoord zal meneer Van Wijngaarden vast wel weten. Maar de vraag is even of de VVD het verschil kent tussen een motie en een raadsbesluit.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Zeker.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Van Wijngaarden** Dank u wel, voorzitter. Ook binnenstedelijk zal er nog het nodige moeten gebeuren. In het programmaplan zien we wat wijzigingen in de planning bij bijvoorbeeld de Maaslaan. Logisch, omdat het college hier een pas op de plaats heeft gemaakt. Een locatie waar we het de afgelopen weken al over hebben gehad, maar die we in de voorliggende stukken missen, dus in de Kadernota en in het programma Ruimtelijke Vernieuwing, dat is de Frans Halsstraat, of beter gezegd de Groen van Prinsterer locatie. Eigenlijk een vraag aan het college: is er een reden waarom deze locatie niet genoemd wordt in zowel de Kadernota als in het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing? Voorzitter, natuurlijk hadden we het liefst gehad, dat heb ik vorige week aangegeven, dat er op dit onderwerp gewoon meer voortgang was geboekt. Maar we kijken uit naar de behandeling van het voorstel dat het college in september naar de agendacommissie zal sturen en die we dus naar verwachting eind dit jaar hier in deze raad bespreken. Voorzitter, de coalitie heeft aan het begin van deze periode ambitieuze doelen gesteld. Doelen waar we ook nog steeds volledig achter staan en waar de afgelopen jaren veel werk op is verricht. Complimenten daarvoor. Zoals ik bij de behandeling van de Voorjaarsnota heb aangegeven, kunnen we ons goed voorstellen dat er bepaalde zaken zijn die vertragen of worden doorgeschoven. We maken ons er echter wel zorgen over wanneer deze vertraging voortkomt uit personele capaciteit, zoals bijvoorbeeld bij het vergroten van de capaciteit van de Parallelweg. Die werd veroorzaakt door een gebrek aan capaciteit bij de civiele projecten. De ontwikkelingen waar we als Sliedrecht voor staan, die zijn gigantisch en vragen dus ook veel van onze ambtenaren. Mijn belangrijkste vraag daarbij aan het college is: heeft het college op dit moment de capaciteit om alle ambities waar te maken, maar ook om de reguliere werkzaamheden goed uit te voeren? Voorzitter, laat ik helder zijn: als VVD zijn we bereid om te investeren in meer personele capaciteit; die € 451.000,- waar de heer Verheul ook al naar refereerde vanavond. Maar we vragen ons daarbij wel af of dat de oplossing is en daarbij is de belangrijkste vraag: is het personeel wel te vinden? Of hebben we nu al moeite om openstaande vacatures te vullen? In dat laatste geval kunnen

we natuurlijk geld vrij maken wat we willen, maar dat zal dan tot weinig resultaat gaan leiden. Daarbij komt dus de vraag op, waar ik zelf niet direct een antwoord op heb, maar dat is de vraag of het niet nodig zou zijn om eventuele ambities bij te stellen. Daar valt namelijk altijd over te praten. Als VVD stellen we de ambities liever natuurlijk naar boven bij, maar het allerliefst heb ik realistische ambities.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, er is een vraag van één van de twee leden van de fractie van Slydregt.NU. Dat is de heer Brandwijk geworden.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Dan toch graag aan de VVD-fractie: heeft hij een prioritering van projecten die hij sowieso vindt dat die moeten doorgaan en waar zou hij eventueel in durven schrappen? Een voorstel van ons: een AZC zouden we zo kunnen laten gaan.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van Wijngaarden.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, dank u wel. Zeker die laatste opmerking, die snap ik natuurlijk, maar volgens mij hebben we op dit moment nog steeds te maken met een Spreidingswet die op dit moment gewoon nog realiteit is en waar we als gemeente gewoon uitvoering aan zullen moeten geven totdat de huidige Tweede Kamer daar anders over zal beslissen. Maar goed, daar ga ik maar niet al te veel op vooruitlopen. Voorzitter, een prioritering. Ik wil hier nu niet meteen zeggen: deze onderwerpen wel, deze onderwerpen niet. Maar als VVD zijn we daar volgens mij gewoon heel erg duidelijk over en dat is dat bouwen, bouwen, bouwen voor ons absolute topprioriteit heeft. Dus daar zullen we dan ook zoveel mogelijk op inzetten. Maar ik wil in ieder geval wel aangeven dat wij als VVD bereid zijn om te praten over het eventueel bijstellen van ambities, mocht dat nodig zijn.

De **voorzitter** De heer Brandwijk nog in tweede instantie.

De heer **Brandwijk** Dank u wel. Dan één opmerking nog, meneer de voorzitter, aan de VVD. Als bouwen, bouwen, bouwen de ambitie was en ik hoor de heer Van Wijngaarden zeggen dat er heel veel gebeurd is, dan moet ik het toch een beetje met hem oneens zijn, want zoveel vind ik dat er nog niet gebouwd, gebouwd, gebouwd is.

De **voorzitter** Dat is geen vraag, maar een opmerking. De heer Van Wijngaarden mag daar op reageren.

De heer **Van Wijngaarden** Voorzitter, ik ben dat deels met de heer Brandwijk eens. Ik heb dat bijvoorbeeld bij de Groen van Prinsterer aangegeven. Het is inderdaad jammer. Ook bij een Maaslaan vind ik het jammer, maar vind ik de reden waarom er uitstel is, gewoon logisch en zo geldt dat wel voor meer zaken. Maar goed, we hebben het aan het begin van deze periode ook aangegeven dat we deze vier jaar voornamelijk gaan gebruiken om de spullen in de steigers te zetten. Dus in dat opzicht vind ik het niet zo heel vreemd dat we niet heel veel resultaten zien. Maar goed, het neemt niet weg dat ik liever wel veel resultaten had gezien.

De **voorzitter** Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Van Wijngaarden** Heel goed, voorzitter. Ik ben bijna aan het eind. Het Ravijnjaar, inderdaad, ik het al eerder gezegd: maar goed dat we ons op het Ravijnjaar moeten beraden. Dat stemt ons verre van gelukkig, maar zoals de kaarten nu geschud zijn, is het onvermijdelijk. We kunnen ons vinden in de voorgestelde onderzoeksrichtingen zoals die staan opgeschreven, waarvan we denken dat dit voor nu een goed beeld geeft van de mogelijkheden die we als raad hebben om in 2025 bij te sturen richting het Ravijnjaar. Daarbij nog de oproep richting het college: geef ons als raad vooral de knoppen waar we aan kunnen draaien. Voorzitter, misschien nog even kort twee opmerkingen over wat zaken die al voorbij zijn gekomen. De eerste is die 80 jaar bevrijding. Hartstikke mooi om dat natuurlijk volgend jaar uitbundig te vieren, dus de oorlog te herdenken en de bevrijding te vieren. Maar goed, ik denk dat dit in de eerste plaats ook alweer een verantwoordelijkheid is van het Comité 4 en 5 mei Sliedrecht. Dus ik zou vooral hen willen uitdagen

om met een mooi programma te komen en ik kan daarbij zeggen dat we als VVD zeker ruimhartig staan tegenover een vergoeding die groter is dan normaal gesproken. Voorzitter, toch nog heel even kort over de motie met betrekking tot het maatschappelijk herbestemmen, van Slydregt.NU. Ik zat ook nog te denken: ik vind het een prima motie. Daar zullen we ook voor stemmen. Ik kan me wel voorstellen dat als we zeggen van, we proberen aan te sluiten bij zo'n pilot, dat een Openbaar Ministerie zegt van 'joh, Sliedrecht, jullie zijn iets te klein. Het zou niet handig zijn.' Maar in dat opzicht zie ik deze motie dus wel gewoon als een oproep richting het college van: stel dat hier mogelijkheden in zijn, sluit je daar inderdaad bij aan. Voorzitter, daar wil ik het in deze eerste termijn bij laten.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Van Wijngaarden. Er zijn verder geen vragen meer aan u. Dan zijn we gekomen aan - de heer Brandwijk heeft toch nog een vraag aan de heer Van Wijngaarden. Nee, dat is niet het geval. U heeft nog een andere behoefte om nog iets in deze eerste termijn vanuit de raad in te brengen, dan?

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Soms mogen we ook nog even op elkaar reageren over dingen die gezegd zijn en één ding wat mij opviel...

De **voorzitter** Er is al heel veel gebruik van gemaakt en we lopen al aardig uit de tijd. Dus heeft u nog een dringend punt, meneer Brandwijk?

De heer **Brandwijk** Onze fractie is door het CDA al twee keer genoemd dat we emotie hadden en die hebben we zeker, maar dat doet niks af aan de kritische houding die we hebben tegenover dit college. Zeker, als ik even voor mezelf spreek, bij de jaarrekening, de punten die ik maakte, die volgens mij ook wel heel valide waren.

De **voorzitter** Dank u wel. Mocht daar een misverstand over bestaan, dan heeft u dat duidelijk gemaakt. Mevrouw Visser heeft nog een vraag of een opmerking voordat we gaan schorsen.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, nog één vraag in de richting van de fractie van het CDA over de eerste termijn waarin meneer Dunsbergen zijn zorgen uitte over het feit dat de laatste jaren huishoudens met schuldenproblematiek in Sliedrecht waren toegenomen.

De **voorzitter** Mevrouw Visser, u heeft uitgebreid de tijd allemaal gehad om interrupties te plaatsen. Wilt u alsnog nu een interruptie plaatsen bij de inbreng van de CDA-fractie?

Mevrouw **Visser** We hebben het over dit onderwerp helemaal niet gehad.

De **voorzitter** Die kans had u en alle andere leden om daar vragen over te stellen.

Mevrouw **Visser** Prima, dan doen we het toch in tweede termijn?

De **voorzitter** U heeft straks nog een tweede termijn.

Mevrouw **Visser** Dan krijgt hij het moeilijk.

De **voorzitter** Als er geen dringende dingen meer zijn die nog niet besproken zijn, stel ik voor dat we nu gaan schorsen. We schorsen de vergadering tot 18.00 uur en dan kan het college een begin maken met de inbreng die zij wil leveren in antwoord op al uw vragen en opmerkingen. De vergadering is geschorst tot 18.00 uur.

Schorsing

De **voorzitter** De vergadering is heropend. Op voorstel van de heer Verheul zal de burgemeester, portefeuillehouder Openbare orde en Veiligheid enzovoort zijn spreektijd inkorten met 4 minuten. De vergadering is heropend en ik geef graag het woord in de eerste termijn van het college aan

wethouder Paas. Voor uw begrip, we schorsen echt deze vergadering om 18.30 uur, want aan één broodje kroket heeft u waarschijnlijk niet genoeg. De heer Paas, gaat uw gang.

Wethouder **Paas** Dank u wel, meneer de voorzitter en via u een dank aan de inbreng die is geleverd door de diverse raadsfracties in de uitgebreide Algemene Beschouwingen. Hoop stelt niet teleur, was één van die uitspraken en dat vind ik altijd wel mooi als in bijdrages gerefereerd wordt aan uitspraken uit het verleden. Een andere die voorbij kwam was Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap.

De heer ?? Meneer de voorzitter?

De **voorzitter** Nu al? Geeft u de wethouder de gelegenheid om zijn zinnen uit te spreken. De wethouder heeft het woord.

Wethouder **Paas** Zonder hem vragen in de mond te leggen, maar misschien is mijn associatie met de Paus in het verleden onterecht. Het is een uitspraak van het heden. Meneer de voorzitter heeft volgens mij gewoon echt trek in eten, maar we gingen gewoon om 18.30 uur eten, begreep ik. Maar ik ga verder. Want het werd gevolgd door een andere uitspraak: Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap. Dat, meneer de voorzitter, maakt wel duidelijk dat de aandacht voor cultuur die door de diverse mensen is genoemd niet onterecht is. Als de SGP-ChristenUnie zelfs als leitmotiv de lijfspreuk van de Franse revolutie gebruikt voor de kaders van volgend jaar, moet ik direct denken aan een andere uitspraak: 'Mon Dieu, mon Dieu, ayez pitié de moi en de ce pauvre peuple' en dat, meneer de voorzitter, brengt mij bij het volgende. Want er is ook genoemd: de vrijheid en ik vind het mooi dat jullie, of via u, meneer de voorzitter, de gemeenteraad, vrijheid ook zo benadrukt. Vrijheid voor onze inwoners. Vrijheid waar ook Slydregt.NU om vraagt. Vrijheid ten behoeve van onze gemeenschap. Voldoende woningen, gezonde leefomgevingen, kwaliteit van leven; dat zijn zaken waar de Kadernota ook in voorziet. Zaken waarin we samen aan willen werken en dank ook voor de inbreng en ondersteuning die daarvoor is gegeven. Een ander onderdeel wat ook werd genoemd, ik dacht dat het de heer Verheul was van PRO Sliedrecht, is dat we bij die realisatie van die zaken die ik noemde, wel aandacht moeten hebben, of zuinig moeten zijn voor onze inwoners en volgens mij zei de heer Van der Plas dat ook, meneer de voorzitter, als het gaat over die grote verbouwing. Dat is terecht. Terecht dat wij de oproep vanuit de raad ook krijgen en wij zullen als college dat ook ter harte nemen om bij alle plannen die wij maken, samen met onze inwoners ook aandacht te hebben voor onze inwoners, voor onze verenigingen en stichtingen. Voor het onderdeel waar ik, meneer de voorzitter verantwoordelijk ben, Sociaal, geldt dat natuurlijk in het bijzonder en dan valt natuurlijk op de oproep 'wees minder financieel en meer sociaal'. Althans, zo heb ik hem gehoord. Soms is dat wat ambivalent als dat wordt geroepen als iemand het ook gelijk heeft over dubbele vergrijzing en dan gelijk begint over dubbele verzilvering; dan denk ik toch ergens anders aan, maar het punt is duidelijk. Voor het sociaal gebied en ik ben blij, meneer de voorzitter, dat we daar ook de complimenten voor kregen van Slydregt.NU, daar staan we als college natuurlijk voor. Voor bestaanszekerheid, voor en dat hebben ook meerdere fracties genoemd, voor de mogelijkheid om alle regelingen die er zijn, ook onder de aandacht te brengen. Eén van de dingen die daar benoemd werd, ik meen door het CDA, niet meen, ik weet het zeker door het CDA: hoe betrekken we nou die maatschappelijke partners en zou een symposium of een maatschappelijk diner niet een mooi idee zijn? Meneer de voorzitter, ik vind het een geweldig idee en zelfs zo mooi dat ik eigenlijk deze woordvoering van het CDA niet heb afgewacht, maar dat we nu al bezig zijn om in het najaar bijeenkomsten te organiseren, thematischgewijs, met maatschappelijke partners, met u als raadsleden. We hebben vlak hiervoor en er werd al aan gerefereerd, de werksessie gehad bij het Bonkelaarhuis. Dat was ook juist bedoeld om te laten zien wat er allemaal is, maar tegelijkertijd nemen we de oproep van het CDA ter harte om met maatschappelijke instellingen, met organisaties, met kerken, met stichtingen, samen in gesprek te gaan welke problematiek er is. De eerste zal gaan over veerkracht en mentale gezondheid, specifiek ook bij jongeren; wat er allemaal is en wat we samen kunnen doen om die mentale veerkracht te versterken. Uiteraard wordt het gevolgd door andere onderwerpen en die zijn ook eigenlijk door jullie allemaal al benoemd. Over armoede en schulden. Het gaat natuurlijk over basisvaardigheden en ook over beschermd wonen opvang, maar ook niet in de minste plaats misschien, verslaving. Dat is wel mooi, meneer de voorzitter. Ik heb in de afgelopen periode,

afgelopen week even de acties die vanuit onze gemeente daarop werd georganiseerd met het Griendencollege, een theatervoorstelling 'Doe het licht aan'. Dat ging over de mentale gezondheid en dat zijn zulk soort zaken waarin we laten zien als gemeente - en dan staat niet het gemeentelogo voorop, maar waar we juist bezig zijn op onderwerpen om ook op het sociale domein aandacht te vragen voor de problematiek. Niet alleen hier, maar juist ook met de mensen en de partners die daar bij betrokken zijn. Eén van de andere onderdelen die genoemd werd, meneer de voorzitter, is huisartsen; dank voor het compliment over de inzet die we als college plegen over de eerstelijnszorg. Door het CDA werd genoemd: zou het niet een goed idee zijn om welzijn op recept ook toe te voegen? Ik dacht, welzijn op recept, daar zijn we toch al mee bezig? Toen dacht ik van, ja, we hebben natuurlijk gevraagd om te zeggen van 'ik heb geen recht op ondersteuning, maar ik heb recht op een oplossing' en hebben wij welzijn op recept gezegd van, ja, het gaat eigenlijk niet om dat je even naar de dokter kunt gaan en er even welzijn uitgeschreven kan worden, die ondersteuning, maar het gaat er natuurlijk om dat welzijnsvraagstukken uit de spreekkamer gehaald worden ter ontlasting van de huisarts. In onze jaarrekening 2023 heet dat dan ook: welzijn vanuit de spreekkamer. Daar zijn we actief mee bezig, maar dat is dezelfde terminologie als welzijn op recept, wat overigens ook onderdeel is van de overeenkomst met Drechtzorg en de zorgverzekeraars. Een punt wat we daarin ook doen en dat is een pilot die ook vanuit het Bonkelaarhuis wordt gedaan, om mantelzorgers te ondersteunen en te voorkomen dat ze bij de huisarts terechtkomen terwijl er eigenlijk een welzijnsvraagstuk aan de gang is. Dus zaken, meneer de voorzitter, die genoemd zijn, maar waar we al mee bezig zijn en die we ook graag in 2025 voortzetten.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Dunsbergen heeft daar een vraag over.

De heer **Dunsbergen** Dank u wel. Ik moet zeggen, ik had niet gedacht dat de punten die ik net in mijn algemene beschouwing opricht al in een zo ver gevorderd stadium zijn. Dus ook de complimenten daarvoor. Ik ben dan ook wel even benieuwd of dat dan nu dus goed loopt en of wij als raad daar ook over geïnformeerd gaan worden en dergelijke, en of de wethouder daar misschien ook nog iets nodig heeft van de raad. Dat dit gewoon één van de dingen is waarvan we willen dat we het gewoon goed voor elkaar hebben.

De **voorzitter** De heer Paas.

Wethouder **Paas** Het zijn heel veel vragen. Loopt het? Het is begonnen, laten we zo formuleren. De pilot die ik net noemde met mantelzorgers is naar ik meen eind 2023 gestart. Het welzijn op recept of welzijn uit de spreekkamer, dat gaat over de interactie tussen het Bonkelaarhuis en de huisartsen. Er is twee maal per jaar, minimaal, overleg met de huisartsen en het Bonkelaarhuis en dat overleg, dat liep wat stroef. Daar heb ik ook al eens een keer eerder hier over verteld, maar het loopt nu goed. Dus dat soort zaken worden goed geregeld. Zijn daar resultaten over beschikbaar, of zijn die te verwachten binnen een jaar of binnen twee jaar? Ik moet daar het antwoord op schuldig blijven, want ik weet het niet. Omdat dit gaat over het principe dat we zeggen: preventie en het voorkomen van grote zorg, dat is nodig om de enorme druk die op de eerstelijns en de tweedelijns gezondheidszorg komt te liggen de komende jaren af te vlakken. Tegelijkertijd betekent het ook een investering. Een investering die wij doen, meneer de voorzitter, in de Kadernota stellen we dat ook voor, om verder in het Bonkelaarhuis te investeren. In onze intentieovereenkomst hebben wij daar ook de zorgverzekeraars bij nodig en dat is nog wel een zaak waar we nog niet klaar zijn, omdat wij als college van mening zijn dat we zeker moeten zorgen dat welzijn niet bij de huisarts terecht komt. Dat voorkomt zorg en dus ook zorgkosten en excuses dat het dan toch even gaat over de financiën, maar dat we daarom van mening zijn dat ook de zorgverzekeraar een bijdrage moet leveren aan het principe welzijn op recept of het welzijn uit de spreekkamer. Daar zijn we nog steeds volop mee bezig. Niet alleen in Sliedrecht; ook in regionaal verband.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, mevrouw Visser heeft daar ook een vraag over. Mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Hangt het doorgaan van dat traject wat nu gestart is, echt af van de bijdrage van de zorgverzekeraars, of is het gewoon: wij vinden dit goed voor onze samenleving en we doen het toch?

De **voorzitter** Dank u wel. De wethouder.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, dat laatste natuurlijk. Want uiteindelijk staat de inwoner centraal. Dat is hier ook al een paar keer genoemd. Dat staat voorop. Daarom doen wij ook deze investering, extra investering in het Bonkelaarhuis, want we investeren er al heel veel in, zonder dat we die bijdrage van de zorgverzekeraar nog krijgen. Ik vind wel dat die er moet komen, maar of die er wel of niet komt: uiteindelijk zeggen wij, welzijn op recept, dat vinden wij zo belangrijk, niet alleen om zorgkosten te vermijden, maar ook juist voor de inwoners zelf. Want ook voor het welzijn van onze inwoners is het natuurlijk niet goed om in een onnodig medisch traject te komen. Dus het antwoord is heel simpel: ze zouden mee moeten betalen en doen ze het niet, dan doen wij het toch. Even kijken, meneer de voorzitter, waar ik was gebleven. De huisartsen, het symposium of het diner. Het diner komen we natuurlijk straks op, maar dan ga ik door naar het volgende onderdeel en dat ging over de gelijkheid en de inclusiviteit en meneer de voorzitter, dan gaat het ook over normaliseren. Normaliseren van de zorg. Het viel me op dat de PvdA zei: college, normaliseer ook zelf en zorg bij grote projecten voor cultuur en sport, of cultuur en beweging. Ik denk, meneer de voorzitter, dat dat altijd wel een ondergeschikt en onderbelicht beeld blijft. Ook in het vervolg waar het gaat over de binnenstedelijke herstructurering waar mijn collega straks over spreekt. Als het gaat over zulk soort grote projecten, dan hebben we natuurlijk ook het algemene welzijn van inwoners voorop staan en juist die aanpassingen van de bebouwing zou ook moeten zorgen voor een gezonde leefomgeving die uitnodigt tot bewegen, waarin het veel normaler is dat je dus gewoon buiten beweegt in plaats van dat je voor je ondersteuning een beroep doet op professionele zorgpartijen. Dus: ja, er is al aandacht voor. Het stukje cultuur en daar kom ik straks op, dat zou misschien meer kunnen. Al denk ik niet dat we toe moeten, meneer de voorzitter, naar een vorm van cultuurondersteuning bij grote projecten zoals in het verleden door het Rijk al is gedaan en waar het resultaat nu in de vorm van gekleurde tegeltjes in onze tunnels nog zichtbaar is. Ik denk dat het dan moet gaan over cultuur die mensen ook echt betreft. Misschien is dat ook het mooie bruggetje naar dat cultuuronderdeel, meneer de voorzitter, want er zijn best veel vragen over gesteld. Wat doet u nu als college met betrekking tot cultuur? In 2023 en 2024 hebben wij een start gemaakt met cultuureducatie met kwaliteit. Dat is een onderdeel van de provincie, die stimuleert om onderwijs en cultuur op elkaar af te stemmen. Het heeft geresulteerd, ook met behulp van SOJS, dat er een cultuurmenu is opgesteld voor de scholen dat ze ook in 2025 en 2028 kunnen afnemen en dat doen we natuurlijk niet alleen. Dat doen we samen met de sleutelfiguren, zoals de heer Van der Plas dat heeft genoemd als het gaat over cultuur. Sleutelfiguren van de Sliedrechtse musea, maar ook van onze medewerker of combinatiefunctionaris cultuur, de verschillende groepen die er zijn. En is dat helemaal conform de Cultuurnota? Nee, meneer de voorzitter, dat is het niet. In 2022 en 2023 ben ik begonnen met de gesprekken met Stichting Sliedrecht en Cultuur, in lijn met datgene wat in de Cultuurnota is afgesproken om te komen tot een groot cultuurplatform wat in mijn optiek en ook volgens de nota zou moeten zorgen voor een cultuuragenda. Helaas heeft dat door capaciteitsproblemen geen vervolg kunnen krijgen. Wat ik daarna heb ik gedaan, of wat we als college daarna hebben gedaan is gekeken van, als het dan gaat over cultuur, wat we wel belangrijk vinden en wat we ook zien als een mooie manier voor jongeren om om te gaan met bijvoorbeeld die weerbaarheid en die veerkracht. Hoe kunnen we dan samen met andere gemeenten gebruik maken van de capaciteit en de kennis die daar wel beschikbaar is? Onlangs nog, meneer de voorzitter, heb ik een overleg gehad met mijn medebestuurders in de Alblasserwaard. Dus dat is Papendrecht, Molenlanden, Alblasserdam, Gorinchem, hoe wij elkaar kunnen versterken op het gebied van cultuur. Hoe wij samen voor onze inwoners inzichtelijk kunnen maken wat er allemaal aanwezig is, welke gezamenlijke cultuuragenda we kunnen organiseren en hoe we op die manier cultuur wel weer leefbaar en ook bruisend maken in onze regio.

De **voorzitter** Mevrouw Visser heeft daar een vraag over. Gaat uw gang.

Mevrouw **Visser** Volgens mij was het onderwerp van de heer Van der Plas en ik zag zijn hand ook omhoog gaan.

De **voorzitter** Heel aardig van u. Meneer Van der Plas.

De heer **Van der Plas** Voorzitter, dank u wel. Ik heb eigenlijk naar aanleiding van de beantwoording van het college twee vragen. Ten eerste, de titel van het stuk is Cultuurplan 2022–2030. Het noemen van die twee jaartallen, betekent dat dat eigenlijk de periode is waarbinnen het hele plan wordt geïmplementeerd? Dat is mijn eerste vraag. Dus dat het stapsgewijs over een periode van 8 jaar wordt ingevoerd? En een tweede vraag is van, ik hoor nu allemaal dingen die ik niet wist, die wij niet wisten en waar wel een deel van mijn woordvoering over ging. Hoe hadden wij als raad kunnen weten dat u op dit moment deze acties allemaal onderneemt en wat de voortgang daarvan is?

De **voorzitter** Dank u wel. De wethouder.

Wethouder **Paas** Allereerst die eerste vraag. De Cultuurnota gaat inderdaad over een grote periode, 2022 tot 2030. Het doel is natuurlijk om cultuur, een bruisende culturele agenda, groeperingen bij elkaar te brengen. Het betekent niet voor ons college dat wij pas in 2030 zouden kunnen beginnen met de uitvoering ervan. Wat ik zei, we zijn eigenlijk gestart in lijn met het cultuurplan om gelijk stappen te zetten. We zijn nog niet zo ver; in de jaarstukken kunt u lezen wat we wel hebben gedaan en wat er nog verwacht wordt. Dus dat over de periode. Als het gaat over: hoe had u het kunnen weten? Het overleg wat ik heb gehad, dat was vorige week, daar heb ik u niet over geïnformeerd. Dat is één van de onderdelen die wij als bestuurders hebben. Dus dat had u niet kunnen weten. En de gesprekken die ik heb gehad met Stichting Sliedrecht en Cultuur hierover - ik heb natuurlijk heel veel gesprekken, ook met het Historisch Platform en ik begrijp dat u daar ook niet van af weet.

De **voorzitter** Dank u wel. Mevrouw Visser heeft nog steeds een vraag. Gaat uw gang.

Mevrouw **Visser** Eigenlijk wel. Want ik zit te luisteren en dan denk ik, dit is een cultuurplan van februari 2022. Ik heb regelmatig hier gehoord: och, dat is van een vorig college. Ik vind het dan helemaal niet erg om te horen waar de portefeuillehouder nu mee bezig is en dat kan misschien wel veel beter zijn dan het Cultuurplan 2022-2030, maar inderdaad mis ik ook gewoon dat informatiemoment. We zijn twee jaar verder. Ik lees wat over dat we cultuursubsidie gekregen hebben. Wat dan uitgegeven is, kon ik niet terugvinden in de jaarrekening. Wij moeten wel geïnformeerd worden. Want wij hebben wel heel erg het gevoel, het gaat over fysiek, fysiek, fysiek en de rest is ondergeschoven en dat blijkt dus nu niet zo te zijn.

De **voorzitter** Dank u wel. De wethouder.

Wethouder **Paas** Nee, dat is niet terecht en één van de dingen, ik kom er straks ook nog op terug over die profilering: daar heeft u ook gelijk in. Gelijk in als het gaat over de vraag van 'maar hoe konden we dat nou weten'. En dan sta ik hier toch niet met de stelling 'het Cultuurplan, och, dat is maar van een ander college'. Nee, dat is volgens mij een Cultuurplan wat door uw raad is vastgesteld en waar wij als college gewoon uitvoering aan geven. Februari 2022 was inderdaad het vorige college en dit college geeft gewoon uitvoering aan het plan. Ik neem het ter harte, zeg maar, als het gaat over het informeren van. Tegelijkertijd is even, waarom maak je de keuze om wel de samenwerking te zoeken met en te investeren in zo'n subsidieaanvraag voor cultuureducatie met kwaliteit? Dan kan ik ook zeggen dat ik blij ben dat zulk soort zaken überhaupt nog gelukt zijn, want we hebben een beperkte capaciteit, een beperkte inzet op cultuur. Wel een enorme enthousiaste en loyale inzet, maar het is niet zo dat wij een hele afdeling cultuur hebben. Dan maak je de keuze. En die oproep, nogmaals, neem ik me ter harte, dat we een keuze maken tussen dingen uitvoeren en blijven uitvoeren binnen de bestaande middelen, in combinatie met het al dan niet informeren van de raad door middel van een college informatiebrief.

De **voorzitter** Kunt u uw betoog en de beantwoording van de gestelde vragen vervolgen? Het zou mooi zijn als dat nog voor half zeven uur afgerond kan worden.

Wethouder **Paas** Als het gaat over andere zaken...

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Verheul heeft ook nog een vraag.

De heer **Verheul** Voorzitter, meer een punt van orde richting u. Hoeveel tijd zou een collegelid hebben volgens u, zuivere spreektijd?

De **voorzitter** Collegen hebben ook een spreektijd, dat is 15 minuten per persoon en totaal een uur. Dus de heer Paas moet opschieten, maar dank u wel voor uw herinnering daaraan. De heer Paas heeft het woord.

Wethouder **Paas** Goed, in het kader van de tijd zal ik me vervolgens in ieder geval beperken tot de zaken die ingediend zijn met betrekking tot moties en die hadden alles te maken met schuld en armoede. Onder andere de Geldkrant die genoemd werd, het amendement. Ik ben ook even benieuwd naar wat er in de tweede termijn komt als vorm van dekking, maar wij kunnen ons wel vinden in die strekking. Hetzelfde geldt ook voor het amendement 18 jaar en dan?

De heer **Brandwijk** Het zijn moties, meneer de voorzitter. Anders ontstaat er verwarring als mensen meelesen.

De **voorzitter** Dank u wel.

Wethouder **Paas** Excuus, moties. De motie 18 jaar en dan, begrijpen we ook heel goed en we hebben ook gezien dat in de gemeente Dordrecht daar ook al mee gestart is en ik denk dat het heel goed is, juist om het belang duidelijk te maken van de grote veranderingen die plaatsvinden. Niet alleen voor kinderen, maar ook voor ouders als een kind 18 jaar wordt, of als je zelf 18 jaar wordt. Ik denk dat het ook helpt voor de woningzoekers om duidelijk te maken dat ze zich snel moeten inschrijven bij Woonkeus, zodat ze snel een huis zouden kunnen krijgen als ze een jaar of 24/25 zijn en dat ze dan niet op dat moment pas bedenken dat ze zich moeten inschrijven. Met betrekking tot de inclusieagenda, meneer de voorzitter: ik denk dat daar duidelijk is gemaakt dat dat een onderdeel is van het VN-verdrag en een opdracht en een taak voor alle gemeenten en daar gaan we ook graag mee aan de slag.

De **voorzitter** U was klaar met de bespreking van de moties? De heer Brandwijk heeft een vraag. Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Omdat de motie over de lokale inclusieagenda eigenlijk ergens toe oproept waar het college misschien al mee aan de slag had moeten gaan: stond dit al op de planning van het college en hadden we het anders sowieso niet al kunnen verwachten? Daar ben ik even zoekende in.

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Paas.

Wethouder **Paas** Eerder, meneer de voorzitter, is er door uw raad ook al naar gevraagd en aandacht gevraagd voor deze lokale inclusieagenda. Vervolgens is aangegeven dat dat onderdeel zou zijn en worden van de sociale visie; die heet natuurlijk Iedereen kan meedoen en is ook gericht op inclusie. Bij de bespreking daarvan is toen niet gezegd van, er ontbreekt nog iets. Er is toen gezegd in die algemene bewoordingen: dat is het, plus natuurlijk alle zaken die wij al heel concreet doen als het gaat over toegankelijkheid. Eén van de meest spraakmakende voorbeelden is natuurlijk dat we best voorop liepen met het stemmen voor blinden en slechtzienden in Sliedrecht. Dat neemt niet weg dat ook Movisie in haar jaarlijks onderzoek natuurlijk aangeeft van: die lokale inclusieagenda, het zou toch goed zijn als die er is. Dus op de vraag: zouden we het anders ook hebben gedaan? Ja, de Adviesraad

Sociaal Domein heeft hier ook al aandacht voor gevraagd en dus zouden we het sowieso als gemeente, omdat het ook gewoon een verplichting is, ook gewoon moeten doen.

De **voorzitter** Er zijn nog twee vragen. Allereerst van mevrouw Schild-de Jong. Gaat uw gang.

Mevrouw **Schild** Bij mij ging het heel even te snel, maar ik wil graag nog terug naar uw reactie, via de voorzitter, de reactie van de wethouder op de motie 18 jaar en dan? Ik hoorde de wethouder het hebben over de woningzoekende jongeren, maar in de motie staat ook iets over een pagina op de gemeentewebsite en een brief voor de 18-jarigen. Heeft de wethouder daar ook een reactie op?

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Paas.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, ik dacht dat ik dat al gezegd had: dat het goed is om jongeren, maar ook de ouders, de totale samenstelling, goed te wijzen op wat er allemaal bij komt kijken als iemand 18 jaar wordt. Dus het complete pakketje, ook die informatievoorziening, een persoonlijke brief. Niet alleen als ze mogen stemmen, maar ook als ze 18 worden. Dat is natuurlijk een uitstekend idee en dat moeten we ook gewoon wat mij betreft doen. Maar ik wees er vooral op dat wij ook wel echt ons konden vinden in wat er gezegd wordt van, wijs die jongeren er nou op dat ze zich op tijd inschrijven bij Woonkeus. Het is een vrijheid om dat te doen, maar om te voorkomen dat als ze straks 23 zijn en graag een huurwoning willen, dat ze er dan achter komen dat ze nog maar één jaar inschrijving hebben terwijl ze er al 5 hadden kunnen hebben. Dus ik denk dat dat vooral helpt in het urgente maatschappelijke probleem van woningzoekende jongeren.

De **voorzitter** Dank u wel. Mevrouw Visser heeft ook nog een vraag. Gaat uw gang.

Mevrouw **Visser** Het is meer een opmerking die ik toch wel mee wil geven aan deze portefeuillehouder Sociaal, met name over de motie Inclusiviteit, want het lijkt nu alsof het alleen gaat over allerlei mogelijkheden en regelingen, maar deze motie Inclusie behelst het hele college. Want het gaat juist ook heel veel over fysiek, over toegankelijkheid en dat moet verder gaan dan alleen maar werk met werk maken, we doen een stoerprandje wel schuin maken als er herstraat wordt. Dit gaat echt verder.

De **voorzitter** Dank u wel. De wethouder kan daar nog op reageren.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, dat gaat ook echt verder. Ik ben het er helemaal mee eens dat het niet alleen voor de wethouder Sociaal is; juist niet. Het gaat over meedoen, meedoen in de samenleving, ook gewoon in het fysieke domein. U noemde zelf al een speeltuin voor mensen met een beperking. Er is er eentje op het terrein van ASVZ, maar het zou ook goed zijn om daar veel meer aandacht voor te hebben, ook in de rest van het dorp. Maar tegelijkertijd, meneer de voorzitter: we doen het ook al. Zelfs bij een renovatie van de wegen, ik heb het zelf ook nog even geobserveerd bij het Achterom bijvoorbeeld, dat er speciaal voor mensen met een rolstoel tijdens de werkzaamheden gedurende het hele traject van het weghalen van de bestrating tot het opnieuw asfalteren er specifieke voorzieningen worden neergelegd voor de toegankelijkheid. Daar word ik als wethouder Sociaal natuurlijk blij van, dat wij een organisatie hebben en een college die niet alleen op sociaal gebied, maar juist ook bij de fysieke inrichting daar zoveel aandacht voor heeft.

De **voorzitter** Dank u wel. Was u gekomen aan het einde van uw beantwoording?

Wethouder **Paas** Volgens mij moest ik het hier bij laten, meneer de voorzitter.

De **voorzitter** Uw tijd was om. Voordat u gaat zitten heeft de heer Dunsbergen nog een vraag.

De heer **Dunsbergen** Ja, dat klopt. Ik had nog iets gezegd over de schuldhulpverlening en dan ook in relatie tot de financiën die er over zijn. Ik zie dat het bij de heer Paas te binnen schiet, dus ik hou abrupt mijn mond.

De **voorzitter** Dank voor die herinnering. De heer Paas.

Wethouder **Paas** Ik heb in de beeldvormende vergadering bij de Sociale Dienst Drechtsteden die er onlangs was, ook al gezegd dat ik in het najaar kom met een verdere duiding van de invulling van de motie Sliedrecht schuldenvrij en actief, omdat daar wat onduidelijkheid over was. Dus die kunt u noteren als toezegging, meneer de voorzitter. Ik heb het nog even nagezocht, in 2021 heeft u als raad dat punt genoemd, ook een motie ingediend en u was daarin vooruitstrevend, in lijn met wat mevrouw Visser-Schlieker net zei van: ook al ziet iemand anders het nog niet, wij gaan het gewoon doen als het goed is voor onze inwoners. En nu in 2024 bij de Meicirculaire heeft het Rijk ook gezien dat dat goed is en heeft daar structureel middelen voor vrijgemaakt, wat u kunt zien in de CIB die ik heb gestuurd. Dus het plan om daar een vervolg aan te geven, dat zou helemaal in lijn zijn met ook de Meicirculaire en de zaken die het Rijk graag zou willen.

De **voorzitter** Dank u wel. Dat leidt weer tot een vraag van mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** In zoverre: het zet door wat in 2021 gestart was. Want toen ging het over een Eneco-miljoen en vanaf 2026 komen er dan blijkbaar Rijksmiddelen, maar dat Eneco-miljoen is toch niet in 5 jaar opgegaan? Dat zou toch over 10 jaar uitgespreid worden?

De **voorzitter** De wethouder.

Wethouder **Paas** Meneer de voorzitter, met altijd het gevaar dat iemand het toch iets beter weet dan ik, maar voor zover ik weet heeft het college destijds aangegeven in het uitvoeringsplan dat het over 4 jaar ging en hebben we vervolgens geconstateerd dat er een vertraging op was en dat het vervolgens ook in uiteindelijk, ik dacht 5 jaar wordt uitgesmeerd.

De **voorzitter** Dank u wel. Mocht het anders zijn, dan horen we het wel in de tweede termijn.

Wethouder **Paas** Precies.

De **voorzitter** Als er geen andere vragen meer aan de wethouder zijn, dan dank ik hem zeer. Er is nog één vraag van de heer Cees Ippel van de SGP-ChristenUnie.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, ik had ook nog wat vragen gesteld over het Ravijnjaar, maar dat kan wat mij betreft ook wel in tweede termijn, als u haast hebt om te eten.

De **voorzitter** De heer Paas, kunt u daar nu op ingaan?

Wethouder **Paas** Ja en dat kan kort. Ik ben geen voorstander om het via de Auditcommissie te doen, omdat, daar gaat het vooral over het proces. We hebben voorgesteld om gaandeweg het proces ook met de raad samen te spreken over: welke ombuigingen zijn er mogelijk om te voorkomen dat we aan het eind met allerlei voorstellen komen waarvan de raad zegt van, ja, maar dit zijn niet de knoppen die wij bedoeld hadden. Maar nadrukkelijk, meneer de voorzitter, die werkgroep is natuurlijk geen besluitvormingsorgaan en er is ook geen sprake van medeplichtigheid, maar wat we wel graag willen is vanuit een gezamenlijk belang van u als gemeenteraad, wij als college en de organisatie, om samen op te trekken: wat kunnen we nou doen wat goed is voor Sliedrecht, wat goed is voor onze inwoners, wat onze inwoners zo min mogelijk raakt en wat onze begroting zo goed mogelijk helpt?

De **voorzitter** Dank u wel. U sprak net over een toezegging. Dat ging zo snel dat het de griffier en de voorzitter ontging. Die ging over schuldenvrij, maar wat precies de toezegging was... kunt u die nog herhalen?

Wethouder **Paas** Ik zeg toe dat ik in het najaar met een update kom over de uitvoering van de motie Sliedrecht schuldenvrij en actief.

De **voorzitter** Dank u wel voor deze heldere toezegging en de herhaling daarvan. Wij schorsen de vergadering voor de dinerpauze tot 19.45 uur. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De **voorzitter** Ik heropen de vergadering en heet u allen weer hartelijk welkom. Ik hoop dat u heeft genoten van het diner, het buffet; dat is het geval, zo te zien. Met grote waardering aan onze medewerkers van De Lockhorst. André, dat heb je dan gelijk gehoord. Mooi, we zijn er weer klaar voor om verder te gaan in het debat. We zijn nog maar halverwege, nog geeneens halverwege de inbreng en de beantwoording van het college. We hebben nog drie portefeuillehouders te gaan. Ik geef allereerst zo het woord aan wethouder Spek. Wanneer ik zelf als portefeuillehouder aan het woord ben nodig ik onze plaatsvervangend voorzitter, de heer Pauw uit om het voorzitterschap over te nemen. Het woord is aan wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Dank u wel, voorzitter. Volgens mij heb ik een paar blokjes van mijn portefeuille en die wil ik langslopen. De eerste. Er is een aantal vragen gesteld over wonen en dat betreft vooral het punt wat signaleerd wordt in andere gemeentes, of dat ook van toepassing is in Sliedrecht, namelijk de woningtoewijzing van Oekraïense vluchtelingen. Nu is het wel zo dat dat inderdaad het geval is. Hoe langer de oorlog duurt en hoe meer onze Oekraïense gasten zich in Sliedrecht settelen, dat er ook een behoefte ontstaat om niet alleen in de opvang te wonen, maar om ook zich te settelen en wellicht ook hier te blijven. Echter, het punt wat kennelijk op Goeree-Overflakkee speelt, is hier op dit moment niet aan de orde. Er is op dit moment niet een speciale voorrangregeling voor Oekraïense vluchtelingen met betrekking tot sociale huurwoningen en het is ook nog eens zo dat als u zich daar echt zorgen om maakt, u komt toch eind van dit jaar, begin volgend jaar aan de beurt omdat dan ook de nieuwe Huisvestingsverordening in de raad ligt en daar kunt u dan nog eens even kijken. Daarnaast was er ook een vraag over de prestatieafspraken met Tablis Wonen, hoe dat gemonitord wordt. Nou, wij maken tweejaarlijkse afspraken met Tablis Wonen en er is vier keer per jaar bestuurlijk overleg waarin gemonitord wordt over zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de prestatieafspraken. Dan was er een ander puntje.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat met het andere puntje: de heer Jongeneel heeft een vraag hierover.

De heer **Jongeneel** Mijn ambtsgenoot was eerder.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel, meneer de voorzitter.

De **voorzitter** Ja, we willen geen gedoe krijgen in de fractie van Slydregt.NU. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Nee, mijn vraag was even of de wethouder ook wel eens met huurders spreekt als hij de bestuurlijke gesprekken aangaat en/of input ophaalt van verhuurders om te horen wat eventueel hun zorgen zijn.

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Ja, dat gaat op twee manieren, voorzitter. Het is ook wettelijk zo bepaald dat de prestatieafspraken altijd gemaakt worden met de huurdersvereniging, Slim Wonen, dus die zijn verplicht onderdeel en medeondertekenaars van de prestatieafspraken. Daarnaast is het natuurlijk zo dat het college schriftelijk en mondeling natuurlijk nog wel eens wat te horen krijgen van inwoners van Sliedrecht; bijvoorbeeld op de schouw die er recent geweest is. Dan zijn wethouder Paas en ik ook even bij zo'n buurtvenement en ik kan u vertellen dat we niet zo heel veel tijd hebben om rustig door te wandelen, want we krijgen daar best het één en ander te horen. Voorzitter, het tweede blokje. Er zijn wat opmerkingen gemaakt over het AZC. Eerst even het frame dat er twee AZC's zijn. Nou, dat onderschrijft het college niet. Wij hebben nu een crisishulpopvanglocatie van 50 personen

en het is natuurlijk de bedoeling, op het moment dat het AZC gebouwd is en open gaat, dat mensen die nu in Sliedrecht in de crisishulpopvang zitten, naar het AZC gaan en dat die dan gesloten wordt. Dat heeft onder andere te maken, voorzitter, als ik even mijn zin af mag maken, met de kwaliteit van het onderkomen. Voor crisishulpopvang voldoet de huidige locatie prima, maar eigenlijk niet voor langdurig verblijf.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Dus, voorzitter, ik begrijp het dus heel goed dat als het AZC in 2025 geopend wordt, dat dan de crisishulpopvang binnen 3 maanden dicht gaat?

De **voorzitter** De wethouder.

Wethouder **Spek** Ja, voorzitter, hoe de logistiek dan zal gaan, daar zal ik u te zijner tijd over informeren, maar dat is wel het idee. Hoe dat precies logistiek uitwerkt, dat weet ik op dit moment nog niet, maar het is de bedoeling dat de bewoners die dan in de crisishulpopvang zitten, naar de locatie aan de Kweldamweg/Zwijnskade gaan. Er werd ook een vraag gesteld: gaat het college nu door, ondanks dat er een nieuwe regering is met het hoofdlijnenakkoord en een regeringsverklaring? Ja, het college gaat gewoon door. Niet alleen in het kader van de spreidingswet, maar omdat wij ook al voordat de spreidingswet kwam, de nood van die mensen en van in Nederland verblijvende mensen voor onze rekening nemen. Dan waren er nog wat vragen over duurzaamheid. Dat ging over het warmtenet en de prangende vraag daarbij: waarom gaat Sliedrecht nu gewoon door en stoppen andere gemeenten ermee? Nou, daar wil ik echt een goede correctie op geven, want het is niet zo dat gemeenten ermee stoppen, maar aanbieders. Dat zijn vaak commerciële aanbieders die zeggen: met het perspectief wat er is, dat er een scheiding moet komen tussen de infrastructuur en de warmtelevering, dat men dat ingewikkeld vindt en dat commerciële aanbieders daar op een andere manier op rekenen. Eigenlijk is het model zoals wij dat Doen met HVC, dat is een voorbeeld geweest van hoe de overheid het zou willen en daarom is het zo dat wij niet rücksichtslos doorgaan, maar gewoon op basis van business case en zo doorgaan. Is er sprake van drang en dwang? Nee, iedereen heeft natuurlijk altijd een vrije keus. Nu is het wel zo dat bij complexen die behoren tot het areaal van Tablis Wonen, er nog altijd sprake is op dit moment dat eerst 70 procent van zo'n complex in moet stemmen. Nou, stel voor dat het 71% is, dan zal 29% vinden dat zij het opgedrongen krijgen, maar dat zijn nu eenmaal de spelregels waar we in zitten. Maar er moet 70% gehaald worden, wil Tablis overgaan tot het aansluiten van een complex op het warmtenet. Er was in het kader van duurzaamheid nog iets over laadpalen en met name het punt dat laadpalen de netcongestie bevorderen. Nou ja, de laadpalen zijn op dit moment denk ik het minst grote probleem wat betreft netcongestie. Het probleem van de netcongestie is vaak dat de opwekking van duurzame stroom op een hele andere plaats plaatsvindt dan waar de stroom verbruikt wordt. Om maar even het voorbeeld te noemen dat al eerder hier genoemd is: op Goeree-Overflakkee staan veel windmolens, maar daar zijn weinig afnemers en dat betekent dat de stroom die daar opgewekt wordt, via het landelijk netwerk moet komen en dat zorgt eigenlijk voor veel meer congestie. In Sliedrecht hebben we daartoe ook met de Green Deal afspraken gemaakt van, hoe kunnen wij dat met elkaar oplossen door het opwekken van duurzame stroom en het gebruik daarvan zo dicht mogelijk bij elkaar te organiseren. Het was ook nog een vraag hoe dat in de regio gaat. In Hendrik-Ido-Ambacht lopen ze daar echt op voor, dat zij daar al energiecoöperaties hebben op industriegebieden waar de één zijn dak vol legt met zonnepanelen en de buurman daar stroom van af kan nemen. Dat soort voorbeelden, er zitten nog allerlei haken en ogen aan, maar dat soort voorbeelden zouden wij ook graag in Sliedrecht hebben.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Brandwijk heeft daar een vraag over. Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Ja, toch even of we hetzelfde idee van urgentie hebben als het gaat om netcongestie. Want juist door bijvoorbeeld overbelasting van ons stroomnetwerk en het uitvallen daarvan hebben we twee keer hier een vervuiler aan de overkant gehad die stil begon te liggen. Nu weet ik dat Sliedrecht op dit moment volgens mij niet tot de

prioriteitsgebieden behoort van de Rijksoverheid en er al wel heel wat gebieden zijn waar aan netcongestie gewerkt wordt. Wordt er wel voldoende contact gezocht, ook met de Rijksoverheid en de netaanbieder om te zorgen dat we op tijd hier ook het net verzwaren?

De **voorzitter** Dank u wel. De wethouder.

Wethouder **Spek** Ja, voorzitter, daar is intensief contact over. De wethouder Duurzaamheid van de gemeente Sliedrecht heeft daar ook contact over met Stedin en wij proberen ook gelijk mee te doen. De verzwarende heeft een forse consequentie in Sliedrecht. Er moeten iets van 84 transformatiehuisjes toegevoegd worden, wil het straks echt allemaal goed kunnen doen en één van de zaken die we daar heel nadrukkelijk aan de orde stellen, is dat wij nu al ons programma voor infrastructurele werken met hen delen, zodat zij mee kunnen gaan in ons - dat lukt niet altijd omdat alle gemeentes dat willen, maar er zijn korte lijntjes. Voor uw informatie, we hebben voor Sliedrecht aardgasvrij een bestuurlijk overleg waarin HVC, Tablis Wonen, Stedin, Oase en de gemeente Sliedrecht één keer in de twee maanden alle projecten met elkaar uitwisselen.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Verheul heeft een vraag. Meneer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, bij het kopje duurzaamheid heb ik niet heel veel, maar toen ons voormalig raadslid Glawish Safai Pour plotseling ziek werd moest ik het overnemen en dat ging over de regionale - over de RAS, laat ik het even zo afkorten, die we in 2020/2021 hebben afgenomen en daar is eigenlijk aangenomen dat de partners ermee aan de gang gaan, en dat eigenlijk het uitvoeringsplan ter goedkeuring aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Nu zijn we bijna 3 jaar verder en ik vroeg me af, kan de wethouder iets in het kort vertellen over de voortgang van het uitvoeringsplan van de RAS?

De **voorzitter** Dat is een nieuwe vraag. U zegt het al, u heeft het niet opgebracht in uw eerste termijn, hè. Kan de wethouder dat kort doen?

Wethouder **Spek** Nee, voorzitter, daar zal ik echt of in tweede termijn of schriftelijk op terug moeten komen.

De **voorzitter** Technisch.

Wethouder **Spek** Dus als die vraag technisch gesteld kan worden, dan maak ik de minste kans om even een antwoord te geven dat valt onder de kwalificatie 'wel de klok horen luiden, maar niet precies weten waar de klepel hangt'.

De **voorzitter** Dank u wel. We geven de heer Verheul als suggestie mee om deze technisch te stellen. Dank u wel. Wethouder.

Wethouder **Spek** Voorzitter, dan de meeste vragen en dat is het laatste kopje wat mij betreft, gaan over het programma Ruimtelijke Vernieuwing. Daar moet ik wel even een aantal dingen uit elkaar halen, omdat ik merkte dat ook in de diverse woordvoeringen termen en terminologieën door elkaar lopen. Ik zal proberen om het in een paar zinnen te structureren. In de eerste plaats bestaat het programma Ruimtelijke Vernieuwing uit drie grote projecten. Dat is Sliedrecht Noord, de Noord-Zuidverbinding en de binnenstedelijke herstructurering. Bij Sliedrecht Noord hoort het fenomeen wat hier ook een paar keer aan de orde geweest is vandaag, dat daar een masterplan voor geschreven wordt en aan de hand van dat masterplan wordt er een businesscase gemaakt door de projectontwikkelaars. Dat wordt aan u voorgelegd en dat hebben wij altijd in het programma Ruimtelijke Vernieuwing als het go/no go moment genoemd. Dus dat is het moment dat u als raad moet besluiten over het masterplan Sliedrecht Noord; dus dat is het enige waarvoor wij als college het go/no go moment hebben genoemd.

De **voorzitter** De heer Pauw heeft daar al een vraag bij. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Ja, ik ga zo de notulen wel doorlezen, maar het college heeft dus, hoor ik ze nu zeggen, op geen enkel moment ter verdediging van het voorbereidingskrediet van 3,8 miljoen 1 juli als go/no go moment aangeduid?

De **voorzitter** De wethouder.

Wethouder **Spek** Ja, voorzitter, dat is natuurlijk het risico als je geïnterrumped wordt, dat je dan niet je hele verhaal hebt verteld. Dus ik maak even mijn verhaal af en daarbij help ik ook...

De **voorzitter** Ik stel voor dat de heer Spek eerst even zijn verhaal afmaakt, dan kunt u daarna terugkomen op de vraag.

Wethouder **Spek** Ja, over de Noord-Zuidverbinding. Daar hebben wij een besluit genomen over het voorkeursracé, over een dekking voor het voorbereidingskrediet en over de binnenstedelijke herstructurering; daar is ook al een besluit genomen over de samenwerkingsovereenkomst en werken we aan een realisatieovereenkomst. Wat nu het geval is, voorzitter, is dat wij de bijdrage van de projectontwikkelaars aan de Noord-Zuidverbinding hadden gekoppeld aan het feit dat de oorspronkelijke planning van het masterplan op 1 juli 2024 zou zijn. Dus dat wij die voorwaarde er aan gekoppeld hadden. Het masterplan van Sliedrecht Noord zou op 1 juli klaar zijn en op basis daarvan zou er ook een businesscase liggen. Op basis daarvan zouden de projectontwikkelaars ook hun bijdrage bepalen aan de Noord-Zuidverbinding. Nu is dat masterplan nog niet klaar en daar zijn allerlei moverende redenen voor; die kan ik eventueel toelichten, maar dat doe ik even niet in verband met de tijd. Omdat dat masterplan niet klaar is en ook de businesscase niet klaar is, hebben de projectontwikkelaars gezegd: wij kunnen nog niet de toezegging doen van het bedrag wat in het besluit van 23 april staat en daardoor vervallen beslispunt 2 en 3 van het raadsbesluit van 23 april. De beslispunten 1 en 4 daarentegen, dat is gewoon op dit moment nog een besluit van de raad, dus dat is wat mij betreft het punt. Dus ik hoop dat de structuur nu duidelijk is. Nog één aspect daarbij is, Sliedrecht Buiten hoort niet tot het domein van het programma Ruimtelijke Vernieuwing. Dat is een zelfstandige eenheid met een bestemmingsplan voor Stationspark 3, de voetbalvelden op Noord en het toeristisch overstappunt. Voorzitter, en dan heb ik gehoord en ik ben er ook min of meer door overvallen op een bepaalde manier, dat er nu toch aangedrongen wordt om vertraging zoveel mogelijk te voorkomen. Natuurlijk is het zo dat wij als college ook niet op vertraging zitten te wachten. Met de huidige kaders is het nu eenmaal zo dat beslispunt 2 en 3 van het besluit van 23 april over de Noord-Zuidverbinding, daar is geen grond voor; dat kader heb ik niet meer. Dus dat gaat vertraging oproepen. Op dit moment is het zo dat wij heel veel onderzoeken moeten doen die te maken hebben met de voorbereiding van de Noord-Zuidverbinding, maar ook met de verplaatsing van de korfbal. We zorgen dat ook de sociale moestuin en de wandelvereniging hun eigen plekje krijgen en dat stagneert nu. Dus ik begrijp de oproep van een substantieel deel van de raad heel goed. En daar worstel ik natuurlijk mee, van, nou, het kader is weggevallen, het financiële kader. De oproep is om dat te doen. Dat betekent voor mij dat ik niet anders kan toezeggen dan dat ik deze zomer u schriftelijk zal informeren over wat er op korte termijn moet, wat er mogelijk is en hoe wij daar mee omgaan. Dat is echt datgene wat we op dit moment kunnen doen. Ik kan op dit moment niet zeggen van: we kunnen ongestoord doorgaan. We kunnen wel natuurlijk kijken: wat is er echt beslist noodzakelijk? Om u een indruk te geven: van de vele onderzoeken die moeten plaatsvinden, zouden er eigenlijk nu vier of vijf moeten starten. Eén is seizoensgebonden; dat heeft te maken met de flora en fauna, met vleermuizen die voor de winterslaap geteld moeten zijn. Dat is één. Twee is dat er onderzoeken moeten plaatsvinden waar vervolgonderzoeken op voortbouwen en daarbij geldt dat de bureaus die daar voor geaccrediteerd zijn, ook niet voor het oprapen liggen. Dus waar je ook als je op het moment dat je nu niet de opdracht verstrekt, gerust pas ergens in '25 weer aan de beurt kan zijn. Dus daar zit een grote spanning op. De rest van de zaken vind ik ook, wat ook nog niet helemaal bij ons in de voorbereiding zit, zal echt moeten wachten tot er een nieuw raadsvoorstel aan de raad wordt voorgelegd. Maar over die paar onderzoeken, daar zou ik dan inderdaad, gehoord hebbende een substantieel deel van de raad, willen kijken van, nou, wat is er echt noodzakelijk en wat is er dan

ook mogelijk? Want we willen natuurlijk niets doen wat niet mag. Daarbij moeten we ook natuurlijk de keuze maken: hoe gaan wij daar dan mee om?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Pauw had een vraag. Die is misschien nu beantwoord, maar hij heeft misschien nog een andere vraag. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Het worden er steeds meer, voorzitter. We hadden een gezellig diner waar het ging over hoe het is om meer dan 20 jaar raadslid te zijn en dan opteer je meestal voor 'ik heb alles al meegemaakt', maar elke keer word je toch weer verrast. Even terug naar het besluit van 23 april. Waardoor denkt het college, als je instemt met een voorkeursvariant met bijbehorende oplossingen voor de voorzieningen, terwijl je niet weet, want namelijk: 2 en 3 inderdaad zijn vervallen, over welke variant het gaat? Want als er zo meteen minder geld beschikbaar is, redden we dat gewoon niet. Het zou best kunnen zijn dat dan de uitkomst is dat het hele tracé veranderd moet worden. Dus de vraag is even: waarom 1 en 4? Vier is natuurlijk helemaal raar. 4,5 miljoen voor het slopen van het pand waar we nu in zitten. Dat hoeft helemaal niet als die Noord-Zuidverbinding er niet komt en als er geen Sliedrecht Noord komt, is er ook geen Noord- Zuidverbinding. Dus ik zoek even naar het feit hoe het college dat doet. En de tweede vraag, voorzitter, natuurlijk – nou, ik zou bijna het antwoord zelf al willen geven gezien de discussie van de jaarrekening, maar - hoe denkt het college dit te gaan bekostigen zonder raadsbesluit?

De **voorzitter** Dank u wel. De wethouder.

Wethouder **Spek** Voorzitter, het verschil hoe u het zegt en hoe ik het verwoordde zit hem natuurlijk in het feit van hoe je inschat dat de zaken doorgaan. Aan Sliedrecht Noord wordt gewoon volop doorgewerkt; er komt gewoon een masterplan en dat wordt aan u voorgelegd. Daar twijfel ik op dit moment geen moment aan. Het raadsbesluit van 23 april over het voorbereidingskrediet in beslispoint 1 is in mijn optiek gewoon dat je een variant hebt gekozen: deze Noord-Zuidverbinding wil je hebben en daar zouden we op gaan voorbereiden. Dus de raad heeft geen andere uitspraak op dit moment gedaan over het tracé wat we willen en dat voorbereid moet worden. Daarbij zit volgens mij ook ingebakken, maar dat weet ik even niet, dat in beslispoint 1 volgens mij ook een vervolg zit in alle consequenties voor de bijkomende voorzieningen. Dat is vraag één. Vraag twee is dan, hoe ga je dat doen? Dat is nou juist waar ik op dit moment van zeg dat wij, na vandaag gehoord hebbende een substantieel deel van de raad die zegt van, nou, hoe kan je vertraging voorkomen, dat wij willen kijken, echt even heel goed kijken: wat is er dan echt beslist noodzakelijk? Wat zal dan de grootste vertraging oproepen als we dat nu niet doen? Ik heb al gezegd, van de vele onderzoeken hebben we er daar nu vier à vijf in beeld en dan moeten wij kijken van, nou, is daar binnen de mogelijkheden die er zijn, bijvoorbeeld de financiële verordening of andere mogelijkheden, is daar wellicht wel iets aan te doen. Als dat niet zo is: het antwoord kan ook nee zijn. Daarom ben ik ook wat terughoudend en u hoort mij ook mijn woorden zoeken. We willen er serieus naar kijken en wij willen u daar ook in het geval van transparantie daar over informeren en mocht het zo zijn, dan bent u volop in de gelegenheid om daar ook uw politieke oordeel over te vellen.

De **voorzitter** De heer Pauw had - de heer Verheul had een vervolgvraag op dezelfde interruptie. Ja, de heer Verheul.

De heer **Verheul** Voorzitter, zoals de heer Pauw zei: we schalen op. Nee, voorzitter, even: de wethouder gebruikt net het woord transparantie. Als we het dan toch over transparantie hebben, kan de wethouder vast ook wel antwoord geven op de volgende vraag. Hij begon dit onderwerp met: ik ben verrast door. Voorzitter, is de wethouder daadwerkelijk verrast, of is het gewoon voor de vergadering al afgetimmerd door een aantal partijen en moet het lijken alsof hij nu zijn best doet, maar dat het eigenlijk gewoon al lang helder is welke onderzoeken en welke bedragen er zijn?

De **voorzitter** Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Voorzitter, natuurlijk is er ook na vorige week gesproken over de situatie waar we in zitten. Het feit dat het hier zo door in ieder geval minimaal drie partijen wordt neergezet, is wat mij betreft ook echt wel zoeken, omdat wij vorige week en dat is volgens mij nog geen week geleden, ik heel nadrukkelijk heb gezegd van: nou, er is op dit moment geen dekking, punt en daar wil ik niet achter terug roeien. Dus er is ook nu geen toezegging van nou, jippie jee, we kunnen gewoon doorgaan. De toezegging is dat wij even serieus nog eens een keer de stofkam er doorhalen: wat is beslist noodzakelijk? Is er iets mogelijk en zo ja, dan moeten we kijken of we dat ook doen, want wij zien natuurlijk ook wel uw reactie.

De **voorzitter** De heer Verheul nog.

De heer **Verheul** Ja, voorzitter, dan nog een tweede vraag en dan hou ik denk ik maar eventjes op, voor mijn eigen bloeddruk. De wethouder haalde de financiële verordening al aan. Neemt daarmee de wethouder een voorschot op de bestedingsruimte van € 50.000,- die hij heeft om dat later te kunnen verantwoorden aan de raad?

De **voorzitter** Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Voorzitter, ik neem nergens een voorschot op. Ik zeg alleen dat wij kijken wat er kan en dat wij dat gewoon in radicale transparantie, zeg maar, aan u meedelen. Daarbij kijk ik ook even naar meneer Van Urk; die heeft in diezelfde vergadering van 23 april geregeld dat wij per kwartaal moeten rapporteren, maar volgens mij is het zo langzamerhand een kwartaal na het besluit van 23 april, dus wij zullen deze zomer aan u rapporteren of het kan. Als het niet kan, dan zal dat duidelijk geconcludeerd worden. Als het wel kan, zullen wij dat ook heel nadrukkelijk gewoon met u delen en dan kunt u alsnog daar uw politieke oordeel over vellen.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk en dan de heer Van Wijngaarden. De heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Voor een wethouder die niet te veel wilde uitweiden was er al best wel wat herhaling. Daarnaast even één vraag. Even duidelijk: 1 juli 2024 was gewoon het go/no go moment van deze gemeente. U heeft ons toen een memo gestuurd waarin u zei: er is op dit moment geen overeenkomst bereikt. Maar wat ik me nu afvraag. Die overeenkomst, die is dus gelinkt aan dat masterplan; dat masterplan moet nog weer uitgewerkt worden in een businesscase. Is dat eind dit jaar, of begin volgend jaar?

De **voorzitter** Ja, dank u wel. Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Nou, voorzitter, ik ben blij dat u het zo reproduceert. Als u het aan mij zou vragen, zou ik inderdaad zeggen van, nou, het go/no go moment gaat echt over overeenstemming tussen de gemeente en de ontwikkelaars: dat er een businesscase is te maken rondom Sliedrecht Noord, die ruim 1800 woningen die daar gebouwd gaan worden en op basis daarvan wordt ook de bijdrage bepaald aan de Noord-Zuidverbinding. Dat zit in die businesscase en op basis daarvan, en dat wordt aan u voorgelegd, en dat is het go/no go moment van de raad waar wij op gepreludeerd hebben.

De **voorzitter** Een vervolgvraag van de heer Brandwijk. Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel en dan was eigenlijk mijn vraag, omdat ik me namelijk vaag durf te herinneren, maar dat durf ik niet meer met alle zekerheid te zeggen, is dat in de vorige vergadering hierover u namelijk zei dat, die overeenkomst, die komt er wel met de projectontwikkelaars, maar die businesscase, dat masterplan wordt pas begin volgend jaar. Daar ben ik nu een beetje aan het zoeken of dat nu dus begin volgend jaar is waar we dan pas een beslissing over gaan nemen, of toch nog wel eind dit jaar. Want anders hebben we dus echt wel serieus vertraging en heb ik grote vraagtekens bij de haalbaarheid van de gehele ruimtelijke ontwikkeling.

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Ja, dat begrijp ik; dat schat u ook goed in. Alleen ben ik op dit moment echt super terughoudend om gelijk met keiharde nieuwe data te komen en weer een dictatuur van de deadline te krijgen. De bedoeling is dat het masterplan eind dit jaar, begin volgend jaar hier ligt en bij die omschrijving hou ik het echt op dit moment. En alles wat eerder is - dat is ook niet erg. Voorzitter, als ik het even mezelf mag permitteren: het is niet erg dat er in verband met de kwaliteit en in verband met de kosten wellicht even nog wat verder gestudeerd wordt. Om één voorbeeld te geven: als wij door de grondconstructie die er is, ontdekken dat er op een bepaalde plek gunstiger gebouwd kan worden en dat wij daar nu wegen geprogrammeerd hebben, dan ben ik de laatste die zegt van: nee, maakt niet uit, we hebben een deadline. Dan heb ik liever dat nog even bekeken wordt: kunnen we op de plek waar het goede grond is, bouwen en waar het minder goede grond is, wegen leggen? Die flexibiliteit wil ik echt op dit moment niet door de dictatuur van de deadline om zeep helpen.

De **voorzitter** De heer Brandwijk nog tenslotte.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel. Dat is de laatste. Nou, we zijn als raad kaderstellend, wethouder, dus went u er maar aan dat we soms goede kaders meegeven waarbinnen u moet opereren. Dan had ik nog één vraag. U had het ook over een samenwerkingsovereenkomst en ik zou graag de voorzitter willen doen dat als er samenwerkingsovereenkomsten of businesscases getekend worden, om die wel echt zo snel mogelijk met de raad te delen zodat wij onze rol, die kaderstellende rol ook weer goed kunnen doen.

De **voorzitter** Dank u wel. De wethouder daar nog op?

Wethouder **Spek** Zeker, dat is vanzelfsprekend. Zo doen we dat meestal.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer van Wijngaarden namens de VVD-fractie.

De heer **Van Wijngaarden** Ja, voorzitter, dank u wel. Ik heb de portefeuillehouder een toezegging horen doen dat hij ons deze zomer wat schriftelijke informatie doet toekomen. Dat is mooi, maar dat roept bij mij alsnog enigszins de vraag op: zorgt dat dan niet voor een hoop vertraging? Laten we dan niets in de komende, bij wijze van spreken twee maanden liggen? Want als er informatie naar de gemeenteraad komt, dan kunnen we daar als gemeenteraad pas half september wat mee in de Agendacommissie. Misschien gewoon concreet: wat zou de portefeuillehouder een logisch moment of een logisch onderwerp vinden waarbij we de informatie die hij ons doet toekomen, bespreken?

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Voorzitter, u stelt nu mij bijna in de rol van de Agendacommissie en ook fracties. Op het moment dat wij u informatie doen toekomen, bent u aan zet om dat in de raad te agenderen en op welke wijze u dat dan doet - nee, ik ga niet verder dan wat ik nu gezegd heb: dat ik u het liefst natuurlijk zo snel mogelijk, maar ook daar weer die dictatuur van de deadline wil voorkomen. Wij gaan proberen om zo snel mogelijk antwoorden te formuleren op wat er vandaag gevraagd is en u die dan ook zo spoedig mogelijk doen toekomen.

De **voorzitter** Dank u wel.

Wethouder **Spek** Voorzitter, volgens mij rest mij...

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Pauw heeft toch nog een volgende vraag daarbij.

De heer **Pauw** Zelfs twee, voorzitter. Ik maak even van de gelegenheid gebruik, omdat we natuurlijk in de eerste termijn hebben gesuggereerd dat de 1800 woningen er wel eens tweeduizend zou kunnen worden voor een sluitende business case. Ik hoor het college nu nog steeds zeggen: 1800. Dat gaat dus niet veranderen? Dat is vraag één. En vraag twee is dan of het college, voorzitter, zich

de volgende tekst kan herinneren. Dan zeggen ze: voorzitter, dat bent u, we kunnen gewoon 1 juli of 2 juli u een mededeling geven of we een onderhandelingsakkoord hebben met de projectontwikkelaars. Weet het college nog wie dat gezegd heeft?

De **voorzitter** De wethouder.

Wethouder **Spek** Ja, voorzitter.

De **voorzitter** Dat was niet het antwoord op de vraag, maar...

Wethouder **Spek** Dat was wel het antwoord op de vraag.

De **voorzitter** Niet nader te benoemen.

Wethouder **Spek** Ja, voorzitter, dat heb ik gezegd. Dat heb ik gezegd en dat ging toen over, omdat wij in de verwachting waren dat het masterplan op 1 juli klaar was, dat wij ook voldoende zicht hadden op de bijdrage die de projectontwikkelaars in dat masterplan toegerekend hadden aan de bijdrage van de Noord-Zuidverbinding. Toen wij wisten dat dat masterplan niet klaar was, hebben wij natuurlijk toch onderhandeld en het onderhandelingsakkoord is geweest dat zij wel een bijdrage wilden leveren, maar die substantieel lager was dan die 1,9 miljoen. Op dit moment, want de rest wilden zij pas toezeggen op het moment dat het masterplan er is en de business case, en dat bedrag wat zij voor ogen hadden was substantieel lager dan de 1,9 miljoen zoals in het raadsvoorstel geformuleerd was, zodat ons niet anders restte dan u mede te delen en desgevraagd nog een keer in de raad te herhalen dat wij er niet uitgekomen zijn, geen onderhandelingsakkoord hebben bereikt en dat daardoor beslistpunt 2 en 3 van het raadsbesluit van 23 april is komen te vervallen.

De **voorzitter** Dank u wel. Ik herhaal nog even de toezegging die u hebt gedaan.

Wethouder **Spek** Dat is goed.

De **voorzitter** Het college komt nog deze zomer met de schriftelijke informatie naar de raad over wat op korte termijn moet, mogelijk is en hoe het college daarmee omgaat, in het licht ook van het raadsbesluit van 23 april 2024. Dat is genoteerd. Dat leidt tot nog een vervolgvraag van de heer Pauw.

De heer **Pauw** Nou, er waren er twee, voorzitter en ik heb antwoord gehad op één, dus of alsnog de andere beantwoord kan worden.

De **voorzitter** Nou, dan moet u misschien de wethouder ook nog even helpen.

De heer **Pauw** Nou, dat we niet zo meteen verrast gaan worden met een hoger aantal dan 1.805 woningen in Sliedrecht Noord.

De **voorzitter** Oh ja. De wethouder.

Wethouder **Spek** Ja, voorzitter, daar hebben we ook al volgens mij recent nog hier in de raad over gesproken: dat het natuurlijk helemaal niet erg is. Stel voor dat we meer woningen bouwen, dat is helemaal niet erg. U kan uw oordeel daarover vellen op het moment dat het masterplan daar ligt, maar ik ken geen enkele gemeente in Nederland die zegt van: pas op dat u niet te veel bouwt. Ik ken alleen maar gemeentes die oproepen om méér te gaan bouwen en de jaarlijkse productie op te hogen, dus ik ga me echt nog niet vastleggen. Volgens mij was dat interruptiedebatje ook met de raad of er nu 1.805 of 1.835 gebouwd worden. Daar zeg ik toch echt van: het gaat natuurlijk om de balans tussen de kwaliteit en de hoeveelheid en de uitkomst daarvan krijgt u voorgelegd. We gaan geen één huis bouwen, geen één van welk aantal het ook is, voordat u eerst hier in de raad dat afgezegd hebt.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog. U heeft nog 3,5 minuut.

Wethouder **Spek** Voorzitter, heb ik nog 3,5 minuut? Dat valt me mee, voorzitter. Dan kan ik op mijn gemak het amendement appreciëren. Want het amendement van PRO Sliedrecht vat het college echt op als een compliment. Van alle participatiebijeenkomsten waar ook best wel kritiek op te geven was, was dit er eindelijk eentje waar dat niet zo was en het is wat dat betreft ook bijna een voorbeeld van zoals het altijd zou moeten. Echter, wat ons betreft is dat amendement overbodig omdat zoals u gezien hebt, de huidige Participatieleidraad en de manier waarop wij voorstellen bij de Agendacommissie neerleggen over de vormgeving van beeldvormende vergaderingen, al genoeg ruimte biedt om dit soort bijeenkomsten op deze manier te organiseren. Wij willen heel graag dit niet als één 'one fits all' oplossing, dat we het altijd op deze manier moeten doen, maar doorgaan op de manier zoals we het laatste jaar verschillende soorten beeldvormende vergaderingen hebben voorgesteld aan de Agendacommissie onder het motto: vorm volgt inhoud. Dus dat we steeds kijken naar: wat moeten we bespreken, hoeveel participanten zijn daarbij en hoe kunnen we daar op dat moment het best iedereen tot zijn recht laten komen? Wij zullen natuurlijk dit compliment over dat dit op 19 maart 2024 echt heel goed bevallen is, niet licht vergeten, dat we die vorm kunnen herhalen. Voorzitter, daar wilde ik het bij laten.

De **voorzitter** Voordat u naar uw plaats terug gaat, de heer Pauw heeft nog een vraag over het laatste, denk ik; het amendement waar u een oordeel over hebt gegeven. Gaat uw gang.

De heer **Pauw** Ja, het kan aan ons liggen, maar goed. We hebben wel vaker bijeenkomsten waar dingen verkeerd of wisselend opgevat worden, opgepakt worden. Dus misschien werkt deze Agendacommissie, maar ik had het idee dat dit verhaal een idee was van de Agendacommissie, maar dat kan aan mij liggen. Maar inmiddels is hij wel al een klein beetje aangepast, maar daar komen we zo meteen in tweede termijn even op terug. Want inderdaad: het stond wat te stellig en de stelligheid hebben we er nu even uitgehaald. Dat komt later nog even terug.

Wethouder **Spek** Voorzitter, succes heeft vaak vele vaders, dus ik ga niet de strijd aan over wiens idee het is. Het is wat mij betreft gewoon een mooie avond geweest en die vorm zullen we als het kan, meer gebruiken.

De **voorzitter** Dat kan ik alleen maar onderstrepen als uw voorzitter, dat het een mooie avond is geweest. Ik zie dat de heer Van der Plas nog een vraag heeft, voordat u weer wegloopt. De heer Van der Plas, gaat uw gang.

De heer **Van der Plas** Ja, voorzitter. Ik heb in mijn woordvoering nog twee dingen aan de orde gesteld die volgens mij behoren tot de portefeuille van wethouder Spek. De eerste had te maken met wat wij ons mogen voorstellen bij de grote verbouwing en de manier waarop Sliedrecht daarop wordt voorbereid en ik had nog een vraag over de mogelijke financiële impact van de boring onder de Merwede door, door HVC.

De **voorzitter** Dank u wel voor de herinnering richting de wethouder. Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Voorzitter, allereerst excuus dat dat in mijn aantekeningen even niet op mijn kaartjes terecht is gekomen. Wat betreft de eerste, de grote verbouwing, dat is de term die wij gebruiken. Dat wij een programma aan het maken zijn wat binnen de binnenstedelijke structuur de 'schuifoperatie' heet. Dus dat we eerst ergens gaan bouwen, vervolgens sloop/nieuwbouw en ga zo maar door. Tegelijkertijd wordt er ook in Sliedrecht op enig moment gebouwd aan de Noord-Zuidverbinding natuurlijk en eer dat de Noord-Zuidverbinding helemaal klaar is, zullen er wellicht ook al werkzaamheden in Noord zijn. Nou, dat hele pakketje noemen wij gekscherend of in de volksmond de grote verbouwing. Hoe wordt Sliedrecht daar op voorbereid? Wij proberen natuurlijk met de regelmaat van de klok mensen te informeren. Wij hebben ook nog wel advies van de MAG liggen om dit nog eens even heel goed ook visueel in beeld te brengen, dus daar zijn we ook nog mee bezig.

Daarnaast wordt er ook letterlijk even gekeken van, nou, wat moeten we nu doen, willen we in die periode dat al die activiteiten er zijn, er geen last van hebben? Om een voorbeeld te geven, stel voor dat wij nu al weten dat over 4 jaar of 5 jaar de Stationsweg in groot onderhoud moet. Dan zou dat echt heel vervelend zijn op het moment dat daar ook allerlei materialen aangevoerd moeten worden of materialen afgevoerd moeten worden. Dus zo kijken wij ook bij de infrastructurele projecten of wij nu al goed kunnen inschatten, of naar voor kunnen halen of naar achter kunnen schuiven, zodat in die periode dat er veel bouwactiviteiten zijn aan de, zeg maar even de hoofdwegenstructuur, dat we dan op dat moment niet op het punt komen dat er wegen in onderhoud gaan. Dat is wat betreft even een omschrijving van de grote verbouwing en hoe Sliedrecht daar op voorbereid wordt. Wat betreft de kosten van de boring, die komen voor rekening van HVC. Ze hebben daar een grote subsidie voor ontvangen om die boring uit te voeren en op dit moment is er dus in directe zin geen effect voor de gemeente Sliedrecht. Ook niet als aandeelhouder, omdat deze niet in de exploitatie van het hele HVC concern zit, maar omdat dit een projectfinanciering betreft. Op het moment dat die projectfinanciering natuurlijk echt helemaal niet dekkend is, dan zal het misschien wel effect hebben, maar op dit moment wordt er ook geen dividend en zo uitgekeerd, dus wat dat betreft is er op dit moment weinig risico voor de gemeente Sliedrecht.

De **voorzitter** Dank u wel. Ik zie dat er ook nog een vraag is van het lid Prins en van de heer Jongeneel. Eerst de heer Prins.

De heer **Prins** Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde de wethouder zeggen dat hij inderdaad al bezig is achter de schermen met een soort planning, van: wat moet er gebeuren op het gebied van onderhoud in combinatie met de grote verbouwing en wanneer welke maatregelen moeten plaatsvinden. Mijn vraag hierover is, betekent dat ook dat sommige onderhoudsmaatregelen in de toekomst eerder uitgevoerd moeten worden, dus dat bepaalde onderhoudswerkzaamheden aan wegen naar voren gehaald worden? En wat betekent dat dan voor de begroting van de gemeente Sliedrecht? Want dan heb je dus eerder kosten die je eigenlijk anders later zou moeten doen.

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Voorzitter, dat zou heel goed kunnen. Dat zou dan ten koste gaan van andere werkzaamheden, want we hebben niet meer capaciteit en tot op heden is dat kostenneutraal. Op het moment dat dat groot effect heeft op de begroting, dan zult u daar ongetwijfeld gewoon bij de aanbidding van de begroting ook separaat op geattendeerd worden, ook in het raadsvoorstel.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Jongeneel nog een vraag.

De heer **Jongeneel** Bedankt, voorzitter. Ik word bij tijd en wijle wel aangeklampt door mede Sliedrechtse hoe zij de MAG kunnen bereiken. Dus de vraag aan de wethouder, voorzitter: kan de gemeente een keer extra promoten hoe men de MAG kan benaderen?

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Voorzitter, daar kom ik in tweede termijn even op terug.

De **voorzitter** Dan dank ik de heer Spek voor zijn bijdrage en nodig ik wethouder Bijderwieden uit om zijn inbreng te leveren en antwoord te geven op de gestelde vragen.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, dank u wel. Ik heb een paar vragen gekregen die ik wil beantwoorden en ik zal ze even op basis van thema of volgorde proberen te beantwoorden. Allereerst over het Bonkelaarhuis, om het onder de aandacht te brengen bij de sportverenigingen. Goed idee en ik ga daar graag even mee aan de slag van hoe we dat kunnen doen. Ik heb deze week bijvoorbeeld ook nog wel even een gesprek met wat mensen van het Sportakkoord. Ik vind dat daar in principe een logische verbinding ligt. Ik weet ook wel dat er al een keer is gesproken vanuit het Sportakkoord daarover, maar het lijkt me in ieder geval goed dat sportverenigingen weten op welke manier zij hun

leden attent kunnen maken op het gebruik van het Bonkelaarhuis, dus die suggestie, die neem ik graag ter harte, voorzitter. Er was wat gezegd over de PFAS-problematiek; laat ik zo zeggen dat het college heel blij is dat er een pilot gestart wordt om te kijken hoe we met deze problematiek omgaan. Wat dat betreft zijn wij in volle verwachting van hoe dat gaat lopen.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Pauw heeft daar nog een vraag over.

De heer **Pauw** Ja, de vraag is de volgende, voorzitter. Het college is positief gestemd. Ja, we zijn een stukje vooruitgegaan. Maar hoe vreemd is het nu en daar graag even een antwoord van het college op, dat je in de omgeving Baanhoek West een moestuin gaat onderzoeken met allerlei dingen en 50 meter verderop gewoon huizen bouwt op basis van een berekening van het RIVM over de vervuiling?

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, ik zit even te kijken. Volgens mij gaat het hier over een pilot met betrekking tot zorgen dat de moestuin weer gebruikt kan worden, dat je uit die moestuin kan eten en dat is waar PFAS-problematiek over gaat, in dit geval de PFOA-problematiek. Als het gaat over nieuwbouwwoningen, als dat valt binnen de wettelijke normen die daar zijn om te gebruiken en dat gaat dan ook over eten uit de tuin, want daar gaat het over, als dat binnen de normen valt, dan is er volgens mij geen probleem. Dus volgens mij zijn dat twee afzonderlijke dingen die prima naast elkaar kunnen bestaan.

De **voorzitter** Een vervolgvraag van de heer Pauw.

De heer **Pauw** Nou, dat zijn het natuurlijk niet, voorzitter, want die huizen staan een stukje verderop en daar mag je niet eten uit de tuin en die gaan we vol trots opnieuw neerzetten in buurtschap 2AB volgens mij, nogmaals op basis van berekeningen van het RIVM waar het omgevingsplan is verleend. Het blijft gewoon raar dat je aan de ene kant denkt van: goh, we doen het op basis van een berekening en aan de andere kant gelukkig wel heel serieus gaat kijken hoe je überhaupt weer in die wijk zo meteen uit je eigen tuin kan eten; dat is heel positief. Alleen, het is zo tegenstrijdig, want die twee dingen, die gebeuren op een afstand van 100 meter van elkaar.

De **voorzitter** De wethouder.

Wethouder **Bijderwieden** Ja, volgens mij zijn we het daarover eens, dat sommige dingen moeilijk te begrijpen zijn. Ik ben daarom ook blij dat die pilot van start gaat om te kijken hoe moestuinen in het hele gebied, niet alleen in Sliedrecht, maar nog breder ook, hoe dat allemaal gesaneerd kan worden, zodat er wel uit de tuin gegeten kan worden. Die pilot is bedoeld voor: wat betekent dat, waar komen we tegenaan - of niet eens wij, maar in dit geval dan de fabriek zelf om te zorgen dat het gesaneerd kan worden. Volgens mij moeten we daar heel veel dingen uit te horen krijgen hoe dat verder gaat verlopen, dus volgens mij is dat prima.

De **voorzitter** Gaat u verder met uw betoog.

Wethouder **Bijderwieden** Dank u wel, voorzitter. Over het Ondernemersfonds, voorzitter; de jaarstukken werden gevraagd. Ik weet, anderhalf tot twee weken geleden, voorzitter, heb ik de financiële verslaglegging gekregen, dus netjes voor 1 juli terwijl ze die maand uitstel hadden gevraagd. Ik weet niet wanneer het op het Ondernemersfonds zelf wordt gepubliceerd. Ik weet wel dat ze heel veel onderzoeken hebben gedaan en dat hebben ze ook wel teruggekoppeld met betrekking tot, laat ik maar zeggen, de leefbaarheid van de verschillende bedrijventerreinen. Ik heb ook gehoord dat het platform, wat een belangrijk onderdeel is van het voordragen van bestedingen, dat het op stoom is. Ik heb de opmerking gehoord met betrekking tot de maatschappelijke organisaties en die zijn ook betrokken bij het platform, voor zover ik weet. Ik ga er ook vanuit dat zij hun eigen inbreng daarin zullen doen om te zorgen dat daar ook initiatieven uit komen.

De **voorzitter** Voordat u verdergaat, mevrouw Visser wil een vraag stellen. Mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Ja, voorzitter. Ik hoor wat de wethouder zegt. Wij hebben gevraagd om een financieel jaarverslag van de ondernemersvereniging en exact 10 werkdagen later, de uiterste datum, kregen we bericht: we hebben het niet. Dan denk ik: ja, dat wist je 9 dagen daarvoor ook. Een briefje erbij met het uitstelverhaal van de ondernemersvereniging. Maar waar mijn fractie nou mee worstelt, is: het Ondernemersfonds wordt gevoed via inning van belastingen. Dat loopt, denk ik, via de jaarrekening van de gemeente Sliedrecht. Dan is het toch raar dat wij dadelijk een jaarrekening in gaan leveren met een concept accountantsverklaring aan de Provincie, zonder dat we echt weten wat er met de belastingcentjes, weliswaar gestort in het Ondernemersfonds, gebeurd is?

De **voorzitter** Uw vraag is helder, denk ik.

Mevrouw **Visser** Daarbij, voorzitter, dan kan de wethouder dat in één keer beantwoorden...

De **voorzitter** Wilt u het kort afronden?

Mevrouw **Visser** ... is dat in de jaarrekening alles op het programma economie gekoppeld is aan het Ondernemersfonds, terwijl er geen jaarverslag lag van het Ondernemersfonds.

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, even voor de duidelijkheid. Er wordt een extra belasting geheven op de niet-woningen in Sliedrecht. Dat gedeelte wordt op basis van een subsidieverordening direct gestort in het Ondernemersfonds. Op basis van de jaarafrekening en op basis van de afspraken die we maken zoals dat beschreven is in het convenant wordt daar een, hoe noemen we dat, een duidelijke - het wordt voor mij dan even te financieel, sorry voorzitter - maar dan komt er een duidelijkheid over hoe die subsidie is geweest en wat dat betekend heeft voor het Ondernemersfonds. Dat betekent soms op basis van de vooraf gestelde, dan wordt het echt technisch voorzitter, de vooraf gestelde verwachting met betrekking tot de OZB die opgehaald wordt, wordt een bepaald gedeelte gegeven. Dat is de afspraak die we hebben gemaakt in het convenant. Na die tijd wordt er exact berekend hoeveel dat is. Dus dat kan iets verschillen en daarmee wordt dan uiteindelijk die verstrekking gecorrigeerd. En dat proces, voorzitter, het Ondernemersfonds is een stichting, die heeft een verantwoording af te leggen aan de gemeente met betrekking tot de subsidie die zij dan hebben gekregen en dat jaarverslag hebben we net binnengekregen. Volgens mij, voorzitter, is daarmee gewoon volstrekt volgens het convenant gehandeld.

De **voorzitter** Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

Wethouder **Bijderwieden** Met betrekking tot BAES, voorzitter. Er staat iets in over het risico. Wat als BAES eerder opgezet is, wat doet het met het risico, waarom is het niet financieel verder onderbouwd? Dat was volgens mij de strekking van de vraag. Voorzitter, met het opstellen van de Kadernota was nog niet helemaal duidelijk hoe precies de besluitvorming met betrekking tot BAES zou verlopen, dus daar hebben wij in dat geval ook duidelijk een risico benoemd. Op het moment dat wij gaan zoals het verwacht wordt, komen wij in het najaar terug met een voorstel voor het startkapitaal van BAES. Dat kan zijn dat het misschien net in het jaar daarop valt in verband met de werving van de directeur, de bestuurder van BAES zelf en daarmee, voorzitter, hebben wij dat gewoon genoemd als een risico. Ja, als het eerder is, als BAES eerder operationeel is, is er geen risico. Op het moment dat we doorlopen, dan hebben we dat risico zo benoemd.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Brandwijk heeft een vraag.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel en misschien wordt die wel technisch, maar naar mijn idee hebben we toch al een kleine twee ton aan startkapitaal meegegeven aan BAES bv? Ik ben een beetje verbaasd dat hier nu weer startkapitaal genoemd wordt.

De **voorzitter** Wethouder Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, volgens mij heb ik dat altijd duidelijk gezegd. Die € 176.000,- uit mijn hoofd, die zijn bedoeld voor het oprichten van de BV met alle zaken die daarvoor nodig zijn en in de uitvoerende exploitatie zou ik apart terugkomen met een startkapitaal omdat, en dat is volgens mij ook duidelijk, op het moment dat het gaat over een voorziening gaan dingen geld kosten en willen we graag een voorspellende waarde hebben wat het betekent en hoe dit in de exploitatie straks in de jaarrekening komt.

De **voorzitter** Dank u wel.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, met betrekking tot de stand van zaken. We zijn nu op dit moment, nou misschien vandaag zelfs wel, maar in deze tijd zal de vacature gepubliceerd worden om de kwartiermaker, om het zo maar te noemen, te werven, of de startende directeur, hopelijk. Dan wat betreft de huurovereenkomst met betrekking tot Stationsweg 4. Die is aangeboden, die is nog niet getekend en we hebben op dit moment goede gesprekken met SJOS over de invulling en de opstart van hen in het pand.

De **voorzitter** Dat levert vragen op. Allereerst van de heer van der Plas.

De heer **Van der Plas** Dank u wel, voorzitter. De portefeuillehouder zegt dat er een huurovereenkomst is aangeboden. Is dat ook een overeenkomst waar overeenstemming over is?

De **voorzitter** Wethouder Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Ja, voorzitter, volgens mij wel. Het is alleen de mate waarin zij hun eigen uitvoering willen doen. Daar hebben we nu gesprekken over, maar de zaken zoals we dat ook aan u gemeld hebben met die inloop en welke ruimtes dat betreft en wat de tarifiering daar voor is en de lange termijn contractduur, die zit er allemaal in verweven, dus volgens mij is daar geen discussie over.

De **voorzitter** Dank u wel. Mevrouw Visser en dan de heer Brandwijk. Mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** Voorzitter, besluitvorming rondom het pand Elektra ging uit van een multifunctionele accommodatie en juist SOJS kon niet meer in het hele pand, want alle huurders stonden te springen. Nou is het wel zo dat er een meningsverschil was om tot een overeenkomst te komen tussen SOJS en de gemeente Sliedrecht, in casu BAES, maar er stonden nog zoveel andere huurders te springen. Nou heb ik afgelopen weekend wel voor het eerst wat jongeren buiten zien staan met een biertje en drie dagen daarna licht zien branden. Hoeveel medegebruikers zijn er inmiddels in het pand?

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Voorzitter, dat heb ik niet paraat. Ik zal kijken of ik daar in de tweede termijn antwoord op kan geven en anders zou ik graag willen vragen of deze technisch gesteld kan worden, want dat weet ik zo niet uit mijn hoofd.

De **voorzitter** Dank u wel en dan de heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel. Meneer de voorzitter, even aan de portefeuillehouder: ik heb niet zo heel veel aan goede gesprekken. Nu zijn goede gesprekken altijd mooi, maar wanneer kan SOJS gewoon Elektra weer in en wanneer kunnen die jongeren daar ook weer terecht? Want ik word er wel een beetje moe van dat we vorig jaar daar al over spraken en er inmiddels echt naar mijn idee niks veranderd is, behalve dan dat we één keer een stemlokaal hebben kunnen openen.

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Ja, voorzitter, volgens mij staan we aan dezelfde kant. De stichting heeft aangegeven dat zij tijd nodig heeft om een aantal zaken te organiseren en ik neem aan dat u ook hen de tijd geeft om dat te doen, omdat de activiteiten die zij willen organiseren, dat is niet één, twee, drie georganiseerd, hebben wij begrepen en dat snappen wij.

De **voorzitter** Dank u wel; gaat u verder met uw beantwoording.

Wethouder **Bijderwieden** Ja, voorzitter en dan volgens mij het laatste punt even, Groen van Prinsterer. Waarom staat dat zo niet direct genoemd in de Kadernota? Ja, we zijn er in alles van uitgegaan dat we dit jaar het stedenbouwkundig kader gewoon behandelen en besluiten, zodat volgend jaar gewoon uitvoering plaatsvindt en dat niet als een apart risico of in die zin benoemd wordt, dus vandaar.

De **voorzitter** Dank u wel, wethouder Bijderwieden. Er zijn verder geen vragen meer aan u. Dan schorsen we enkele ogenblikken zodat het voorzitterschap over kan gaan naar onze plaatsvervangend voorzitter. De vergadering is voor enkele ogenblikken geschorst.

De heer Pauw vervangt burgemeester De Vries als voorzitter

De **plaatsvervangend voorzitter** De vergadering is heropend. Het woord is aan de heer de Vries; gaat uw gang.

Burgemeester **De Vries** Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de leden van de raad voor de door hen gestelde vragen, onder andere op het gebied van openbare orde en veiligheid en ik begin met de vragen die de heer Verheul op dat gebied heeft gesteld. Hij sprak over de Suswachten en hij refereerde ook aan de goede avond die we hebben gehad met leden van de raad en alle professionals en vrijwilligers die bijdragen aan de veiligheid. En hij heeft een terechte zorg uitgesproken waar het gaat om de continuïteit van de voorziening die de Suswachten nu hebben en bijdragen aan de veiligheid in het uitgaansgebied van Sliedrecht. Voorzitter, ik heb zijn vraag ook zo begrepen: hij vroeg, wat heeft de portefeuillehouder nodig zeg maar om die Suswachten ook te continueren? Nou, allereerst voor alle aanmoediging zoals de heer Verheul heeft uitgesproken, voorzitter, want onze intentie is erop gericht om met de horeca opnieuw afspraken te maken waarbij zij ook een bijdrage leveren aan de continuïteit van deze uitstekende voorziening, waar wij tot op heden erg tevreden over zijn. Voorzitter, daarnaast heeft de heer Verheul, maar ook eigenlijk de heer Jongeneel gesproken over het thema ondermijning; in verschillende onderwerpen, maar beiden raken het kernvraagstuk van ondermijning. Wat doen we in Sliedrecht aan het tegengaan van ondermijning? De vraag van de heer Verheul, voorzitter, ging over het bestuurlijke interventieteam wat dit jaar is gestart, wat we binnen Drechtsteden Buiten gezamenlijk met andere gemeenten hebben ingericht om op die manier de kwaliteit en de kwantiteit van onze inzet op het tegengaan van ondermijning samen te voegen. De heer Verheul zei dat hij blij was met de reservering in de begroting 2025. Hij vroeg zich af of er niet eerst een evaluatie zou moeten zijn voordat ook voor 2026 gelden worden vrijgemaakt. Voorzitter, ik steun de heer Verheul van harte daarin. Ook voor het college is het belangrijk om eerst de evaluatie te hebben in het jaar 2025 voordat we een besluit kunnen nemen over eventuele voortzetting in 2026. Maar met hem hoop ik, voorzitter, dat we kunnen concluderen dat dit een bijdrage levert aan het tegengaan van ondermijning en dat we die samenwerking in Drechtsteden Buiten met de omliggende gemeenten en de politie kunnen voortzetten. Voorzitter, dan het ondermijningsaspect en het vraagstuk wat de heer Jongeneel heeft ingebracht aan de hand van een mooi voorbeeld, moet ik u zeggen, uit de gemeente Schiedam; inmiddels verder uitgebreid naar andere gemeenten. Een pilot die erop gericht is om te komen tot een maatschappelijke herbestemming van afgepakt crimineel vermogen. Een zeer na te streven doel, voorzitter. Met de heer Jongeneel en zijn fractie vind ik dat zeer sympathiek, omdat ik met hem het belang onderstreep dat misdaad niet mag lonen en dat dit daarvan een goede uiting is, waarvan ik ook hoop dat de pilots die nu lopen, een positieve uitwerking hebben en mogelijk ook gaan leiden tot een structurele inbedding in het beleid van het Openbaar

Ministerie en het ministerie van Justitie en Veiligheid. Voorzitter, daarmee zeg ik ook: er lopen pilots, de heer Jongeneel heeft daar ook aan gerefereerd. Gemeente Rotterdam in onze eenheid is ook onderdeel van die pilots; dat het eerst belangrijk is om die pilots af te wachten om ook werkelijk te kunnen beoordelen of die meerwaarde er is die ik samen met de heer Jongeneel hoop dat hij er zal zijn en dat we inmiddels ook wel begrepen hebben, ook van de gemeente Schiedam dat er in de huidige systematiek nogal wat voetangels en klemmen zitten die veel vragen in de uitvoering en de voorbereiding, financieel, juridisch. Ja, dat is ook een uitkomst van de pilot en daar is die ook voor bedoeld, die hopelijk door het huidige nieuwe kabinet kan worden omgezet in wetgeving. Ondanks de grote sympathie die ik heb voor de doelstelling van de motie, voorzitter, schrik ik er voor terug om zo'n pilot ook in Sliedrecht mogelijk te maken, omdat dat, gezien de ervaring in Schiedam, maar ook gezien de schaal van de gemeente Sliedrecht toch heel veel capaciteit van ons zal vragen als wij dat op de Sliedrechtse schaal zelfstandig in pilotvorm zouden moeten organiseren. Misschien is dat ook niet het oogmerk geweest van de motie, maar zo lees ik hem wel. Ik zeg wel graag toe, voorzitter, als dat mag, dat ik in de eenheid Rotterdam, waar ook Schiedam onder valt evenals natuurlijk ook de gemeente Rotterdam, zal bevorderen dat deze pilots, als ze naar tevredenheid worden geëvalueerd, ook leiden tot wetgeving en het op dat moment voor alle gemeenten en ook voor Sliedrecht interessant kan zijn om ook om te zetten in concreet beleid voor de gemeente Sliedrecht, waarbij ik overigens wel aantekenen dat wij natuurlijk hopen dat er maar heel weinig crimineel verkregen vermogen in Sliedrecht is. Maar laten we geen illusies hebben. Ook in Sliedrecht is sprake van ondermijning en ook van zware criminaliteit die leidt tot onrechtmatig verkregen vermogen, waarvan het goed is dat dat zoveel mogelijk wordt afgepakt en met de heer Jongeneel, voorzitter, zeg ik: en wat is er dan mooier als het dan ook wordt her-bestemd in diezelfde gemeente? Voorzitter, dus zoals de motie nu geformuleerd is ontraad ik hem, maar voorzitter, de heer Jongeneel en andere leden van de raad hebben ook mijn toezegging kunnen horen. Voorzitter, dan kom ik bij het onderwerp 80 jaar bevrijding. Het is goed om te horen, voorzitter, dat zoveel raadsfracties of bijna alle raadsfracties zich daarover hebben uitgesproken en ook uitzien naar het jaar 2025, waarin we zowel de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog herdenken, maar tegelijkertijd ook vooral mogen vieren dat ons land 80 jaar bevrijd is. Met de leden van uw raad, voorzitter, hoop ik ook dat we dat uitgebreid gaan vieren en ook stilstaan bij alle verschrikkingen natuurlijk, die in die periode hebben plaatsgevonden. Daarover, voorzitter, hebben we inmiddels een gesprek met het Comité 4 en 5 mei Sliedrecht, maar ook met het Historisch Platform, vertegenwoordigd door het Sliedrechts museum. Het Comité 4 en 5 mei heeft al aangegeven dat ze graag weer zoals gebruikelijk was, één keer in de 5 jaar een extra subsidie ontvangen om extra activiteiten op met name 5 mei mogelijk te maken. Daar is het college graag toe bereid om dat opnieuw te doen, maar eigenlijk ligt er nu een plan en daar heb ik ook alle betrokken organisaties toe aangemoedigd, om breder in onze samenleving, niet alleen op 4 en 5 mei, maar ook in aanloop daar naartoe en rondom 4 en 5 mei uitgebreid stil te staan bij de herdenking en de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog in Sliedrecht en tegelijkertijd ook bij de waarde van vrijheid. Het Historisch Platform, het Sliedrechtse museum in het bijzonder heeft op zich genomen om daar met andere betrokken maatschappelijke organisaties het gesprek over te voeren en komt op een later moment bij mij terug, bij het college terug met een concreet plan en ook met een verzoek om dat te financieren. Ik kan u zeggen dat het college dat verzoek, naast het verzoek wat er ligt van het Comité 4 en 5 mei, zeer welwillend zal beoordelen en zoals dacht ik de heer Verheul dat zei, maar ik weet het niet zeker, of mevrouw Visser, dan krijgt dat zelfs zijn vertaling ook in de begroting 2025. Voorzitter, dan is er door een aantal fracties gesproken over onze medewerkers, onze organisatie. Er is door verschillende fracties ook met waardering gesproken over de inzet van onze medewerkers en dat hoor ik graag. De medewerkers die aanwezig zijn, maar ook de anderen die misschien thuis of op een andere plek meeluisteren zijn ook blij om dat te horen, omdat ze zich met passie en met energie, met veel energie inzetten voor de organisatie. Tegelijkertijd en ook de heer Verheul verwees daarnaar, is de werkdruk soms ook hoog en dat blijkt ook uit een medewerkers tevredenheidsonderzoek, dat onze medewerkers zich daar zorgen over maken. Die zorgen deelt het college. Die deelt ook onze algemeen directeur, de gemeentesecretaris en het is niet voor niets dat hij samen met het managementteam nadrukkelijk werkt aan een goede balans tussen enerzijds ambitie en tegelijkertijd een aanvaardbare werkdruk die bijdraagt aan werkplezier, maar uiteindelijk ook een goede dienstverlening en goede producten. Voorzitter, daarover wordt het gesprek gevoerd. Niet alleen binnen het MT en het directieteam, maar ook met onze ondernemingsraad en ik vind het als

portefeuillehouder ook belangrijk om dat te volgen. Ook in mijn gesprekken met de ondernemingsraad komt dat vanzelfsprekend aan de orde. Voorzitter, dan op datzelfde punt vroeg de heer Verheul: ja, er is tegelijkertijd sprake van een personeelstekort. U vraagt om extra geld als college. Daarnaast wees de heer Verheul er op dat er ook nog vacatures zijn. Dat laatste kan ik, voorzitter, niet ontkennen. Op dit moment ziet u 7 vacatures staan. Nou is dat in zichzelf overzichtelijk voor de omvang van onze gemeente, maar we hebben natuurlijk regelmatig vacatures, ook passend bij de ambitie die dit college heeft. Ik moet u zeggen, dat refereert ook, ik dacht aan de heer Van Wijngaarden, dat juist de ambities die deze gemeente heeft, de projecten die al veelvuldig op deze dag genoemd zijn, ook voor heel veel medewerkers reden zijn om juist te willen solliciteren en ook te willen werken bij de gemeente Sliedrecht. Dat neemt niet weg dat op verschillende terreinen de arbeidsmarkt heel krap is en dat het op sommige functies erg lastig is om die te vervullen. Als dat vraagt om een noodzaak tot herprioritering zeg ik, voorzitter, ja: die herprioritering is vooral ook nodig in het licht van het Ravijnjaar, maar in de ogen van het college niet in het licht van het vraagstuk van het personeelstekort.

De plaatsvervangend voorzitter We gaan nu eerst naar de heer Verheul, want die heeft daar een vraag over. Gaat uw gang.

De heer **Verheul** Voorzitter, eigenlijk wordt door de portefeuillehouder bevestigd waar onze fractie al een klein beetje voor vreesde; dat is dat het herprioriteren of het opnieuw vaststellen van een ambitie eigenlijk geen bespreekbare optie is en dat de uitbreiding van de ambtenaren, de Fte's zeg maar, de oplossing is. Juist in de tijd van schaarste waarin we ook heel veel ad interim mensen hebben lopen of mensen die we moeten inhuren tegen een best wel hoger tarief dan wat ik verdien in de zorg, zou je ook kunnen verwachten dat er eerst naar de ambitie wordt gekeken en dan pas naar de omvang van de capaciteit. Het betreurt mij en ik denk mijn fractie ook wel, voorzitter, dat de eerste eigenlijk helemaal geen optie lijkt, maar dat er gewoon wordt gekeken van: nou, wat hebben we extra nodig en dat gaan we proberen te vinden op een zeer krappe arbeidsmarkt. Wij begrijpen de keuze niet helemaal, voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter Meneer de Vries.

Burgemeester **De Vries** Dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter, kijk, in de dagelijkse praktijk is natuurlijk prioriteren elke dag aan de orde. Voor onze medewerkers, voor onze teams, voor onze directie. Maar waar het gaat om herprioritering in relatie tot de ambities, dan vindt het college dat dat vooral een vraag is in het licht van het Ravijnjaar en niet zozeer waar het gaat om personeelstekort. Overigens, voorzitter, de uitbreiding van de formatie zit niet alleen op nieuwe ambities, maar we hebben soms ook gezien dat we nieuwe specialismen en kwaliteiten nodig hebben gezien de veranderde eisen die worden gesteld aan ons als gemeente. Nieuwe wet- en regelgeving vraagt dat je soms nieuwe specialisten in huis moet hebben om daaraan te kunnen voldoen.

De plaatsvervangend voorzitter Een vraag van de heer Brandwijk.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Toch even aan deze portefeuillehouder ook. Is met een eventuele uitbreiding van de ambtenaren ook rekening gehouden in de verbouwing van het gemeentekantoor?

De plaatsvervangend voorzitter Meneer de Vries.

Burgemeester **De Vries** Dank u wel, voorzitter. Het antwoord daarop is ja.

De plaatsvervangend voorzitter Dank u wel. Gaat u verder.

Burgemeester **De Vries** Voorzitter, er was nog een puntje wat ik heb opgeschreven. Er was één vraag van de heer Verheul, namens de fractie van PRO Sliedrecht die hij stelde aan mij en misschien is het ook wel een vraag aan ons allemaal. Hoe kunt u bijdragen aan voldoende kandidaten die zich melden

voor de verkiezingen van de raad in het jaar 2026? Ja, voorzitter, in alle bescheidenheid, als voorzitter van uw raad en als burgemeester van de gemeente Sliedrecht: dat is allereerst natuurlijk een verantwoordelijkheid van de politieke partijen in Sliedrecht en dat zal de heer Verheul en dat zult u allen ook niet ontkennen. Het is ook een vraagstuk wat ik daarom graag met de vertegenwoordigers van de politieke partijen, die ik zeker jaarlijks spreek, agendeer, omdat ik met de heer Verheul, want zijn vraag komt niet zomaar uit de lucht vallen, ook wel zorgen heb. Niet zozeer alleen vanuit het perspectief van Sliedrecht, maar als we wat breder kijken, over de vraag of er voldoende inwoners zullen zijn die zich straks opnieuw of voor het eerst zullen kandideren voor het raadslidmaatschap van de gemeente Sliedrecht. Dat is ons aller zorg en waar ik daar als voorzitter van uw raad en burgemeester aan kan bijdragen: heel graag, maar dat is een vraagstuk wat ik dus graag met de partijen bespreek. Ik zie ook in andere gemeenten dat er soms programma's worden ingericht die gericht zijn op het nader kennismaken met de raad en het raadswerk. Nou, dat is bijvoorbeeld één van de facetten wat zou kunnen bijdragen aan een grotere interesse voor het zijn van kandidaat-raadslid. Uiteindelijk dragen wij met elkaar bij aan een aantrekkelijk perspectief voor kandidaat-raadsleden. De wijze waarop wij invulling geven en u, en ik zeg ook heel bewust wij, ook de voorzitter van deze raad en de leden van het college, hoe wij met elkaar vormgeven aan het democratisch proces, dat kan hopelijk ook bijdragen aan meer interesse in het actief participeren in onze democratie. En dat kan natuurlijk via participatie, maar zeker ook als volksvertegenwoordiger. Dat is een voorrecht om dat te mogen zijn en tegelijkertijd hoop ik dat wij allemaal daarin het goede voorbeeld geven en daarmee veel meer inwoners interesseren om daarin direct of indirect actief in te worden. Dank u wel, voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter Dank u wel, meneer de Vries. Dan gaan we even kijken of er nog vragen aan u zijn. Die zijn er niet. Dan is er één toezegging. De toezegging is: de burgemeester zal de eenheid Rotterdam bevorderen dat ze de pilot om afgepakt crimineel vermogen te investeren in de gemeente in wetgeving wordt omgezet, mits die pilot naar tevredenheid is uitgevoerd. Zo is hij goed, zo is die toegezegd. Dank u wel, griffier. Dan ga ik nu even kort schorsen voor de wissel terug naar de voorzitter van deze raad. Ik schors deze vergadering, heel kort.

Burgemeester De Vries neemt zijn plaats als voorzitter weer in

De voorzitter Daarmee zijn we gekomen aan het einde van de eerste termijn van deze algemene beschouwingen en zit mijn keten nog niet helemaal goed. Er is een amendement, er zijn moties ingediend en ik weet in ieder geval dat één motie nog gewijzigd wordt in de ondertekening, dus dat u even een korte schorsing nodig hebt om zich voor te bereiden op de tweede termijn, dan wel nog even naar uw motie of amendement te kijken, dus ik schors de vergadering tot 21.10 uur. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De voorzitter Ik heropen de vergadering. Welkom terug, leden van de raad. Ik heb begrepen dat een aantal van u – of, de fractie van PRO Sliedrecht wenst het ingediende amendement te wijzigen. Misschien dat dat allereerst even kan worden toegelicht. De heer Verheul of de heer Pauw. Wie neemt het woord daarin? De heer Pauw, het amendement onder A5.1.

De heer Pauw Ja, dank u wel, voorzitter. Even door alle woordvoeringen heen zijn er toch best wel veel dingen gezegd door de collega raadsleden. Het verhaal van het college kwam er nog achteraan en we gaan geen wedstrijdje doen van wie zijn idee het nu is. Het was meer voor ons als antwoord op de avonden die wij hebben meegemaakt, het afgelopen jaar, waarin er, op één avond na, in onze ogen een best wel een grote kloof zat tussen de aanwezige inwoners en ons als raad. Wij vinden in ieder geval dat wij aan de verkeerde kant van de kloof stonden en daarvoor is dus een aanpassing verwacht. Alleen, hij was wat stellig geformuleerd, dus we hebben het amendement even aangepast. Dus dan moet ik er weer eentje intrekken en een nieuwe indienen. Bij die nieuwe wordt dan uitgangspunt 14, communicatie en betrokkenheid en dan krijgen we aan het eind van het zinnenstuk de toevoeging: Hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van de opzet 'Openbare ontmoeting

gemeenteraad en participanten / inwoners' zoals deze is gehouden in maart 2024. En dan afsluitend: De agendacommissie bepaalt naar aanleiding van het agendaverzoek of hier gebruik van gemaakt wordt. Dan hebben we volgens mij alle wensen vanuit de raad gevangen in dit amendement.

De **voorzitter** Dank u wel, amendement A5.1 is ingetrokken. Ingediend is het gewijzigde amendement, dus A5.1A. Dank u wel. Ik zie naar aanleiding van deze wijziging dat er een vraag is van de heer Dunsbergen van de CDA-fractie. Gaat uw gang.

De heer **Dunsbergen** Voorzitter, dat klopt. Even een verduidelijkende vraag, want als CDA Sliedrecht onderschrijven wij natuurlijk het succes van die bewuste avond waaraan gerefereerd wordt. Maar ik ben ook wel benieuwd. Stel nou dat toch onderweg blijkt dat er ook nog wel weer andere vormen interessant zijn - volgens mij is het niet de bedoeling dat die hiermee uitgesloten worden, toch?

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Pauw.

De heer **Pauw** Voor ons als indiener niet, nee.

De **voorzitter** Dank u wel. Geen andere vragen over dit gewijzigde amendement wat nu onderdeel uitmaakt van de beraadslaging 5A.1A? Dan gaan we door naar de fractie van de SGP-ChristenUnie die een wijziging in de ondertekening van de ingediende motie, motie M5.1. wil doorvoeren. De heer Cees Ippel.

De heer **Cees Ippel** Ja, voorzitter. Ik heb twee wijzigingen in twee verschillende moties. Even kijken.

De **voorzitter** Gaat uw gang, over welke motie wilt u het eerst hebben?

De heer **Cees Ippel** Ik heb eerst de motie Geldkrant.

De **voorzitter** Dat is de motie M5.1.

De heer **Cees Ippel** Ja, daar hebben we wat discussie met elkaar gevoerd over de dekking. Als voorstel hadden we staan dat het gedekt zou worden uit de middelen van het Rijk voor de Energietoeslag. Dat is geworden: de kosten van de uitgaven te dekken uit de beschikbaar gestelde middelen uit de Meicirculaire voor armoede en schulden. Dus dat is een aanpassing. Ik kan vervolgens ook de eerste dus intrekken. Deze motie wordt mede ingediend door de fracties van het CDA, PvdA en PRO Sliedrecht.

De **voorzitter** Dank u wel, motie M5.1. is ingetrokken en motie M5.1A is ingediend door de leden De Mul, Kraaijeveld, Visser en Dubbeldam. Dank u wel en u had nog een tweede motie?

De heer **Cees Ippel** Excuus, ik had twee aanpassingen op dezelfde motie.

De **voorzitter** Oké. Dank u wel. Dan zijn dat de aanpassingen in het amendement en motie. Dan hebben we allemaal dezelfde informatie. Inmiddels staat, in ieder geval het amendement staat al online en de motie komt daar zo bij, maar u heeft allemaal gehoord wat de heer Cees Ippel heeft verwoord. Dan geef ik nu in de tweede termijn als eerste het woord aan de fractie van Slydregt.NU, of ze nog iets over de ingediende motie wil zeggen, of niet.

De heer **Jongeneel** Ja, voorzitter.

De **voorzitter** We willen het niet uitlokken, maar het is gewoon een spontane, vrijwillige keuze.

De heer **Jongeneel** We zijn erg blij met de toezegging, voorzitter, dus wij trekken onze motie in.

De **voorzitter** Dank u wel. Dan is motie onder stuk nummer M5.4 ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslaging. Dan geef ik graag het woord aan de heer Dunsbergen in de tweede termijn namens de CDA-fractie.

De heer **Dunsbergen** Voorzitter, dank u wel. Ja, er is alweer het nodige gezegd en gewisseld; laat ik gewoon beginnen met in ieder geval dankwoorden uit te spreken voor allereerst de antwoorden van wethouder Paas. Ik moet zeggen, ik was eigenlijk blij verrast dat bij zoveel onderwerpen blijkbaar al wel bepaalde stappen gezet zijn en dat daar ook al voortgang te melden is. Dat is in die zin een verschil met vorig jaar, dus dat vind ik gewoon mooi om dat zo te benadrukken. Ik moedig dat ook aan en ik wil de wethouder ook oproepen, want hij had het onder andere natuurlijk ook over de moties Sliedrecht schuldenvrij, waar blijkbaar ook al wetgeving wordt voorbereid, als ik het goed begrepen heb, maar laat ik ook de wethouder oproepen dat, mocht dus in het najaar blijken dat daar toch extra middelen voor nodig zijn, of dat op wat voor manier dan ook iets van de raad nodig is op dat punt, dat hij in ieder geval het CDA Sliedrecht daarin aan zijn zijde kan vinden. Dus ook daar: dank voor de toezegging die daar aan vastzit. Ik vond het ook mooi om te horen dat er blijkbaar een symposium - ik kan me zomaar voorstellen, iets van Symposium Sociaal Sliedrecht of zo, dat is een mooie alliteratie, mooi dat dat al wordt voorbereid en dat wachten wij ook af. Ook daar: mocht daar nou ook extra inzet van de raad nodig zijn of iets dergelijks, dan horen wij dat graag.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, mevrouw Visser heeft daarover een vraag; misschien wel over de betiteling van het symposium.

Mevrouw **Visser** Nou, ik hoor nu ineens tot twee keer toe de vertegenwoordiger van de CDA-fractie zeggen 'en als u dan wat van de raad nodig hebt, dan horen wij dat graag' en dat is op zich hartstikke positief. Maar als de raad uitgenodigd is, juist om over schuldenproblematiek te praten bij de Sociale Dienst en daarbij ook het lokale deel te bespreken, dan schittert de fractie van het CDA door afwezigheid. Waren ze daar wel geweest, dan had vanavond het betoog van heer Dunsbergen een stuk korter kunnen zijn. Dan vind ik het wel jammer dat nu deze opmerking gemaakt wordt en op het moment dat het er toe doet, ze er niet zijn.

De **voorzitter** Nou, de heer Dunsbergen wil daar vast op reageren.

De heer **Dunsbergen** Ja, dat klopt, inderdaad. Ik moet zeggen, ik schiet er een beetje van in de lach, want ik heb begrepen dat wij daar gewoon aanwezig zijn geweest. Ik hoor het net van de linkerkant. Ik ben er misschien zelf niet geweest, maar ik begrijp dat wij daar wel zijn geweest. Maar hoe dan ook, volgens mij is aanwezigheid op dat punt helemaal niet zo heel erg belangrijk. We kunnen elkaar daar vliegen op afvangen, maar volgens mij staat voorop het onderwerp waar we het dan met elkaar over hebben, Sliedrecht schuldenvrij. En of het nou een herhaling is geweest of niet, dat doet volgens mij niet ter zake. Het gaat erom dat ook wij als CDA Sliedrecht het heel erg belangrijk vinden dat dit thema gewoon hoog op de agenda blijft staan. Dat is ook wat ik net in mijn woordvoering heb benadrukt en ik hoor dat de wethouder dat ook onderstreept en dat hij in het najaar daar met een vervolg op komt. Volgens mij is dat gewoon iets waar we heel tevreden en trots op mogen zijn en of we dan aanwezig zijn geweest bij die bijeenkomst - ik heb begrepen van wel, maar volgens mij doet dat even niet ter zake op dit moment. Dat gezegd zijnde, wil ik door naar wat ik toen in mijn betoog ook gezegd heb over de Ruimtelijke Vernieuwing. Nogmaals dus de complimenten voor wat er op dat punt allemaal bereikt is. Ik zit even te even kijken of ik nu punten mis - nee. Dan kom ik inderdaad bij de toezegging van wethouder Spek, want wij hebben ook in onze woordvoering de wethouder uiteraard op het hart gedrukt dat het belangrijk is om de vertraging zoveel mogelijk te beperken. Volgens mij is het ook niet meer dan logisch dat ik, maar ook de SGP-ChristenUnie en de VVD dat gedaan hebben. We hebben met elkaar een bestuursakkoord gesloten; daarin hebben we ook belangrijke uitspraken gedaan over de Noord-Zuidverbinding en over Sliedrecht Noord en op het moment dat we zien dat dat in de vertraging komt, dan vinden wij daar iets van en dan vinden wij het belangrijk dat er ook wat aan gedaan wordt. Nou, misschien niet hetgeen wat ik gehoopt had, in die zin: er wordt iets uitgezocht. Als dat dan het hoogst haalbare is, dan is dat goed, maar we wachten gewoon af wat er dan in de zomer tot ons gaat komen. In ieder geval dank voor de toezegging die op

dat punt gedaan is. Nu wil ik tot slot nog heel kort even - dat heb ik in mijn eerste termijn niet gedaan, maar - nog even wat zeggen over de ambtelijke capaciteit. Want dat is inderdaad een zorg; dat is door verschillende fracties al benadrukt en dat erkennen wij natuurlijk ook. Maar uitbreiding van formatie is natuurlijk niet gelijk uitbreiding van bezetting. Dus het is in ieder geval mooi dat de fractie van Slydregt.NU heeft besloten om de motie in te trekken na de woorden van de burgemeester, want we willen inderdaad ook de bezetting die er is, niet verder onder druk zetten, maar we zijn er ook alert op. Nou, ik wil dat punt dus ook nog even onderstrepen. Dan kom ik tot slot nog bij de moties en het amendement. De motie M5.1A over de Geldkrant dienen wij mee in, dus het moge duidelijk zijn hoe wij erin zitten. Over de lokale inclusieagenda, kijk, die steunen wij, hoor ik van linkerkant, maar dienen wij volgens mij niet mee in. Nee, dus dat is dat. En de motie 18 jaar en dan, die dienen wij wel mee in, dus dat moge ook duidelijk zijn wat wij daarvan vinden. Dan tot slot het amendement van PRO Sliedrecht. Nou, die heb ik ook net gezien, de aangepaste variant en ook met de kanttekening dat dat niet betekent dat hetgeen wat daarin opgeroepen wordt, dat het daarmee het enige is, maar het is inderdaad een onderstreping van een heel goed initiatief, dus dat amendement kunnen we steunen. Mochten er toch ook nog andere vormen beter passen bij welke avond we dan ook gaan hebben in de toekomst, nou, dan is daar uiteraard ook nog de ruimte voor. Daar wil ik het voor nu even bij laten, voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Dunsbergen. Dan geef ik graag het woord in de tweede termijn aan de heer Verheul namens de fractie van PRO Sliedrecht.

De heer **Dunsbergen** Voorzitter, dank u wel. Geen nieuwe punten vanuit onze fractie, maar wel een reactie op hetgeen door het college is gezegd. Ik begin even met een reactie van wethouder Paas. De heer Paas legde de link van het zuinig zijn op onze inwoners aan de grote verbouwing en voorzitter: dat is iets wat wij niet bedoelden. Wij bedoelen met zuinig zijn op inwoners voornamelijk de mensen die bereid zijn tijd vrij te maken om bijvoorbeeld lid te worden van een klankbordgroep, leden van verenigingen en stichtingen; denk aan 4 en 5 Mei Comité, stichting Sliedrecht Cultuur, dat we juist op die mensen zuinig moeten zijn. En voorzitter, ik ben er expres niet verder op ingegaan, maar net als de fractie van Slydregt.NU bereiken ons ook structurele geluiden die niet heel positief overkomen op ons over het proces. Wij willen het proces zo goed mogelijk laten verlopen en op het eind kunnen beoordelen of het nou goed is, ja of nee; maar wij horen helaas inwoners die dreigen af te gaan haken omdat ze zich niet serieus genomen voelen. Nou, dat is natuurlijk zonde. Vandaar ook: wees zuinig. Voorzitter, het kan zijn dat ik wethouder Paas niet goed heb verstaan of hij mij niet, maar wij hebben op geen enkele wijze bedoeld te zeggen dat hij iets meer sociaal moet zijn en iets minder financieel. Nee, voorzitter, waar wij een oproep toe hebben gedaan, is om ook juist als wethouder Sociaal meer zichtbaar te zijn dan alleen de financiële stukken die nu voorbij komen. Want tijdens het debat werd dat duidelijk: er wordt veel meer gedaan als waar wij soms als raad van op de hoogte zijn en dat mag best eens meer uitgedragen worden. Dus vandaar de oproep: zorg ook dat de wethouder Sociaal meer zichtbaar is. En voor de burgemeester, tenminste, de portefeuillehouder Openbare orde en veiligheid reageerde over het stukje Suswachten dat er een overleg plaatsvindt met de horeca. De enige oproep die ik wil doen is dat als het gesprek nu niet het gewenste resultaat gaat bereiken waarin ze bijdragen, kom dan alsjeblieft zo snel mogelijk naar de raad, zodat we kunnen bepalen of wij het resterende bedrag er voor over hebben. Voorzitter, en dan ga ik door naar het Ravijnjaar. Tijdens de oordeelsvormende vergadering hebben we al een discussie mogen voeren over hoe wij de punten nu dienen te lezen en dat ga ik vanavond niet opnieuw doen. Dus ik stel eigenlijk heel concreet de vraag aan de wethouder. Kan de wethouder bevestigen dat er geen prioriteitsverschil zit tussen punt 1.a. tot en met 1.m. en dat er naast genoemde punten ruimte is om in de loop der tijd ruimte te bieden aan goede ideeën? Als de wethouder daar concreet op kan reageren, dan zullen wij daar heel erg blij mee zijn. Voorzitter, daar wil ik het ook even bij laten voor de tweede termijn van PRO Sliedrecht.

De **voorzitter** Hartelijk dank, meneer Verheul. Ik geef graag in de tweede termijn nu het woord aan de heer Cees Ippel namens de fractie van de SGP-ChristenUnie.

De heer **Cees Ippel** Voorzitter, dank u wel. Allereerst van onze kant ook dank aan het college voor de beantwoording. Ik heb daar ook een aantal opmerkingen bij staan. De eerste is dat we het ook mooi en goed vinden dat portefeuillehouder Spek op zoek gaat naar mogelijkheden om de vertraging bij de Noord-Zuid verbinding te beperken. De toezegging dat dat ook in een kwartaalrapportage komt, dat lijkt ons een goede. Die zal dan binnenkort in de raad aankomen. Daar zijn we dankbaar voor. De tweede opmerking die ik wil maken is een oproep die ik gedaan had aan u, voorzitter, als portefeuillehouder, inzake de vrijheidsviering volgend jaar. Daar heeft u wat mij betreft ook goed duidelijk gemaakt hoe u dat op wenst te pakken en de rol die u daarin neemt. Dat geeft ons vertrouwen, dus daar zijn we dankbaar voor en we wensen u daar ook succes bij, dat dat leidt tot een mooie herdenking en een mooie viering. Dan heb ik in mijn eerste termijn ook de aandacht gevraagd voor heel veel goede dingen die gebeuren in het Bonkelaarhuis. Zoals fracties voor mij ook al zeiden: dat blijft misschien soms wat onderbelicht. De fractie van PRO Sliedrecht zei dat de portefeuillehouder Sociaal ook die kant van zijn portefeuille misschien wat meer voor het voetlicht moet brengen. Dat bleek ook wat ons betreft uit de voortgang die hier op bepaalde cultuuronderdelen gemeld werd. Dat was goed te horen en wat ons betreft mag dat inderdaad ook actiever gebracht worden. Dan kom ik bij het amendement van de fractie van PRO Sliedrecht. Een stukje, een woordkeuze is daarin veranderd, dat het nu ter keuze is aan de Agendacommissie om met de inwonersavonden dat in te vullen. Wat ons betreft is dat ook de juiste weg om het zo te formuleren en dat bij de Agendacommissie neer te leggen, dus dat amendement kan op onze steun rekenen. Dan kom ik nog bij onze eigen motie. Daar heb ik een debatje gevoerd met mevrouw Visser, of eigenlijk geen debat - ik had haar beloofd er in de tweede termijn op terug te komen hoe wij inclusie zien, hoe ver dat dat gaat. Daar hebben wij het in de fractie ook over gehad, maar inmiddels heeft de portefeuillehouder ook al het één en ander gezegd over hoe breed dat opgepakt kan worden. Speeltuinen en dergelijke, dat dat er wat ons betreft ook bij hoort. De opdracht die er ligt is ruim genoeg; de portefeuillehouder was duidelijk. Dus wij wachten nu op het college, op de voorstellen die gaan komen en ik hoop dat het voor mevrouw Visser ook voldoende is dat wij dat zo breed mogelijk zien. Voorzitter, dat was wat mij betreft onze bijdrage aan de tweede termijn.

De **voorzitter** Hartelijk dank, meneer Cees Ippel. Ik geef graag in de tweede termijn nu het woord aan de heer Van der Plas namens de PvdA-fractie.

De heer **Van der Plas** Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk met mijn fractiegenoot mevrouw Dubbeldam afgesproken dat zij de tweede termijn doet, dus ik verzoek u haar het woord te geven.

De **voorzitter** Ze kijkt verrast, maar wel blij, dus ik geef graag het woord aan mevrouw Dubbeldam namens de PvdA-fractie.

Mevrouw **Dubbeldam** Dank u, voorzitter. De verbazing is niet heel groot hoor, maar dank voor het woord. Eigenlijk alleen omdat wij kort willen reageren op de moties en de amendementen die zijn ingediend, of in ieder geval zijn voorgesteld. De motie Geldkrant, die dienen wij mee in, dus daar hoeft ik weinig aan toe te voegen. De motie 18 jaar en dan, die zullen wij ook heel graag steunen. Betreffende de motie Lokale inclusieagenda. Voorzitter, onze fractievoorzitter gaf in zijn eerste termijn eigenlijk aan, of althans, wij gaven het college mee om ook als gemeente en als college te normaliseren en dat ligt eigenlijk in lijn met deze motie. Want dat is ook hetgeen wat wij bedoelen met de toegankelijkheid en de inclusiviteit van Sliedrecht vergroten. Dus ook deze motie zullen wij heel graag steunen. Dan het amendement van PRO Sliedrecht. Niet verrassend, denk ik, maar ook deze kunnen wij steunen.

De **voorzitter** Dank u wel, mevrouw Dubbeldam. Zijn er nog vragen aan mevrouw Dubbeldam? Echt niet? Nee? Ja, dat is jammer. Ja, dank u wel, mevrouw Dubbeldam. Dan gaan we nu over voor de woordvoering in de tweede termijn naar de fractie van Slydregt.NU bij monde van... de heer Jongeneel.

De heer **Jongeneel** Uiteraard, voorzitter.

De **voorzitter** Nou ja, het kan zomaar verkeren.

De heer **Jongeneel** Het kan, ja inderdaad, het kan. Nou, we hebben nog één vraag die bij ons leeft. We zijn heel kort ingegaan op het gemeentekantoor en we zijn toch wel erg benieuwd als fractie: wanneer gaat de verbouwing van het gemeentekantoor en het raadhuis aanvangen, voorzitter? Voor de rest zijn we erg benieuwd naar de beantwoording van wethouder Spek ten opzichte van de promotie van de MAG. We zijn erg benieuwd naar zijn beantwoording in de tweede termijn. Dan gaan we even heel snel naar de moties van de SGP-ChristenUnie, over de 18 jaar. Vinden we sympathiek. Alleen, ja, wij zijn wel van mening: is het niet een beetje dubbelop? Want wij vinden dat er heel veel informatie wordt gegeven op scholen, de ouders, jongeren onderling. Want mijn collega fractiegenoot vertelt dat gewoon op heel veel verjaardagen, als jongeren 18 jaar zijn, men echt serieus met elkaar spreekt van, hoe ga jij een woning zoeken en dat men elkaar adviseert om zich te melden bij Woonkeus. Wij denken als fractie dat deze motie overbodig is. De Geldkrant is ook sympathiek, alleen, wij vragen ons af of het kosteneffectief is en wij denken van niet. De lokale inclusieagenda: volgens mij is het college daar al mee bezig, dus wij vinden deze motie overbodig, voorzitter. Het amendement van PRO Sliedrecht gaan we absoluut steunen. Want wij vonden de avonden in april ook zeer goed, heel erg zinnig en als het bij de Agendacommissie wordt voorgelegd om meer van zulke avonden te organiseren op die weg, kunnen wij het amendement steunen, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Jongeneel. Er zijn aan u ook geen vragen. Dan tenslotte in de tweede termijn van de raad geef ik het woord aan de heer Van Wijngaarden namens de VVD-fractie.

De heer **Van Wijngaarden** Ja, dank u wel, voorzitter. Geen hele uitgebreide tweede termijn, maar ik wil op een drietal zaken reageren en ik wil uiteraard de moties en het amendement duiden. Eerste opmerking over de 80 jaar bevrijding. Nou, goed om te horen dat de portefeuillehouder hier inmiddels ook al contact over heeft met de daarvoor nodige partners en we kijken dan ook uit naar een groot feest op 5 mei volgend jaar, dus, heel goed. Als tweede punt wil ik even kort de opmerking van de heer Verheul onderstrepen waarin hij aangeeft: kom naar de raad op het moment dat er geen overeenkomst wordt bereikt over de inzet/financiering van de Suswachten. Heel goed dat de heer Verheul die oproep deed. En als derde nog even kort over de toezegging die de heer Spek heeft gedaan. Dit zijn toch de avonden dat het jammer is dat mijn fractiegenoot niet naast me zit; die is vaak op zoek naar toezeggingen en die krijgt ze niet. Nu wel eentje gekregen, dus dat is mooi. Ik zal hem ervan op de hoogte stellen. Toch nog even de vraag, voorzitter: het is natuurlijk heel fijn dat we deze zomer informatie krijgen. Echter zie ik dat daar toch wel snel een 2/3 maanden vertraging uit voort gaat komen en is het niet anders, dan is het niet anders, maar toch nogmaals de vraag aan de wethouder of we daar niet een andere manier in kunnen vinden en of we dat toch niet een stuk sneller kunnen doen, zodat ook de komende drie maanden gewoon benut zouden kunnen worden om eventuele onderzoeken uit te voeren. Dus dat. Dan de reactie op de moties en het amendement. Laat ik met het amendement beginnen. Nou, onze vraag aan PRO Sliedrecht was voornamelijk van, is hetgeen wat u nu opschrijft, is dat het instrument dat gebruikt moet worden, of wordt het gewoon toegevoegd aan het scala van instrumenten dat de Agendacommissie tot zijn beschikking heeft? Het is dat laatste, dus in dat opzicht kunnen we het amendement steunen. De motie over de Geldkrant vinden we een sympathieke motie en zouden we ook kunnen steunen. We hebben er nog wel één opmerking / vraag bij. Die is wellicht wat lastig te beantwoorden, maar we zijn wel benieuwd in hoeverre en of het ook mogelijk is om het effect van een dergelijke Geldkrant te meten, te monitoren. Wat ik zeg, ik denk dat het wat lastig is, maar dat zou voor ons dan nog wel een vraag zijn. De motie Lokale inclusieagenda kunnen we steunen. De motie 18 jaar en dan, vinden we ook een hele sympathieke motie. Er zou voor ons één maar aan zitten en dat is dat de motie oproept om het eerste jaar inschrijving te vergoeden. Nou, goed, vanuit liberale principes kan ik al snel onderschrijven: informeer de mensen, want dat is hartstikke goed. Geef ze de juiste informatie en laat ze vervolgens zelf een keuze maken. Ik zou het persoonlijk iets te ver vinden gaan, voorzitter, om dan ook daadwerkelijk gelijk zo'n eerste jaar te vergoeden. Ik bedoel, het gaat om kleine bedragen, wat het misschien dus ook gelijk wel weer een reden maakt om hier niet al te lang over te discussiëren en we kunnen ook tellen; we kunnen zien dat er al een meerderheid is. Dus we zullen de motie steunen, maar wel met die kanttekening dat wat ons betreft de vergoeding voor het eerste jaar inschrijving er

niet in had hoeven zitten. Voorzitter, ja, de motie van Slydregt.NU, die hadden we gesteund, mocht het zover komen, maar die is op basis van goede argumenten ingetrokken. Dus ja, daar hoeven we niet over te stemmen. Tot zover mijn bijdrage voor de tweede termijn, voorzitter.

De **voorzitter** Dank u wel, meneer Van Wijngaarden. Er zijn geen openstaande vragen meer aan elkaar. Dan kunnen we vragen of het college nog behoefte heeft om op een enkele vraag die nog gesteld is, nog te reageren. Ik kijk allereerst naar wethouder Paas en geef hem graag het woord.

Wethouder **Paas** Dank u wel het woord, meneer de voorzitter. Er was wat onduidelijkheid over schuldhelpverlening en over de motie Sliedrecht schuldenvrij en actief. Ik kan inderdaad bevestigen dat er twee fracties aanwezig waren bij de regionale bijeenkomst, maar ik ben het wel eens met de woorden van de heer Dunsbergen: eigenlijk gaat het daar niet om. Het gaat er juist om dat we met de raad in het najaar met elkaar in gesprek gaan over het vervolg. Namelijk: wat doen we en hoe borgen we ook de structurele inzet die we nu ook al doen op dit onderwerp? Ik heb u toegezegd dat ik daar op terugkom en ik denk dat daar het vervolg ook op is: een mooi gesprek in de raad over hoe wij onze lokale paragraaf invullen met betrekking tot het beleidsplan Schuldhelpverlening en alles wat te maken heeft verder met armoede, schulden en omgaan met geld.

De **voorzitter** De heer Dunsbergen heeft daar nog een vraag over. Gaat uw gang.

De heer **Dunsbergen** Ja, dank u wel. Nou, meer dat ik begrijp dat wij daar toch niet zijn geweest, dus excuus dat ik op dat punt de raad verkeerd geïnformeerd heb.

De **voorzitter** Dank u wel voor de correctie. Wethouder Paas vervolgt zijn betoog. Mevrouw Visser wil het nog een keer extra onderstrepen?

Mevrouw **Visser** Nee, nee, nee. Afgedaan is afgedaan.

De **voorzitter** Oké.

Mevrouw **Visser** Nou heeft u me zo ver van me stuk gebracht dat ik hem echt even kwijt ben. Hij komt dadelijk.

De **voorzitter** Nou, dat is voor het eerst. Dat is voor het eerst. Gaat uw gang. Hij komt. Wethouder Paas vervolgt zijn betoog.

Wethouder **Paas** Dank u wel. Daarnaast stelde de heer Dunsbergen, meneer de voorzitter, een hele goede vraag over die bijeenkomst: wat hebt u van ons nodig? En dat betekent vooral inderdaad betrokkenheid, aanwezigheid en tegen die tijd ook natuurlijk een publiekscampagne als het gaat over de communicatie en de oproep ook voor de leden van uw achterban om aanwezig te zijn bij die bijeenkomst. En het wordt natuurlijk voorgesteld aan de Agendacommissie, omdat wij ook echt willen dat het past in de agenda van de raad, maar volgens mij is de suggestie nu om het voor 23 september, als ik goed keek in de bestuurlijke planner, om het dan te hebben over die veerkracht en mentale gezondheid of depressie bij jongeren. Vooral de oproep: wees erbij en zorg ervoor dat u de belangrijke partners ook op deze bijeenkomst wijst en ze nog eens extra uitnodigt om daar naartoe te gaan, want juist die verbinding, die is belangrijk. Dan vroeg PRO Sliedrecht - excuses dat ik het zuinig omgaan met de inwoners verkeerd heb geïnterpreteerd, maar toch willen we als college wel zuinig om blijven gaan met de inwoners, op welke wijze dan ook. Die profilering van mij als wethouder, ja, ik zou zeggen van: het hoeft niet, maar ik neem de oproep ter harte om juist het sociale domein verder te promoten en ik heb net ook al gezegd, helpt u mij daar alstublieft mee als we die bijeenkomsten voor hebben. Dan met betrekking tot het Ravijnjaar. Het Ravijnjaar heeft een opbouw met een aantal aspecten die mogelijk zouden kunnen zijn als ombuigingen. Daar hebben we gewoon een lettering aan toegevoegd zodat het eventueel makkelijk amendeerbaar is, maar die volgorde is absoluut geen prioriteit. Ook in de verdere uitwerking van zeg maar de plannen: de lijst is niet geprioriteerd. Ik heb in het oordeelsvormende debat gevraagd aan u: het zou misschien een idee zijn als u als raad daar

een prioritering aan geeft. Dat heeft u ook niet gedaan, dus dat staat wat mij betreft vast. Het is ook niet limitatief. Er kunnen dus nog gewoon zaken worden toegevoegd. Eén van de dingen, meneer de voorzitter, is zelfs ook vanuit onze organisatie gekomen dat iemand zei: ik mis het hele onderdeel als het gaat om Artificial Intelligence, AI. Kan AI ons niet helpen, zeg maar, om kostenefficiënter zaken uit te voeren? Dat is zo'n zaak die er eigenlijk niet goed op staat. Nou, mag die worden toegevoegd? Ja, natuurlijk moet die worden toegevoegd. Die lijst is ook niet limitatief.

De **voorzitter** U bedoelt waarschijnlijk kunstmatige intelligentie. Ja, u spreekt steeds in het Frans en in het Engels, maar het is goed om ook steeds even voor de leden van de raad dat te vertalen. Ja, gaat u verder.

Wethouder **Paas** Frans is niet mijn sterkste vak. Ik zag wel dat mijn zoon er beter in is, die had een 8,8. Ik geloof nooit dat ik dat daar voor heb gehad, ooit.

De **voorzitter** We zullen er u daar niet op afrekenen. Gaat uw gang.

Wethouder **Paas** Kunstmatige intelligentie en zelfs dat is een moeilijk woord, meneer de voorzitter. Volgens mij ben ik daarmee aan het eind van de beantwoording, want de rest is, het amendement heb ik al gezegd, aan de beoordeling van de raad.

De **voorzitter** Mevrouw Visser heeft haar geheugen opgefrist en stelt de vraag. Gaat uw gang.

Mevrouw **Visser** Ja, hij is terug hoor, voorzitter. Want juist doordat de wethouder zegt, de moties en het amendement heb ik al becommentarieerd: op het moment dat de wethouder de motie Geldkrant van een waardeoordeel voorzag, was daar een dekking en die was uit het potje Energietoeslag van 2023. Onze fractie was daar niet blij mee en de fractie van het CDA was daar ook niet echt blij mee. Overleg met de SGP-ChristenUnie heeft ertoe geleid, zelfs met de steun van de PvdA, dat we nu zeggen: beschikbaar gestelde middelen uit de Meicirculaire 2024. Ik ga er van uit dat de wethouder daarmee kan leven, want hij komt er niet op terug. Maar het fijne is dat dit betekent dat we nog steeds in dit jaar € 65.000,- beschikbaar hebben om armoede en eventueel energiearmoede van wat pleisters te voorzien, laat ik het dan zo maar even noemen. Daar hebben we vragen over gesteld, begin dit jaar en toen hebben wij schriftelijk antwoord gekregen van deze wethouder Sociaal dat hij allerlei partners uit had genodigd en die moesten allemaal voor 2 februari voorstellen doen en dan april/mei zou deze zelfde portefeuillehouder komen met een voorstel naar ons. Ik bedoel, wij hebben ideeën genoeg, hoor. Ik kan zo wat op tafel leggen.

De **voorzitter** Misschien wilt u tot de vraag komen.

Mevrouw **Visser** Maar de vraag is, waarom hebben we dat niet gekregen? Want juist daar waar we nu een oproep doen van: wethouder Sociaal, laat wat meer van het sociale gezicht zien wat de gemeente Sliedrecht toch wel heeft en waarom is deze zelfde portefeuillehouder nou niet gekomen met een voorstel?

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Paas, heeft hij dat antwoord paraat?

Wethouder **Paas** Als u mij een paar seconden geeft, dan....

De **voorzitter** We kunnen het ook zo doen dat allereerst wethouder Spek het woord krijgt, zodat u straks wat uitgebreider nog – of, uitgebreid hoeft helemaal niet - op een goede manier het antwoord kan geven op de vraag.

Wethouder **Paas** Kijk, ik kan heel kort antwoord geven dat op 2 mei antwoorden zijn gegeven rondom vragen over het overschot van de Energietoeslag 2023. Daar is ook een technische vraag gesteld hoe de voortgang is van de inzet waar mevrouw Visser om vraagt. Daar wordt aangegeven dat er een aantal projecten en plannen zeg maar in de uitvoering zijn. Ik was van plan om het even

op te zoeken, maar het is zelfs op die manier beantwoord en ik wil dat met alle plezier nog een keer in uitgebreidheid doen.

De **voorzitter** Ja, maar dan lijkt me dat dat ook buiten de vergadering kan. Er is behoefte bij mevrouw Visser aan nadere informatie. Ze kan dat ook in een technische vraag stellen, maar als u nu toezegt...

Wethouder **Paas** Ja, meneer de voorzitter, ik zei net...

De **voorzitter** Ja, meneer Paas. Gaat uw gang.

Wethouder **Paas** Ik zei net dat die vragen gesteld zijn en dat die antwoorden al gegeven zijn, dus het is niet nodig om die technische vragen opnieuw te stellen.

De **voorzitter** Ja, dat begreep het verkeerd. Ja, dank u wel voor die correctie en de aanvulling. Dank u wel voor het antwoord. Dan gaan wij naar de inbreng van wethouder Spek. Gaat uw gang.

Wethouder **Spek** Dank u wel, voorzitter. Volgens mij is er nog één openstaande vraag en de appreciatie van het aangepaste amendement. Wat betreft het contact zoeken met de MAG: de MAG is natuurlijk een onafhankelijke club en dat willen wij graag ook zo houden. Dus de MAG gaat zelf over haar eigen communicatie en over haar eigen zichtbaarheid en kiest zelf ook de media waarmee zij communiceert. Ik weet uit betrouwbare bron dat zij ook een eigen website aan het bouwen zijn en dat die binnenkort online komt, maar dat is ook echt aan de MAG zelf. Maar wil iemand in Sliedrecht en ook u van de raad contact met de MAG, dan kunt u nu al gebruik maken van het contactformulier wat op de website staat van Sliedrecht Bouwt en als er heel duidelijk een verzoek is om contact te hebben met de MAG, wordt dat via ons doorgeleid daar naartoe. Natuurlijk mag u weten dat wij dat onmiddellijk zullen doen. Dan het aangepaste amendement. In de schorsing werd al duidelijk dat ik misschien niet helemaal helder was geweest, maar het feit dat wij onder de huidige condities natuurlijk al zo'n avond hebben kunnen organiseren, dat de Agendacommissie de vrijheid voelde om het zo ook te organiseren, maakt voor mij dat dit amendement eigenlijk overbodig is. Het kan al, dus waarom zullen wij daar nog extra woorden aan toevoegen? Daarnaast lijkt het nu in mijn opinie dat wij een toevoeging doen aan de leidraad Participatie bij het programma Ruimtelijke Vernieuwing. Dus het zou wat mij betreft logischer zijn om dan de Participatieleidraad aan te passen en niet dat als addendum bij agendapunt 14. Nochtans, wat mij betreft is het amendement dus niet nodig en ik heb natuurlijk ook gezien en gehoord hoe het leeft in de raad, maar deze twee overwegingen heb ik er bij.

De **voorzitter** Voordat u verder gaat, de heer Pauw, indiener van het amendement heeft nog een vraag.

De heer **Pauw** Ja, omdat het niet zozeer over de Participatieladder ging, voorzitter, maar meer over het gevoel wat wij als fractie hebben hoe het de afgelopen jaren is gegaan in het programma Ruimtelijke Vernieuwing in samenspraak met onze inwoners. Daar zijn wij zoekende naar een manier om die kloof, gat, hoe je het wil noemen, te verkleinen c.q. weg te halen. Even los van of je voor of tegen het uiteindelijke beslispunt bent wat er achteraan hangt: daar zijn we zoekende in. We willen niets toevoegen aan een Participatieladder of andere dingen, maar inwoners die komen inspreken, nogmaals, ik heb het zelf ook drie keer mogen doen als voorzitter van de oordeelsvormende vergadering. Er staan er dan negen achter elkaar in een heel tempo er doorheen te moeten gaan, terwijl het daarvoor in 1,5 uur in alle rust en dingen veel makkelijker ging en ook heel veel meer mensen die niet willen inspreken, maar wel hun verhaal willen vertellen, zich geroepen voelden hierheen te komen. Dat is de essentie van het verhaal. We hoeven niets toe te voegen aan Participatieladders of andere dingen. Het is puur om even de zoektocht te maken naar dingen die belangrijk zijn voor ons dorp en onze inwoners die er mee te maken hebben.

De **voorzitter** In die zin is het een instrument van de raad zelf, in goede samenwerking vanzelfsprekend met het college, om op deze wijze gebruik te maken van een alternatieve vorm, zoals

de heer Pauw dat noemt, van inspreken. Daar heeft u op zichzelf geen bezwaar tegen, begrijp ik, meneer Spek, maar misschien wilt u nog een keer reageren op wat de heer Pauw inbrengt.

Wethouder **Spek** Voorzitter, ik heb erover gezegd wat ik moest zeggen en ik incasseer nogmaals de complimenten over die avond natuurlijk met plezier.

De **voorzitter** Dank u wel. De heer Van Wijngaarden nog op een ander punt misschien?

De heer **Van Wijngaarden** Ja voorzitter, ik begrijp dat er misschien geen antwoord is en dat er geen mogelijkheden zijn, maar dan hoor ik dat natuurlijk ook gewoon graag van de portefeuillehouder, maar wat ik had gezegd: ik ben blij met de toezegging die is gedaan, maar toch nog de vraag of er niet een mogelijkheid is om ervoor te zorgen dat de komende 2/3 maanden gewoon doorgepakkt kan worden en dat er dus geen vertraging wordt opgelopen.

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Spek.

Wethouder **Spek** Voorzitter, u heeft gemerkt dat ik wat voorzichtig blijf in mijn formulering. Nochtans, als er een mogelijkheid is en daar gaan we natuurlijk zo spoedig mogelijk, het liefst morgen al, gelijk naar kijken, zullen we daar natuurlijk ook mee aan de slag gaan en u daarover informeren.

De **voorzitter** Dank u wel. Er zijn geen andere vragen aan u. Dank u wel. Dan geef ik tenslotte vanuit het college het woord aan wethouder Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Ja, dank u wel. Ik zou nog even terugkomen op de vraag met betrekking tot het gebruik van het pand Elektra. Ik weet dat in een aantal voorbereidingen SOJS daar al bezig is geweest en op dit moment weet ik niet of er andere huurders of gebruikers zijn. Daar kan ik eventueel technisch op terugkomen. Met betrekking tot de andere vraag, voorzitter, over de start van het gemeentekantoor en het raadhuis, daar kan ik kort over zijn. Daar heb ik ook volgens mij al wat eerder over gezegd. Volgens mij, het gemeentekantoor staat gepland november, uit mijn hoofd en het raadhuis in januari. In deze weken krijg ik de update van hoe het precies is. Dus na de vakantie, na het reces zal ik u verder informeren over de stand van zaken met betrekking tot de aanbesteding en hoe dat verder verloopt.

De **voorzitter** Dank u wel; geen vragen meer? Ja toch, de heer Prins heeft nog een vraag aan u.

De heer **Prins** Ja, voorzitter, bedankt voor het antwoord op de vragen van Slydregt.NU. Ik hoor de wethouder zeggen dat de verbouwing van het raadhuis start in januari 2025. Volgens mij staat in de Kadernota dat de werkzaamheden ook afgerond worden in 2025. Mijn vraag is, hoe haalbaar is dat?

De **voorzitter** Dank u wel. Wethouder Bijderwieden.

Wethouder **Bijderwieden** Ja, voorzitter, voor zover ik weet is dat gewoon haalbaar. Het zou ongeveer een jaar duren, dus dan zou het kunnen. Maar laat ik u een toezegging doen dat ik u na het reces zal informeren over de planning met betrekking tot het raadhuis en het gemeentekantoor.

De **voorzitter** Dank u wel. De wethouder zegt toe de raad nader te informeren aan het einde van het reces, of na het reces, over de planning van de verbouwing van het gemeentekantoor en de renovatie van het raadhuis. We maken ervan: direct na het reces, als u het goed vindt. Dat vindt de portefeuillehouder ook goed. Ja. Ik stel de plaatsvervangend voorzitter voor dat ik twee kleine vragen gewoon nu gelijk even beantwoord; dan kan hij ook op zijn plek blijven zitten. Er zijn nog twee vragen gesteld of opmerkingen gemaakt door de heer Verheul en de heer Van Wijngaarden richting de portefeuillehouder Openbare orde en Veiligheid over de Suswachten. Ik zie dat als een onderstreping van de noodzaak om door te gaan met de Suswachten, in het belang van de veiligheid van het uitgaansgebied. Ik verwacht ook dat uw raad vindt dat dat zo veel mogelijk moet met betrokkenheid van de horeca en als dat onverhoopt niet lukt, kom ik bij u terug. Het tweede punt is genoemd door

de heer Dunsbergen; dat richt zich op de uitbreiding van de formatie, dat is nog geen uitbreiding van de bezetting, zoals hij dat mooi zei. Alles is er op gericht, samen met de Drechtsteden, om onze werving nog verder te versterken en te verbeteren, maar ook de onboardings van nieuwe medewerkers ook zo goed mogelijk vorm te geven. Oh, dat is een Engels woord. Om de introductie van onze medewerkers zo goed mogelijk vorm te geven, zodat we hen ook binden en boeien en ook een goede start maken in onze organisatie, zodat ook de uitstroom zoveel mogelijk wordt beperkt. Zijn daar nog vragen over aan de portefeuillehouder? Dat is niet het geval; dan zijn we gekomen aan het einde van de tweede termijn. Zijn we gekomen aan het einde van de beraadslagingen over zowel het Ravijnjaar, het programma Ruimtelijke Vernieuwing als de Kadernota. Dan kunnen wij overgaan tot stemming over het ingediende amendement en de drie moties, waarbij ik er nog steeds vanuit ga dat ze nog alle 4 in stemming worden gebracht. Dat is het geval. Beste leden van de raad. We gaan het zo doen dat wij straks afzonderlijk over de verschillende onderwerpen, zowel stemmen over het amendement, eventueel een gewijzigd voorstel en vervolgens over de ingediende motie. We beginnen straks met het programma Ruimtelijke Vernieuwing, vervolgens het Ravijnjaar en vervolgens de Kadernota; is dat voor u helder? Dus we beginnen straks allereerst met de stemming over het amendement wat is ingediend door de fractie van PRO Sliedrecht onder A5.1.A, over het amendement Programma Ruimtelijke Vernieuwing. Daarna stemmen we over het al dan niet gewijzigde voorstel en vervolgens gaan we stemmen over het Ravijnjaar, maar daar hoeven we alleen maar over het voorstel te stemmen, want er zijn geen moties of amendementen ingediend. Vervolgens stemmen we over de Kadernota en vervolgens stemmen we over de ingediende moties bij de Kadernota. Dat is de volgorde der dingen. Ik kijk voor de zekerheid naar de griffier. Ik heb hem helemaal scherp. Dank u wel. Ik ga allereerst dus beginnen met de stemming over het Programma Ruimtelijke Vernieuwing 2024-2025. Er ligt een amendement voor; we gaan stemmen over het amendement onder A5.1.A. Het amendement is ingediend door lid Pauw. Wenst één van de leden daarover nog een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Wenst één van de leden stemming? Dat is niet het geval. Dan is dit amendement met algemene stemmen aangenomen. Aldus besloten.

Vervolgens gaan wij stemmen over het programmaplan zelf, Ruimtelijke Vernieuwing en het bijbehorende raadsbesluit. Ja, het gewijzigde, dank u wel. Ik ga net iets te snel, dus we moeten even de tijd nemen. Er is een amendement aangenomen. Dat betekent dat het een gewijzigd raadsbesluit is. Het gewijzigde raadsbesluit luidt het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2024-2025 inclusief de nieuwe uitgangspunten vast te stellen. Daarbij is het uitgangspunt 14 conform het amendement van de heer Pauw gewijzigd. Wenst één van de leden over het gewijzigde programmaplan inclusief de nieuwe uitgangspunten nog een stemverklaring vooraf af te geven? Dat is het geval. De heer Brandwijk namens de fractie Slydregt.NU.

De heer **Brandwijk** Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik was iets te snel, maar ik wilde eigenlijk zeggen dat wij stemming wilden, omdat wij, zoals mijn fractievoorzitter al in zijn woordvoering heeft aangegeven, tegen zullen stemmen.

De **voorzitter** Dank u wel, dan is dat in ieder geval alvast gemeld. Wenst één van de andere leden nog een stemverklaring af te leggen bij het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2024-2025? Dat is niet het geval. Dan kunnen wij overgaan tot stemming en nodig ik u uit om uw stem uit te brengen. (...) Het wachten is nog op de heer Matthijs Ippel om zijn stem uit te brengen. Die loopt vast in zijn systeem, misschien. Het is gelukt. Alle 18 aanwezige leden hebben hun stem uitgebracht en de uitslag is als volgt. Tegen het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2024-2025 hebben gestemd de fractie van PRO Sliedrecht en Slydregt.NU, 7 leden. De overige aanwezige 11 leden hebben voor gestemd. Daarmee is het programmaplan aangenomen; aldus besloten. Wij gaan vervolgens stemmen over het Ravijnjaar. Het concept raadsbesluit ligt voor. Wenst één van de leden nog een stemverklaring vooraf uit te brengen? Meneer Brandwijk, ik wil u vragen uw stemgeluid iets te dempen, maar u wilt nu in ieder geval uw stemgeluid wat verheffen door een stemverklaring af te leggen. Gaat uw gang.

De heer **Brandwijk** Ja, dank u wel, meneer de voorzitter; het gaat over het Ravijnjaar, toch?

De **voorzitter** Ja zeker, precies.

De heer **Brandwijk** Nou, na de toezegging van de wethouder dat er geen volgorde in de lijst zit qua belangrijkheid en de lijst niet limitatief is, kunnen wij ons vinden in het voorstel wat er ligt en zullen wij voor stemmen.

De **voorzitter** Dank u wel. Zijn er andere fracties die nog een stemverklaring willen afgeven bij het raadsbesluit Ravijnjaar? Dat is niet het geval. Wenst één van de leden nog stemming? Dat is niet het geval. Dan is dit besluit met algemene stemmen aangenomen. Aldus besloten. Dank u wel. Dan gaan wij over tot stemming over de Kadernota. Er liggen geen amendementen. Is er één van de leden die nog een stemverklaring vooraf wil afleggen over het voorstel om in te stemmen met de Kadernota van 2025 en deze te verwerken in de programmabegroting 2025-2028? Wie wil daar nog een stemverklaring over afleggen? Niemand. Wenst één van de leden stemming? Dat is het geval. Dan nodig ik u uit, als dat inmiddels kan, uw stem uit te brengen over het voorliggende besluit. De stemming is geopend. (...) Alle 18 aanwezige leden hebben hun stem uitgebracht en de uitslag is als volgt: tegen deze Kadernota, het besluit daarover, hebben gestemd de fracties van PRO-Sliedrecht en Slydregt.NU. Dat zijn 7 aanwezige leden. De overige 11 hebben voor gestemd en daarmee is de Kadernota aangenomen en vastgesteld. Dank u wel. Ik feliciteer u, maar ook het college met deze aangenomen Kadernota. Ik dank ook alle medewerkers, voor een groot deel ook hier aanwezig, voor hun bijdrage. Ongeacht of u nu voor of tegen hebt gestemd, zult u waardering willen uitspreken voor hun grote inzet voor alle stukken die wij vanavond hebben kunnen bespreken, waarover we hebben kunnen debatteren. Grote complimenten aan u allen voor uw bijdrage daaraan. Ook voor al uw collega's die misschien thuis met ons meeluisteren en meekijken. Daarmee gaan wij nog stemmen over de drie moties. Ja, zeker, er zijn 3 moties. Ik wilde al bijna de vergadering sluiten, ja. Mevrouw Schild, u moet gewoon roepen van: gaat het wel goed? Nee, het ging niet goed. Maar goed, het dankwoord staat en ik hoop dat dat door u allen wordt onderschreven. We gaan allereerst stemmen over motie M5.1A, de motie over de Geldkrant. Wenst één van de leden daar nog een stemverklaring over af te leggen? Dat is niet het geval. Wenst één van de leden stemming? Dat is wel het geval. Dan gaan wij stemmen over motie M5.1A, de Geldkrant. Ik nodig u uit om uw stem uit te brengen. (...) Alle 18 aanwezige leden hebben hun stem uitgebracht en de uitslag is als volgt: 2 leden, dat zijn de leden van de fractie van Slydregt.NU hebben tegen deze motie gestemd. Alle overige leden voor. De motie is aangenomen; aldus besloten.

We gaan naar motie M5.2, de motie over de lokale Inclusieagenda, ingediend door de SGP-ChristenUnie -fractie en de fractie van PRO Sliedrecht. Is er nog iemand die een stemverklaring wil afleggen hierover? Dat is niet het geval. Wenst één van de leden stemming? Dat is wel het geval; dan gaan wij over tot stemming. U wordt uitgenodigd om uw stem uit te brengen. (...) Inclusie betekent ook dat de heer Prins mag meestemmen. Ja, alle 18 aanwezige leden hebben hun stem uitgebracht. U werd vast afgeleid door de heer Pauw. Maar twee leden hebben tegen deze motie gestemd. Alle overige 16 leden hebben voor gestemd, de motie is aangenomen. Dan gaan wij over tot stemming over motie M5.3, de motie over 18 jaar en dan? Zijn er nog leden die daar een stemverklaring over willen afleggen? Dat is niet het geval. Dan gaan wij over tot stemming over de voorliggende motie. Ik nodig u uit om uw stem uit te brengen. (...) 18 van de aanwezige stemgerechtigde leden hebben hun stem uitgebracht en de uitslag is als volgt. Opnieuw, twee leden hebben tegen gestemd, de leden van de fractie Slydregt.NU. Alle overige aanwezige leden hebben voor gestemd; daarmee is de motie aangenomen.

6. SLUITING

De **voorzitter** Daarmee zijn we nu wel aangekomen bij het einde van agendapunt 5 en zijn we gekomen bij het agendapunt 6, de sluiting. Ik dank u allen zeer voor uw bijdrage aan een lang debat. Meneer Jongeneel, ik dank u ook zeer voor uw bijdrage aan het debat en u allen voor de wijze waarop we hebben kunnen debatteren over de Kadernota, de jaarrekening en alle overige onderwerpen. Dank ook aan onze medewerkers die dit mogelijk hebben gemaakt, technisch en in de facilitering, onze griffie en griffier, dank u wel dat u ons daarbij hielp. Dank voor uw aanwezigheid. Dank ook in het bijzonder aan - ik wilde zeggen, de enige inwoner die vanaf vanmiddag 13.30 uur aanwezig is geweest tot aan het einde van de vergadering, maar die heeft het net niet gered; dat is dan spijtig. Ik had hem in het zonnetje willen zetten, maar toch bij deze: hij hoort of leest het vast nog. Dank ook aan al onze medewerkers die ik opnieuw bedank voor al hun ondersteuning en advisering en aan

SLUITING

De **voorzitter** Dan gaan we over tot agendapunt 13 en dat is de sluiting. Het is 21.32 uur; hartelijk dank voor uw bijdrage aan dit debat, aan de besluitvormende activiteiten en ik nodig u allen, ook degenen op de tribune en degenen die thuis met ons meeluisteren, uit om aanstaande maandag weer bij de besluitvormende vergadering aanwezig te zijn, waar we de Kadernota bespreken. U bent van harte uitgenodigd. De vergadering is gesloten.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Sliedrecht op 24 september 2024.

De griffier,

mr. R.P.A. van Aalst

De voorzitter,

mr. drs. J.M. de Vries